

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Volitve v Nemčiji

Volitve, ki se bodo vršile danes v Nemčiji in ki naj Hitlerju izglasujejo odobravanje vsega naroda za njegovo lo-
karnsko politiko, so kaj svojevrsen vo-
lilni akt. Nekako v sredi so med volitva-
mi, kakor jih poznajo druge države, in
med ljudskim glasovanjem. Volitve so
v toliko, ker bodo pri njih potrjeni novi
poslanci nemškega državnega zbora, ple-
bisit pa, ker se morajo volilci izjaviti,
kako ocenjujejo najnovejšo odločitev
svojega kancelarja. V obeh primerih pa
manjka glasovalnemu aktu ene bistvene
lastnosti: volilci ni odprta nikakršna al-
ternativna možnost. S tem, da odda svoj
glas, je volil list oseb, ki mu jih pred-
laga, obenem pa je izjavil svoje
popolno soglasje z vladno politiko. Mož-
nosti, da bi izbral predstavnike po last-
ni urvednosti, ali da bi izbral morebitno
nezadovoljstvo zaradi vladine politike,
nemški volilec to pot nima več. Pri do-
sedanjih volilnih aktih sicer tudi ni imel
možnosti, da se izreče z glasovanjem za
svojega kandidata proti vladnemu pred-
logu, imel pa je vsaj možnost, da je
lahko glasoval »ne«. Sedaj tega ni več.

Kakor kaže, je vlada z »volitvijo«
novega parlamentarnega zastopstva na-
menoma združila plebisit glede porenske
politike. Iz istih razlogov je dolo-
čila izjemno kratek rok treh tednov od
razpusta državnega zbora do novih volit-
ev. Vodstvo pač za trdno računa, da se
v teku tako kratke dobe še ne bo ohla-
dilo vseobče navdušenje, ki je Nemce
prevzelo po zasedbi demilitariziranega
Porenja in da bo že zato volilna udelež-
ba zelo velika ne glede na strah pred
posledicami, ki bi jih za vsakogar imela
demonstracija z abstinenco. Iz obeh raz-
logov je že naprej jasno, da bo udelež-
ba pri jutrišnjem glasovanju naravnost re-
kordna in da bo vsaj na zunaj predstavl-
jala močno manifestacijo hitlerjevske
Nemčije in impozantno potrdilo njene
politike.

Glede na število oddanih glasov bo
šel novi rajsttag od 650 do 700 poslan-
cev, ker odpade na vsakih 60.000 od-
danih glasov po en poslanec. Po iz-
stopu Nemčije iz Društva narodov je
jeseni leta 1933. je štel državni zbor
661 poslanec, ki jih je kancelar potem
pomnožil še za 8 mandatov iz Posaarja.
Nadomestilo za poslance, ki so odpadli
ob prihiti Röhmove afere, se je izvršilo
na ta način, da so njihova mesta avto-
matsko zasedli naslednji mandatarji na
spisku izvoljenih. Nemška volilna lista
ima namreč to posebnost, da vsebuje
kopo imen, daleko več, nego je manda-
tov, zato se pred volitvami v krihu
stranke vrši ogorčena borba, kdo bo pri-
šel na listo in na katero mesto. Dva
tedna pred volitvami je vlada dala v jav-
nost obsežen spisek kandidatov, na ka-
terem je bilo preko tisoč imen. Pred
vsem je spisek vseboval imena vseh 669
dosedanjih poslancev, sk tem pa je prišlo
še mnogo drugih strankinskih funkci-
onarjev. Vendar se pozornosti javnosti ni
odtegnila okoliščina, da so bili dosedanji
poslanci kot zopetni kandidati postavl-
jeni v bistveno drugačnem vrstnem
redu, tako da je s tem podana prav raz-
ločna ocena njegovega dela in pomena.
Tudi možnosti ponovne izvolitve so s tem
postale različne.

Na čelu volilne liste stoji Hitlerjevo
ime, takoj za njim pa so po vrsti mi-
nistri Göring, Göttele, Frick in Hess. Na-
slednji oddelki imajo 53 imen, med kate-
rimi so ostali ministri in višji strankini
hierarhi. Tu sta poleg drugih tudi ideolog
hitlerjevske udarnosti Rosenberg in
vodja nemške mladine Baldur von Schir-
ach. Dalje sta tu hitlerjevski vodja iz
Gdanskia Forster, ki ni nemški državljani,
in avstrijski voditelj Habicht. Med tiso-
čim imen pa ni Hjalmarja Schacht, z-
nanega finančnega diktatorja, in ne fi-
nančnega in vojnega ministra. Hugen-
berg in Papen, ki sta bila prej med prvi-
mi na spisku, sta sedaj daleč zadaj v sivi
množici onih, katerih pomen ne sega
preko območja lokalne politike. Težko
industrijo zastopa Thyssen, ki se doslej
še nikoli ni pokazal na sejah parlamenta
in se stalno mudi v inozemstvu. Bivši
močni katoliški centrum je zastopan s
par imeni.

Kar se volilec želi, prihaja to nedeljo
prvič v veljavno zakon o čističnem nemške
krvi, ki izključuje od volilne pravice vse
židovske volilce, via facti pa je vzeta pa-
sivna volilna pravica milijonski poljski
narodni manjšini, ker na volilni spisek
ni vzel niti en zastopnik poljskega življa.
Tozadevni protesti vodstva poljske manj-
šine so bili odbiti, tako da Poljakom ne
preostane drugega nego abstinenco, kar
jih bo spravilo v malo zaviden položaj
nasprotnikov linije državne politike.
Tako postopanje z manjšinami je konč-
no nemška notranja zadeva in ako to
mirno gleda Poljska, mora biti drugim
tudi prav.

Vse večjeje pomena pa je dejstvo, da
smatra uradna Nemčija čisto v smislu
ideologije hitlerizma vse Nemce, tudi
tule državljane, za člane narodno socia-
lističnega občestva in njim kot takim od-
reja poslanske mandate. Tako so na spi-
selni zastopniki Gdansk, Avstrija, Češko-
slovaška po svojih državljanih. Izbor teh
treh držav kaže staro nemško tezo o

Hitlerjev odgovor na londonske predloge:

„Nikdar in pod nobenim pogojem“

Nemčija ne pozna nobenih simboličnih dejanj in terja neizprosno popolno
in resnično enakopravnost z vsemi drugimi narodi

Köln, 28. marca. b. Z mnogo večjim
zanimanjem kakor za običajne volilne
govore sta danes vsa Nemčija in tudi
širši mednarodni svet pričakovala no-
vojšnje izjave nemškega kancelarja Hit-
lerja na njegovem zadnjem volilnem sho-
du v Kölnu. Že prej so napovedovali, da
bo Hitler pri tej priliki govoril tudi o
londonskih ponudbah in da bodo njegove
izjave namignile na odgovor, ki ga
bo dala Nemčija prihodnje dni. Govorec
o mednarodnem položaju in londonskih
razgovorih je kancelar Hitler med dru-
gim dejal:

»Ne moremo razumeti tega ostarelega
pojmovanja, ki je izraz zastarele ge-
neracije, ki hoče še vedno videti Nemčijo
ponižano in neenakopravno. Toda Nem-
čija je daleč od tega, da bi se uklonila
zavijanju okostenelih diplomatov, ker
gradi svojo politiko na zdravem razumu
naroda. Ti juristi si še danes domišljajo,
da bodo mogli po mili volji deliti narode
in preprečiti, da bi se narodi med seboj
odkritosrdno sporazumeli. Toda narodi
bodo šli preko njih. Če ima azijski narod
pravico sklepiti pogodbe in sporazume z
evropskimi narodi, ki se nazivajo kultur-
ne in civilizirane, potem pač nihče ne
more te pravice odrekati visoko kultur-
nemu nemškemu narodu.

Fraz, s katerimi se je poprej delala
politika, ne poznamo več. Naš narod teh
fraz ne razume in jih ne bo več razume-
l. Neprestano se govori o nekakšnih simbolič-
nih dejanjih. To je našemu narodu tuje.
Nemec si niti ne more zamisliti, kako bi
bilo, če bi mi rekli, da hočemo sporazum
s francoskim narodom, toda francoski
narod mora poprej pred nami trikrat pe-
klekniti in napraviti površ še simbolično
dejanje.

Mi smo prošli roko, ki združuje na-
rod 67 milijonov. Ali si je sploh mogoče
zamisliti na vsem svetu večje garancije
za varnost pogodbe, ki jo podpisuje taka
roka? Narod, ki je združen v eni sami
volji in ki predstavlja eno samo edin-
stveno zajednico, proži roko vsemu
svetu v spravo, toda ta svet v odgovor nima
nič drugega kakor fraze, paragrafe ter
simbolične pripombe in zahteve. Toda če
na ta svet ne more razumeti, kadar dajemo
in nudimo roko sprave, potem nas bo mo-
ral razumeti, ko bomo vztrajali pri tem
svojem nepopustljivem stališču: Obvez-
nosti, ki smo jih mi prevzeli so: nemška
čas in nemška enakopravnost in temu se
ne bomo nikdar in pod nobenim pogo-
jem več odrekli. To je naš odgovor in
to je naša zadnja beseda!«

Ribbentrop poroča Hitlerju

Berlin, 28. marca. o. Dopisnik »Un-
ted Pressa« doznava na merodajnem mestu,
da bodo nemški predlogi, ki jih bo v po-
nedeljek zvečer ali v torek jutraj predlo-
žil Ribbentrop v Londonu, dejansko samo
podrobnejša obrazložitve prvotnih Hitler-
jevih predlogov. O kakih novih predlogih
ne bo niti govora. Hitler se je sredi sestal
v Kölnu z Ribbentropom, s katerim se je
danes ves dan posvetoval. Davi so pova-
bili k posvetovanjem tudi vojnega mi-
nistra Blomberga. Ta posvetovanja nepo-
sredno pred nemškimi parlamentarnimi
volitvami kažejo, da niso volitve v ospredju
zanimanja merodajnih nemških političnih
krogov, temveč bližnja mednarodna po-
gajanja.

Posvetovanje generalnih štabov

London, 28. marca. d. Po vesteh, ki so
se pojavile po odhodu nemške delegacije iz
Londona, bo angleška vlada v ponedeljek
določila rok za pričetek razgovorov med
zastopniki angleškega, francoskega in bel-
gijskega generalnega štaba na podlagi do-
govora od 19. t. m.

Ribbentrop je ob priliki svojega zadnje-
ga obiska pri Edenju v imenu Hitlerja pro-
testiral proti nameravanemu sestanku za-
stopnikov francoskega, angleškega in bel-
gijskega generalnega štaba. Izjavil je, da bi
smatrala Nemčija to za novo grožnjo, kar
bi imelo lahko za posledico, da bi Hitler
preklical svoje predloge, s katerimi je po-
nudi sklenitev dolgotrajnih paktov o ne-
napadanju. Eden je na to prosto izjavil,
da je Anglija po lokarnski pogodbi dolžna
pristati na ta posvet generalnih štabov, ker
je to določeno v pogodbi sami. Angleška
vlada bo na svoji prihodnji seji sklepala
o tem vprašanju in določila čas in kraj se-
stanka generalnih štabov.

Zastoj v diplomatskih pogajanjih

London, 28. marca. g. V diplomatskih
pogajanjih evropskih držav bo sedaj pri-
točkah najmanjšega odpora, kajti alža-
ški, rumunski, italijanski, belgijski, poljski
in jugoslovanski Nemci za sedaj še
niso zastopani na Hitlerjevem kandida-
tnem spisku.

šo do daljšega odmora. V angleških urad-
nih krogih menijo, da se razgovori štirih
lokarnskih držav ne bodo nadaljevali pred
4 ali 5 tedni. Vse je odvisno od tega, kak-
šen bo nemški odgovor na predloge lo-
karnskih držav. V merodajnih londonskih
krogih še vedno upajo, da bo nemški od-
govor vseboval konstruktivne predloge, ki
bi mogli služiti kot podlaga za bodoča po-
gajanja. Zaradi odmora v pogajanjih je
večina angleških ministrov odpotovala na
deželo, a se bodo že v ponedeljek vrnili v
London, da se udeležijo izredne seje mi-
nistrskega sveta, ki se bo predvsem bavil s
proučitvijo zunanje-političnega položaja.
V stališču angleške vlade glede na evrop-
ski mirovni problem je prišlo do pomemb-
nega preokreta, ki prihaja do izraza tudi
v komentarjih vodilnih listov. Dočim so
se do sedaj v uradnih krogih skoraj iz-
ključno bavili s problemom varnosti in
zadnji Evropski posvečajo sedaj večjo po-
zornost tudi mirovnemu problemu v vzhod-
ni in srednji Evropi.

Konferenca lokarnskih držav v Bruslju

Pariz, 28. marca. AA. »Journal« poroča:
Če smo dobro obveščeni, je zunanji mi-
nister Flandin včeraj prejel od angleškega
zunanjega ministra Edena poročilo, v ka-

terem predlaga, naj se skliče konferenca
zastopnikov držav-podpisnic lokarnskega
sporazuma, brž ko bodo dognani nemški
predlogi. Eden je dodal, naj bi se na tem
sestanku ne razpravljala vprašanja, ki so
bila dokončno proučena dne 19. marca,
ampak naj bi se samo proučila možnost,
kako prilagoditi predloge z dne 19. marca
nemškimi protipredlogom. Flandin je pri-
stal na ta predlog, ker zastopa stališče, da
naj ostanejo državne-podpisnice lokarnske-
ga sporazuma v stalnem stiku in ker že-
li, da bi se nemški protipredlogi čim prej
in čim jasneje odbili, če bi se pokazalo,
da so nesprejemljivi. V kolikor se bi po-
kazali sprejemljivi, bi se na tem sestanku
tako izločilo iz njih, kar bi se smatralo
za koristno. Kolikor smo obveščeni, se bo
ta konferenca sestala ob koncu tedna v
Parizu ali Bruslju, verjetno pa je, da bo
v Bruslju.

Tudi »Paris Soir« potrjuje, da so lokarn-
ske države v petek zvečer v načelu skle-
nile, da se bodo ob koncu prihodnjega ted-
na sestale v Bruslju, kjer bi sprejele na
znanje nove mirovne predloge nemškega
kancelarja Hitlerja. Datum sestanka bo do-
ločen šele po objavi nemških predlogov.

Vse za okrepitev miru

Pariz, 28. marca. AA. Jutri bo imel
Flandin velik govor. Glede na to piše »La
Republique«, da Flandin ne bo razpravljal
o pravnem stališču Nemčije, ampak

bo povedal vsemu svetu, da je Francija od-
ločena sprejeti vse primerne predloge za
uveljavitev miru, ki se vedno bolj majo.
Med tem, ko je Francija več let molčala, je
Hitlerju z njegovimi izjavami uspelo,
da je ustvaril vtis v delu svetovne javno-
sti, da je samo on tisti, ki želi mir, dočim
hočejo druge države na vsak način ohrani-
ti dobiček, ki so si ga priborile z versajsko
mirovno pogodbo. Pokazati je treba svetu,
da je Francija pripravljena podvreči pobu-
do za ustvarjanje velikega evropskega na-
črta, ki bi slonel na medsebojni pomoči
in razorožitvi. Francija mora pojasniti
vsem, da je pripravljena pogajati se z
Nemčijo, če podpiše pogodbo o medseboj-
ni pomoči in o omejitvi oboroževanja in
če dobi Francija potrebno zadoščenje v
Porenju.

Švica utrjuje svoje meje

Bern, 28. marca. o. V smislu sklepa zvez-
nega sveta je začela sedaj tudi Švica na-
glo utrjevati svoje meje, da se zavaruje
pred vsakim morebitnim napadom ter za-
ščiti svojo nevtralnost. Vojaški krogi se
zlasti boje napada motoriziranih oddelkov
in so zato začeli zlasti vzdolž nemške me-
je graditi male utrdbe, ki nudijo proti ta-
kim napadom najboljšo obrambo. Pove-
čano bo tudi število vojaških letal, da bi
se tako omogočila tudi obramba proti na-
padom iz zraka.

Avstrija dobi tvornico letal

Dunaj, 28. marca. o. Vlada je sklenila
obnoviti staro tovarno letal v Wiener Neu-
stadtu. Po mirovnih pogodbah je Avstriji
prepovedano graditi letala. Kljub temu
bodo v tovarni že takoj sploščka izdelovali
po 3 letala na dan, če več tednov se vršijo
tudi tečaj za kvalificirane delavce.

Novi zapletljaji na Kitajskem

Peking, 28. marca. d. Zastopnik japonske
vojske v Tientsinu je izjavil, da bi prišlo
brez dvoma do vojaškega konflikta z japo-
nskimi četami, če bi prodrl kitajski komu-
nisti iz Šansija v Hopej. V Nankingu in
Pekingu se boje, da bodo japonske vojske
oblasti izkoristile komunistično vstajo za
zasedbo severne Kitajske. Bojazen pove-
čuje še dejstvo, da pridobivajo komunisti
v Šansiju pristaje z obljubo, da namera-
vajo pregnati Japonce iz Hopeja.

Samomor avstrijskega sekcijskega načelnika

Dunaj, 28. marca. b. V XXI. okraju se
je danes na cesti ustrelil sekcijski načel-
nik in uradu kancelarja dr. Henrik Ochsner.
Vzrok samomora ni znan.

Dr. Henrik Ochsner je bil načelnik dva-
najste sekcije kancelarskega urada, v katere
pristojnost so spadale tudi zadeve zasebnih
zavarovalnic. Zaradi tega domnevajo, da so
ga dogodki pri zavarovalnici »Fenix« do-
vedli do samomora.

Poljski stratosferni polet

Varšava, 28. marca. AA. Če bo jutri lepo
vreme, bosta vzletela v stratosfero major
Buzicki, lanskei zmagovalce v tekmi za Gor-
donov pokal, in asistent varšavskega vse-
učilišča Konarkijewicz. Letela bosta s pro-
stim balonom. Major Buzicki namerava s
svojem spremljevalcem proučiti kozmične
žarke. Balon se bo dvignil v zrak v okolici
Varšave. Mislijo, da bo pristal na Poljskem
ali pa v kaki sosedni državi.

Italijanska akcija za ukinitev sankcij

Pogoji italijanske vlade za pristanek na londonski
dogovor lokarnskih držav

Pariz, 28. marca. o. Pariška izdaja »Daily
Maila« javlja, da je londonski italijan-
ski poslanik Grandi sporočil Edenju Mus-
solinijeve pogoje za pristanek Italije na
sporazum lokarnskih držav. Italija zahteva
predvsem predvsem ukinitev sankcij.
Če ta pogoj ne bo sprejet, bo Italija od-
knila lokarnski sporazum. O tem je
Mussolini informiral tudi že francosko vlado.
Francoska vlada bo najbrž jutri ofi-
cielno odgovorila Mussoliniju, da smatra
sodelovanje Italije pri pogajanjih za uvel-
stitev varnosti za neobhodno potrebno ter
da bo zaradi tega zahtevala, naj se vpra-
šanje sankcij proti Italiji čim prej reši.

Društvo narodov naj da Italiji zadoščenje

Rim, 28. marca. o. Službeno danes naj-
odločnejše demantirajo v inozemstvu raz-
širjene vesti, da bi bil Mussolini pozval
Francijo, naj ukrene vse potrebno, da se
sankcije proti Italiji čim prej ukinejo; pri-
znajajo pa, da je italijanska vlada v tem
pogledu že storila korake, vendar ne v obli-
ki takega apela, ki bi kazal na to, da
čuti sedaj Italija vso težino sankcij in da

prosi zaradi tega za njihovo ukinitve.
Italijanska vlada je obvestila francosko in
angleško vlado, da zahteva ukinitev sank-
cij po isti poti, kakor so bile proglašene.
Predvsem naj bi Društvo narodov razvelja-
vilo svoj sklep, s katerim je proglasilo Ita-
lijo za napadalca in ji na ta način prizna-
lo pravico do akcije v Abesiniji za zaščito
svojih kolonialnih interesov. Na ta način
bi se same po sebi morale ukiniti tudi
sankcije.

Madariaga povabljen v Rim

Rim, 28. marca. o. V tukajšnjih diplo-
matskih krogih zatrjujejo, da je Mussolini
povabil predsednika odbora trinajstih Ma-
dariaga v Rim zaradi neposrednih razgo-
vorov o sklenitvi miru z Abesinijo. Po
splošni sodbi je malo verjetno, da bi Ma-
dariaga Mussolinijevo povabilo sprejel, ker
bi moral v tem primeru obiskati tudi Adis
Abebo, kar pa bi pomenilo samo izgubo
časa. Tako bodo skušali najti srednj pot,
da bi čim prej prišlo do mirovnih pogaj-
anj. Vsekakor sodijo v diplomatskih kro-
gih, da pomeni to povabilo Mussolinijevo
pristanek na to, da prevzame Društvo na-
rodov vlogo likvidatorja vojne v Afriki.

Porenje — Dardanele

Po nemškem uspehu v Porenju skuša Turčija s pomočjo
Rusije dobiti dovoljenje za utrditev Dardanel

Pariz, 28. marca. d. Z večeršnjim se-
stankom zunanje ministra Fandina s
turškimi zunanji ministrom Ruždi Ara-
som je stopilo v ospredje tudi vprašanje
ponovne utrditve Dardanel Turčija je že
dolge nameravala spraviti na dnevni red
odstranitve vojaških klavzul z lozanske
pogodbe. Opogumljena z očitnim uspehom
Nemčije v zadevi Porenja, je započela no-
vo akcijo, da bi se razveljavile te klavzu-
le. Turška vlada računa pri tem s podporo
Rusije in meni, da bo lahko obnovila ob
Dardanelah svoje utrdbe, tako da bi Črno
more postalo zopet zaprto. Kakor znano,
ima Rusija s Turčijo vojaško zvezo ter je
obema državama mnogo na tem, da bi
Črno more ostalo nedostopno za sovražne
vojne ladje. Polovica ruske pomorske tr-
govine je usmerjena preko Odese, Baku
pa je tako važno petrolejsko mesto, da ne
služi Rusiji zgolj za izvoz, temveč more
kriti v njem tudi vse svoje potrebe petro-
leja. Iz sličnih razlogov kakor Rusija in
Turčija je tudi Rumunija zainteresirana na
zatvornitvi Črnege morja in je zato verjet-
no, da bo prav tako podpirala turško za-
htevo.

Razgovori Flandina, Litvinova in Ruždi
Arasa so se v glavnem nanašali na vpra-
šanje ponovne utrditve Dardanel. Litvinov
je predlagal naj bi Francija v tej zadevi
podpirala Turčijo, če Anglija ni pripravl-
jena, da bi podpirala Francijo v vpraša-
nju Porenja. Litvinov je tudi opozoril, da
ima Anglija več interesa, da bi Turčija ne
utrdila Dardanel, kakor Francija, da bi
Nemčija demilitarizirala Porenje. Rusiji
je predvsem za to, da bi ostalo Črno mor-
je zaprto za tuje vojne ladje, ker ima ve-
čino svojih podmornic zbranih v teh vo-

dah. Tudi mnogo njenih novih lahkih kri-
žark je v Črnem morju in če bi bile Dar-
danele zopet utrjene, bi ruska vojna mor-
narija lahko s Črnege morja po potrebi
prodrla v Sredozemsko morje ter ogroža-
la sovražne vojne ladje, ki bi bile znatno
bolj oddaljene od svojih oporišč.

Mednarodna lesna konferenca

London, 28. marca. AA. Na mednarodni
lesni konferenci bo zastopanih 21 držav.
Konferenca bo začela zasedati v torek.

Nazadovanje brezposelnosti v Ameriki

Washington, 28. marca. AA. Predsednik
delavske ameriške delegacije William
Green je izjavil, da je bilo meseca »anu-
arja 12.5 milijona ljudi brezposelnih, za
69.000 manj kakor januarja l. 1935 in za
214.000 manj kakor januarja l. 1934. Green
je dodal: Industrija še ne kaže znamenj,
ki bi upravičevala upanje, da bo kaj pri-
da nezaposlenih dobilo dela. Po zaslugi
kreditov osrednje vlade je dobilo delo
okoli 4 milijone brezposelnih delavcev pri
javnih delih, poldrugi milijon pa jih do-
biva neposredno podporo.

2.000 oseb žrtev lakote

Sanghaj, 28. marca. AA. V pokrajini
Nankijangu v severnem delu Sečujena je
nastala strahovita lakota. Doslej je umr-
lo že nad 2000 ljudi.

Vsa
lepotna nega
je brezuspešna
brez
dobrega mila
ELIDA
TOALETNA MILA

Proračun zopet pred narodno skupščino

Skupščina bo tudi o spremenjenem finančnem zakonu razpravljala po skrajšanem postopku

Beograd, 28. marca. p. Ker je senat na svoji večeršnji seji spremenil od narodne skupščine sprejeti finančni zakon, sta morala biti v smislu ustave proračun in finančni zakon, ki tvorita celoto, vrnjena zopet narodni skupščini, da zavzame svoje stališče do spremembe. Ako bo narodna skupščina pristala na spremembo, ki jih je sklenil senat, postane proračun in finančni zakon v spremenjeni obliki polno. močna.

Narodna skupščina se je sestala že danes popoldne ob 17. Ker mnogi poslanci še niso mogli prispeti v Beograd, je bila udeležba bolj pičla. Navzoči pa so bili skoraj vsi člani vlade. Tudi zanimanje občanov je bilo precejšnje, saj gre za prvi primer, da se proračun vrača v narodno skupščino.

Sejo je otvoril in vodil predsednik Čirić. Na dnevnem redu je bila le določitev dnevnega reda prihodnje seje. Pred tem pa je po odobritvi zapisnika zadnje seje predsednik sporočil, da je po dobrih 64. ustave bil finančni zakon s proračunom vrnjen narodni skupščini, ker je senat v finančnem zakonu sklenil nekatere spremembe. Predsednik je objavil svoje naziranje, da velja nujnost, ki je bila sklenjena za prvotno razpravo o proračunu, tudi za sedanj primer in mora torej narodna skupščina tudi v drugič razpravljati o finančnem zakonu po skrajšanem postopku.

Zato je predlagal predsednik, naj se finančni zakon takoj izloči finančnemu odboru skupščine, odbor pa se da rok 24. ur, da prouči od senata sklenjene spremembe in predloži skupščini poročilo s svojim mnenjem in svojimi predlogi o teh spremembah. Predsednikov predlog je bil sprejet.

Nadalje so bile skupščine predložene nekatere uredbe z zakonsko močjo, ki jih je v zadnjem času sprejel ministrski svet in jih sedaj predlaga skupščini v naknadno odobritev, kakor to zahteva tozadevno pooblastilo v starem finančnem zakonu. Za proučitev teh uredb bo na eni prihodnjih seji izvoljen poseben odbor. Sporočili so, da je bilo nato še več interpelacij ter vrsta prošelj in pritožb.

Skupščina je končno odobrila predsednikov predlog, naj se vrši prihodnja seja v ponedeljek ob 10 z dnevnim redom: razprava o poročilu skupščinskega finančnega odbora glede sprememb, ki jih je senat sklenil v finančnem zakonu.

Seja je bila končana ob 18.

Sklicanje finančnega odbora skupščine

Beograd, 28. marca. p. Za jutri dopoldne ob 10. je sklicana seja finančnega odbora narodne skupščine. Finančni odbor bo razpravljal o spremembah, ki jih je v finančnem zakonu izvršil senat.

Odgovor Jovana Banjanina na kritiko predsednika dr. Stojadinovića

V svojem velikem govoru, s katerim je na petkovi seji senata zagovarjal stališče vlade glede amandmanov, je predsednik vlade dr. Stojadinović kritiziral zadnje govore senatorja g. Ivana Banjanina. Izrazil je svoje mnenje, da se kot zamenik kraljevega namestnika preveč izpostavlja v politični borbi. Senator Banjanin je predsedniku vlade takoj odgovoril in je med drugim rekel: Gosp. predsednik vlade me je blagovoli opozoriti na mojo dolžnost, ki izvira iz poslednje volje Velikega kralja. Razmeroma dolgo se je zadržal pri tem delu svojega govora, tako da je izgledalo kakor mala šolska lekcija za neposlušno dečo. Predsednik vlade je sam ugotovil, da sem nekaj let starejši od njega, kar je vsekakor zanj prav prijetna stvar. A ravno zato njegovo lekcijo z zahvalo odklanjam. Že 40 let sodelujem v javnem življenju in poznam svoje pravice in dolžnosti, zato pa tudi ne potrebujem v tem pogledu nikakih navodil.

Poslednja volja Velikega kralja, s katero je bilo tudi meni izraženo posebno zaupanje, pomenja največjo čast in največjo svetilno mojega življenja. Naj bo g. predsednik vlade prepričan, da jaz zelo resno in vestno pazim na to čast in dolžnost. Vsi moji tovariši v senatu se bodo spominjali onega dne, ko se je senat sestel prvič po strašni tragediji v Marseilles. Moja prva izjava med prijatelji je bila, da ne želim več sodelovati v nobeni diskusiji v tem visokem domu. Podal sem tudi ostavko na čast podpredsednika kluba senatorjev JNS. Zavrnili sem izvolitev v vse odbore senata in izjavil, da z tega mesta v bodoče ne bom več povel besede in da se tudi v javnosti ne bom več oglašil.

Ce g. predsednik vlade omenja »noblesse oblige«, naj bo prepričan, da velja »noblesse oblige« za mene v polni meri. Obveznost, ki sem jo prejel po poslednji volji Velikega kralja, mi nalaga dolžnost, da ostanem zvest izročilu Velikega kralja. (Odobrovanje).

Molčal sem, ker sem se nadejal, da se bo

nadaljevala politika Velikega kralja. Prosil sem za besedo šele tedaj, ko sem videl, da državna politika ne odgovarja več manifestu z dne 6. januarja. Za svoje naziranje sem za besedo šele tedaj, ko sem videl, da dneh, ko se je pričelo okrog vlade g. dr. Milana Stojadinovića zbirati vse one

Saj smo doživeli celo to, da so iz kroga ljudi, ki podpirajo vlado g. dr. Stojadinovića, padle besede, da se smejo Srbi, Hrvati in Slovenci tudi raziti iz Jugoslavije. G. predsednik vlade ni demantiral tega svojega prijatelja, pa potem ne more zahtevati od mene, da sem v tem vprašanju nevtralen.

Predsednik vlade dr. Stojadinović: Jaz tega nisem nikoli čul!

Senator Banjanin: Vzemite stenografske zapisnike. To je bilo rečeno na seji, na kateri ste vi odgovarjali na interpelacije.

G. predsednik vlade je dejal, da sem v senatu napadel predsednika narodne skupščine g. Čirića. Jaz sem napadel — če se to napad sploh lahko imenuje — g. Čirića kot politika, ki je prišel po Vojvodini organizirati akcije, da postane vodja vojvodinskih Srbov, ker so take njegove ambicije. V tem smislu sem, razume se, govoril proti njemu.

Poznam politike tudi v drugih državah in vem, kakšni so odnosi med enim in drugim domom narodnega predstavnstva. Bodi prepričan, da spoštujem narodno skupščino, morda mnogo bolj kakor oni, ki govorijo in opominjajo, kako jo je treba spoštovati. (Odobrovanje). Ako pa g. predsednik Stojadinović pravi, da ni primera v parlamentarni zgodovini, da bi se tako iz enega doma napadal predsednik drugega doma narodnega predstavnstva, tedaj mu povem, da ni primera v parlamentarni zgodovini, da bi se v narodni skupščini in te poslednje dni tudi v senatu dogajale take stvari, kakor so se dogodile. S tem sem končal.

Kako so senatorji glasovali

Kakor smo že včeraj poročali, so bili na petkovi seji senata z večino glasov sprejeti spremenjeni predlogi, ki jih je k finančnemu zakonu, odobrenemu v narodni skupščini, stavil finančni odbor narodne skupščine. Pred glasovanjem je ministrski predsednik dr. Stojadinović utelejal stališče vlade, zakaj na zahtevane spremembe ne more pristati, senator dr. Kramer pa je točko za točko pojasnjeval, zakaj je večina senatnega finančnega odbora te zahteve postavila. Pri glasovanju se je izreklo 41 senatorjev za to, da se finančni zakon sprejme s predlaganimi spremembami, 37 senatorjev pa je glasovalo za to, da se sprejme, kakor to vlada zahteva, brez sprememb, torej v obliki v kakršni ga je izglasovala narodna skupščina.

Za predlog večine finančnega odbora so glasovali senatorji: Jovan Aleksić, Jovan Altiparmaković, dr. Grga Andjelinović, Lazar Anić, Jovo Banjanin, Ljubomir V. daković, Ivo Vrančić, Pavle Vujčić, dr. Bogdan Gavrilović, dr. Vaso Glušac, dr. Uroš Demica, Milutin Dragović, Radoslav Dunić, Jeremija Živanović, dr. Peter Zec, don Fran Ivančević, Dimitrij Ilić, dr. Toma Jakić, dr. Albert Kramer, dr. Uroš Krulj, dr. Savo Ljubibratić, dr. Ivo Majstrovic, Milan Marjanović, dr. Drago Marušić, Božidar Milčević, dr. Josp. Nemeč, Peter Petković, Dobrosav Petrović, dr. Miroslav Ploj, Daka Popović, Milan Popović, Vojislav Protić, Ivan Pucelj, Krsta Radovanović, Jovan Stanković, dr. Džafer Sulejmanović, Kosta Timotijević, Svetozar Tomić, dr. Dinko Trinajčević, Ivan Hribar in Atanasije Sola.

Za predlog vlade so glasovali dr. Izak Alkalaj, Vasa Bogojević, Anton Vidaković, Osman Vilović, dr. Milan Vrbanić, Djuro Vukotić, Ljudevit Gaj, dr. Georg Grassi, dr. Gustav Gregorin, Peter Dobrinčić, Dra-

goslav Djordjević, Boža Jeličić, dr. Hamdija Karamahmedović, dr. Anton Korosec, dr. Djuro Kotur, Serafim Krstić, Fran Kučuljević, dr. Zvezimir Mažuranić, Sefedin Mahmudbegović, Stevan Mihalčić, Salem Muftić, Pajo Obradović, dr. Ante Pavelić, Marko Radulović, Joca Selić, Milan Simonić, dr. Milan Stojadinović, Pavle Ubašević, dr. Oton Frangeš, dr. Halidbeg Hrasnica, Vatroslav Canjuga, dr. Mirko Crkvenac, Milovan Džaković, dr. Stanko Šverljuga, dr. Josip Šilović, dr. Benjamin Šuprina in Janko Samurović.

Niso glasovali dr. Ljubomir Tomašić kot predsednik ter senatorji, ki niso bili navzoči na seji in to dr. Momčilo Ivković, Tomo Kovačević, Andra Kujundžić, Krsta Smiljanić, dr. Dušan Stević, dr. Savo Ulmanski, Matija Popović in Asim Alibegović, dr. Stević in Asim Alibegović sta bila za časa glasovanja na hodniku.

Izključitve iz kluba JNS

Beograd, 28. marca. p. Po večeršnji seji senata se je sestel pod predsedstvom Koste Timotijevića Klub senatorjev JNS. Razpravljali so o situaciji po glasovanju v senatu in izključili one svoje dosedanje člane, ki so pri glasovanju prekršili klubsko disciplino.

Trgovinska pogajanja s Španijo

Zagreb, 28. marca. o. Po večkratni odgoditvi je končno določen rok za pričetek naših trgovinskih pogajanj s Španijo. Pogajanja se bodo pričela sredi meseca aprila v Madridu. Naša delegacija, ki jo bo vodil svetnik trgovinskega ministrstva dr. Sava Obradović, bo odpovala v Madrid 12. aprila. V njej bo tudi generalni tajnik zagrebske trgovinsko-industrijske zbornice dr. Čuvaj.

Beleške

Seja vodstva JNS

V petek in včeraj se je v Beogradu sestala ožji glavni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke. Sejam je predsedoval predsednik Nikola Uzunović, navzoči pa so bili poleg drugih glavni tajnik stranke dr. Albert Kramer ter člani ožjega glavnega odbora dr. Kumanudi, dr. Vasa Jovanović, Pavle Matica, dr. Ljudevit Auer, dr. Janko Rajar, dr. Svetislav Popović, dr. Lavoslav Hanzek, dr. Slavko Šeferov, dr. Ilija Šumenković, Ivan Pucelj, Kosta Timotijević, dr. Uroš Deonica, dr. Miroslav Ploj, Milutin Dragović, dr. Grga Andjelinović, Jovan Banjanin, dr. Peter Zec, Sukrija Kurtović itd.

Ožji glavni odbor je spremenil nekatere točke pravil. Ustanovil se bo poseben akcijski odbor, ki bo vodil delo za reorganizacijo strankinih organizacij po vsej državi. Ob enem bodo obnovljeni banovinski odbori stranke.

Posvetovanja združene opozicije

Včeraj se je v Beogradu zopet sestala takozvani akcijski odbor združene opozicije. To je prva seja, ki se vrši v Beogradu, dočim sta bili dosedaj dve seji obe v Zagrebu. Zagrebški del združene opozicije zastopata zopet dr. Juraj Šutej kot predstavnik mačkovec in Večeslav Vilder kot predstavnik pribečevićev. Bivši demokratski stranko zastopa Božidar Vlačić, bivši zemljoradniško stranko pa dr. Gavrilović. Dr. Šutej se je mudil že par dni v Beogradu, Vilder pa je prišel včeraj jutraj. Posvetovanja so se vršila na stanovanju Ljube Davidovića, ki jim je nekaj časa tudi sam prisostvoval. Trajala bodo dva do tri dni.

„Slovenske koristi“

»Kakor vedno doslej« proti slovenskim koristim je glasoval dr. Kramer na petkovi seji v senatu. Tako naznanja opoldanski izdaja »Slovenca« z debelim, skoro celostanskim naslovom svojim strmečim čitateljem. Če pa se je kak čitatelj potrudil, da je poročilo prebral in skušal iz njega razbrati, za katere slovenske koristi je šlo pri glasovanju, v vsedolgem poročilu ni našel niti ene stvari, ki bi opravičila glavni naslov. Prokleto slabo mnenje mora imeti uredništvo lista o svojih čitateljih, da se jih upa tako vleči za nos. Drugi dnevniki bi si takega farbanja čitateljev ne mogli dovoliti, ker bi takoj zaleteli na močan odpor.

Seveda b. če vso krivdo napriti tem nesrečnim pohorcem, čeprav jih je že nešteto krat definitivno pokopal. Naj navedemo samo par vmesnih naslovov, s katerimi je »Slovenski dom« opremil govor g. predsednika vlade: »Osnovni poduk pohorcem. Očitki pohorcem. Zakaj kričita plemenska voditelja, Pohorci za kaos. Proti kmetijskim zbornicam, Rušitelji države« itd.

V svoji nervoznosti se je malo zaletel tudi »Slovenec«. O govoru senatorja dr. Kramera je namreč napisal samo to, da je bil »zelo slab« in da je »pozival senat, da sprejme proračun v taki obliki, kakor ga je izglasovala narodna skupščina. Dr. Kramera pa se to ni niti malo posrečilo. Takoj nato objavlja »Slovenec« — izid glasovanja.

„Pokvarjena socialistična gospoda“

Predsednik Hrvatske delavske zveze narodni poslanec Ivan Peštal je naslovil proglas na hrvatsko delavstvo. V proglasu naglašala, da sta kmet in delavec nerazdružljiva zaveznika in da se je že pokojni Stjepan Radić boril za hrvatsko narodno zajednično kmetov in delavcev. Bodoča družbena ureditev mora biti takšna, da bo onemogočala izkoriščanje delavstva. Hrvatska delavska zveza je nastala zaradi nujne potrebe hrvatskega delavstva in ne bo nikdar dovolila, da bi hrvatsko delavstvo izkoriščala pokvarjena socialistična gospoda, ki sedi na dobro plačanih mestih raznih zbornic in ki skrbi samo za sebe. Naše delavstvo nima kaj pričakovati o dmednarodnih in njemu docela tujih doktrini, še manj pa od raznih samozvanih delavskih voditeljev. Hrvatska delavska zveza se boče boriti za izboljšanje delavske socialne zakonodaje, za brezposelnost in starostno zavarovanje delavstva, za uvedbo otvorne sistema kolektivnih pogodb in za zakon o minimalnih mezdah. V delavskih zbornicah in pri delavskem zavarovanju mora imeti delavstvo samo prvo besedo.

Posebne sobe za Srbe, za Hrvate in za Slovence

O govoru, ki ga je imel senator Djordjević v senatu, razpravljajo v večeršnji »Pravici« vseučiliški profesor dr. Arandjelović in pravi: »Djordjević je mnenja, da bi se dalo hrvatsko vprašanje rešiti tudi na ta način, da bi se za Hrvatom teritorij na katerem bi lahko očuvali svojo hrvatsko individualnost. Toda to je praktično nezveljavljivo zaradi teritorialne pomanjivosti Srbov in Hrvatov. Ta trditve senatorja Djordjevića ni točna. Poudarjam, da ne gre za to, da bi vsi Srbi ostali na enem ozemlju, vsi Hrvati pa na drugem. Dasi smo Srbi in Hrvati pomešani, vendar se ve, kje so Srbi in kje so Hrvati v večini. To, da bo nekaj srbskih vasi ostalo na hrvatskem ozemlju, a hrvatskih vasi na srbskem, ne pomenja mnogo pred dejstvom, da bodo Srbi in Hrvati vendarle v skupni državi pod enim vladarjem in pod eno centralno vladjo. Ni zadosti, da se Hrvatom dovolijo, da »hrvatijo«. To so oni lahko delali že prej v času kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Oni hočejo imeti v Jugoslaviji svoje posebne sobe, kakor tudi Srbi hočejo imeti svoje in Slovenci svoje«.

Novi češkoslovaški finančni minister

Praga, 28. marca. b. Predsednik republike dr. Beneš je imenoval dosedanjega sekcijeskega načelnika v finančnem ministristvu dr. Josipa Kalfusa za finančnega ministra.

Trockij hudo bolan

Pariz, 28. marca. AA. »Journal« poroča, da je bivši sovjetski komisar Lev Trockij hudo obolen. Zdravniki mislijo, da gre za močan napad malarije.

Nemški gospodarski vpliv v Jugoslaviji

V »Lidovih Novinah« je priobčil dr. Dju ro Račić, tajnik Zveze jugoslovenskih hranilnic, uvodnik o naraščajočem nemškem gospodarskem vplivu v Jugoslaviji, kar povzroča zavezniki Češkoslovaški nemalo skrb. Dr. Račić priznava, da ni neupravičena vztrajnost na Češkoslovaškem zaradi nemške gospodarske penetracije v Jugoslavijo. Zato poudarja nujno potrebo, da se ta penetracija pravočasno zajezi in omeji. Ako bi se to ne storilo, pravi pisec, bi se bilo bati, da bi bile medsebojne simpatije med Češkoslovaško in Jugoslavijo izpostavljene težkim preizkušnjam. Da se to prepreči, je treba uvaževati pred vsem posebne okolnosti, ki so odločilne važnosti pri presoji gospodarskih stikov med obema zaveznikoma državama.

Dr. Račić nato nadaljuje: Že nekaj let vlada v gotovih jugoslovenskih krogih nezadovoljnost z razvojem in potekom gospodarskih stikov med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Na rezultat teh medsebojnih odnosov je nedavno pokazal »Jugoslovenski Lloyd«, ki je objavil statistične podatke, iz katerih je razvidno, da je bil češkoslovaški izvoz v letih 1920—1935 v Jugoslavijo za skoro 8 milijard večji kakor češkoslovaški uvoz iz Jugoslavije. To pomenja, da je Češkoslovaška v tej dobi prejela iz Jugoslavije mnogo več denarja, kakor ga ima vsa Jugoslavija v obtoku, mnogo več, kakor znaša zlata podlaga jugo-

PRI ŽIVČNIH BOLESTIH PREHLAJENJU IN RIPI VZEMITE NIBOL TABLETE M. BAHOVEC V lekarnah 20 tabl. Dja 20— ali po 40 tabl. Dja 34— Proizvajalec: APOTEKA M. L. BAHOVEC LJUBLJANA

Pomilostitev v Sofiji

Kralj Boris je včeraj pomilostil na smrt obsojenega polkovnika Velčeva in majorja Stančeva

Sofija, 28. marca. p. Poslednje dni je postalo vprašanje pomilostitve na smrt obsojenih polkovnika Velčeva in majorja Stančeva zelo aktualno. Včeraj je ministrski svet na svoji dopoldanski seji razpravljal izključno o vprašanju njune pomilostitve. Vojni minister general Lukov je bil opoizne v običajni avdienci pri kralju in je nato novinarjem izjavil, da stvar še ni popolnoma dozorela in da sedaj on s po-

možjo načelnika sodnega oddelka v svojem ministristvu proučuje vse gradivo, ki se nanaša na obsodbo Velčeva in Stančeva. Ob zaključku je novinarjem še izjavil, da bo bržkone do danes dovršil to delo.

Dejansko je minister Lukov danes opoldne predložil kralju Borisu prošnji obeh obsojencev za pomilostitev in je kralj Velčeva in Stančeva pomilostil v dosmrtno ječo.

Sklepi vlade

Beograd, 28. marca. AA. Ministrski svet je na predlog gradbenega ministra dovolil, da se nabava mostne konstrukcije sistema Herbert s potrebnim številom plovnih in spojnih opor, orodja itd., po določenih pogojih odstopi tvrdki Krupp v Rheinhausnu kot najugodnejšemu ponudniku za skupno vsoto 1.253.092 nemških mark in da sme z omenjeno tvrdko gradbeni minister skleniti pogodbo. Plačalo se bo v petih proračunskih letih po proračunski postavki 431 in po plačilnem načrtu, ki ga bo pogodba določila.

Nabava pohištva za novo postlopie narodne skupščine v Beogradu v znesku 2.607.721 Din se odstopi štirim ponudnikom.

Gradnja ceste Prijepolje-Bijelopolje od km 0 do 6.800 km se da najboljšemu ponudniku Melonji Nicovici iz Berana za 2.209.000 Din. Plačalo se bo iz kreditne ene milijarde za javna dela.

Popravila državnega parka Topčider in strehe na gozdarsko-lovskem muzeju v Topčideru se izvedejo v lastni režiji za znesek 185.854 Din.

Gradnja morskega obrežja vojvode Stepe v Splitu je oddana najboljšemu ponudniku bratom Žagar iz Splita za 2.365.633 Din. Plačalo se bo iz kaldrminskega fonda splitske občine.

Gradnja skladišča za hrano in obleko v kaznišnici v Nišu se izvrši v lastni režiji za 267.619 Din.

Zasebni izpiti na srednjih šolah

Beograd, 28. marca. AA. Zasebni izpiti se delajo meseca junija, in sicer samo v državnih šolah in po sporedu, ki ga določi ravnatelj. Vse prošnje s potrebnimi listinami in utemeljitvami ter s točnim naslovom, izroče prosilci ravnateljem gimnazij, kjer žele delati izpit. Če žive učence ali njegovi starši na področju te šole, izda dovoljenje potrebni svet te šole. Če pa učence premenja šole, vendar v mejah iste banovine, pošlje ravnatelj takšne prošnje banški upravi v odobritev. Če živi učence v eni banovini, skušajo bi pa rad delat v drugi banovini, pošlje takšne prošnje ravnatelj s svojim mnenjem neposredno prosvetnemu ministru v odobritev. Učenci, ki žele delati izpite v Beogradu, Zemunu in Pančevu, izroče svoje prošnje izključno ravnatelju tiste gimnazije, kjer žele delati izpit, da jih pošlje ministristvu v končno odobritev in razporeditev. Te prošnje za banske uprave in ministristvo morajo biti v banški upravi oziroma v prosvetnem ministristvu najkasneje do 10. maja t. l. Prošnji je treba priložiti spri-

valo o absolviranem prejšnjem razredu, kralni list, izkazilo pristojne oblasti o vodenju s fotografijo, izkazilo davčnih oblasti o višini letnega davka očeta in matere in zasebnega učenca samega. Tisti, ki hočejo delati izpit v Beogradu, Zemunu in Pančevu, morajo priložiti še policijsko prijavo o bivanju.

Prosvetni minister in banske uprave ne bodo tele prošnje sprejemale osebno. Koliko znaša izpitna taksa in šolnina, bodo učenci zvedeli od ravnateljev.

Dijaška letovališča

Beograd, 28. marca. AA. Ministristvo za prosveto opozarja, da se morajo organizatorji letovališč letovališč strogo ravnati po pravilniku o dijaških letovališčih, ki ga je objavilo prosvetno ministristvo 8. junija 1935. Prosvetni minister bo dovolil samo tista letovališča, ki bodo v celoti ustrezala določbam omenjenega pravilnika.

Konferenca gospodarskih zbornic Male antante

Beograd, 28. marca. o. Na inicijativo gospodarskega sveta Male antante se vrše priprave za skupno konferenco vseh trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic držav Male antante. Naše znanje ministristvo je o tem obvestilo vse prizadete gospodarske zbornice. Konferenca se bo vršila najbrže meseca maja, kraj pa še ni določen.

Papen pride v Dubrovnik

Zagreb, 28. marca. o. Kakor poročajo iz Dubrovnika, prideta 7. aprila tja bivši nemški kancelar in sedanj poslanik na Dunaju Papen in njegova soproga. V Dubrovniku bosta ostala dalje časa.

Iz prometne službe

Beograd, 28. marca. p. V železniški službi so bili imenovani: prometni svaniknik Mihail Penko za pomožnega prometnika na Blanci, Franjo Rakićki v Borovnici, Rupert Purgaj v Pesnici, Ivan Šulgač v Velenju, administrativni zvanik Rudolf Čibej pa je bil imenovan za pomožnega oficila v ljubljanski kurilnici.

Beograd, 28. marca. p. Po službeni potrebi so v železniški službi premešeni: oficijala Alojzij Plovac iz Maribora v Ljubljano in Stefan Ulenik iz Zidanega mosta v Maribor, strojevodja Josip Bernhard iz Kočevja v Ljubljano, na lastno prošnjo pa prometnik Miroslav Petrovar iz Vuhreda v Ptuj in Danijel Zevnikar iz Pesnice v Vuhred.

Meteor pri Petrinju

Zagreb, 28. marca. o. V bližini Petrinje je padel v pretekli noči ob 3.30 jutraj na zemljo meteor. Imel je obliko velike belesvetle kroglice, ki stejo spremljala dva široka žareča pasova.

Vremenska napoved

Današnja vremenska napoved za nedeljo 29. marca: malo oblačno, toplejša.

Današnja številka ima 398 malih glasov

Naši kraji in ljudje

Velike radijske postaje dobimo Baje jo bodo tudi v Ljubljani kmalu povečali

Ljubljana, 28. marca. »Jugoslovanski kurir« poroča, da je v ministru za pošte in brzojav dovršen načrt o reorganizaciji naše radiofonije. Zgrajene bodo tri velike in tri releske postaje. Kakor se navaja v načrtu, so dose- danje družbe Radio d. d. Beograd, Radio Zagreb in Prosvetna zveza v Ljubljani dobile koncesijo, da zgradijo nove postaje. Pričakovati je, da se bo gradnja pričela v kratkem in sicer bo v Beogradu postavljena postaja za 100 KW, v Zagrebu za 20 do 25 KW in v Ljubljani enako za 20 do 25 KW. Releske postaje po 10 KW bodo zgrajene v Skopju, Splitu in Mariboru. Načelo novih pogodb z omenjenimi družbami je v glavnem tole: Pogodbe veljajo za 16 let od dneva, ko bodo postaje začele obra- tovati. V Beogradu se zgradi reprezentati-

ven Radio-dom v vrednosti 4 milijonov Din, v Zagrebu in Ljubljani pa po 2 mil. jona Din. Po pogodbah sklenjenih s ome- njimi družbami, ostane državi pravica, da v dobi 9 let odkupi navedene nove stvaritve. Istočasno poroča »Jugoslovanski kurir«, da je zagrebška radijska družba že dobila ponudbe od tvrdk Marconi, Telefunken in Standard Electric Company, ki želijo zgraditi novo postajo. V pogledu cene je najnižji ponudnik Standard, najdražji pa je Marconi, ki pa je po plačilnih pogojih najugodnejši. Zagrebška družba je pred- ložila ministru omenjene ponudbe z mnenjem, da se sprejme ponudba tvrdke Marconi. Ministrstvo je na to pristalo in tako se bo nova radijska postaja v Za- grebu pričela v kratkem graditi. Dose- dno postajo je zgradila tvrdka Telefunken.

Emil Vilfan, akademik-elektrotehnik, ki ga je na Veliki planini zasul plaz. Pogrešali so ga skoro mesec dni in so ga pokopali na Marijin praznik 25. marca v Stranjah pri Kamniku ob veli- ki udeležbi akademskih in planinskih društev, kakor tudi številnih Sokolov s Tabora, kjer se je idealni pokojnik dolga leta marljivo udeleževal kot te- lovadelec, izvrsten lutkovni igralec in pevec.

Slavčki odhajajo v Prago

Ljubljana, 28. marca. V sredo 1. aprila odpotujejo Trbovelj- ski slavčki preko Maribora in Linza v Če- škoslovaško, da se v naslednjih dneh ude- leže mednarodnega kongresa za glasbeno vzgojo v Pragi. V petek bodo v čeških Budějovicah gostovali z matinejo in kon- certom, naslednjega jutra pa se odpeljejo v Prago k otvoritvi kongresnega svečano- sti. V nedeljo popoldne bo zbor nastopil v Smetanovi dvorani za mladino. Ta koncert se bo vršil na izredno prošnjo praškega učiteljskega in po želji prirediteljev se bo na njem izvajal program z živahnejšimi točkami. V ponedeljek dopoldne bo zbor

KLOBUKE
fine
in
moderne
po
najnižji
ceni
nudi

Stern

nato ilustriral predavanje skladatelja Emi- la Adamiča pred glasbenimi znanstveniki, ki se bodo udeležili kongresa. Na tej pri-reditvi, ki jo organizira filozofska fakul- teta praške univerze, se bodo izvajale ka- rakteristične narodne pesmi iz najrazlič- nejših krajev Jugoslavije. Istega dne bo ob 20. glavni koncert vseh inozemskih sodelujočih zborov, na katerem bodo slav- čki nastopili s sodobnimi mladinskimi kom- pozicijami. Ta koncert bo prenašal radio, tako da mu bodo od daleč lahko pris- tovali tudi naši radijski naročniki. Prav tako bo v torek od 15.30 do 16. priredil samostojen radijski koncert. S takšnim va- bilom je bil izmed vseh sodelujočih po- čaščen samo trboveljski zbor. Poleg vseh teh nastopov bo zapela Rezika Koritnikova še nekaj solističnih sprevov za šolsko radijsko oddajo. Na ta način bodo imeli Slavčki na glasbenem kongresu zadost- ni prilike, da pokažejo ves svoj razvoj in predstavijo vse struje jugoslovanske mla- dinske glasbe.

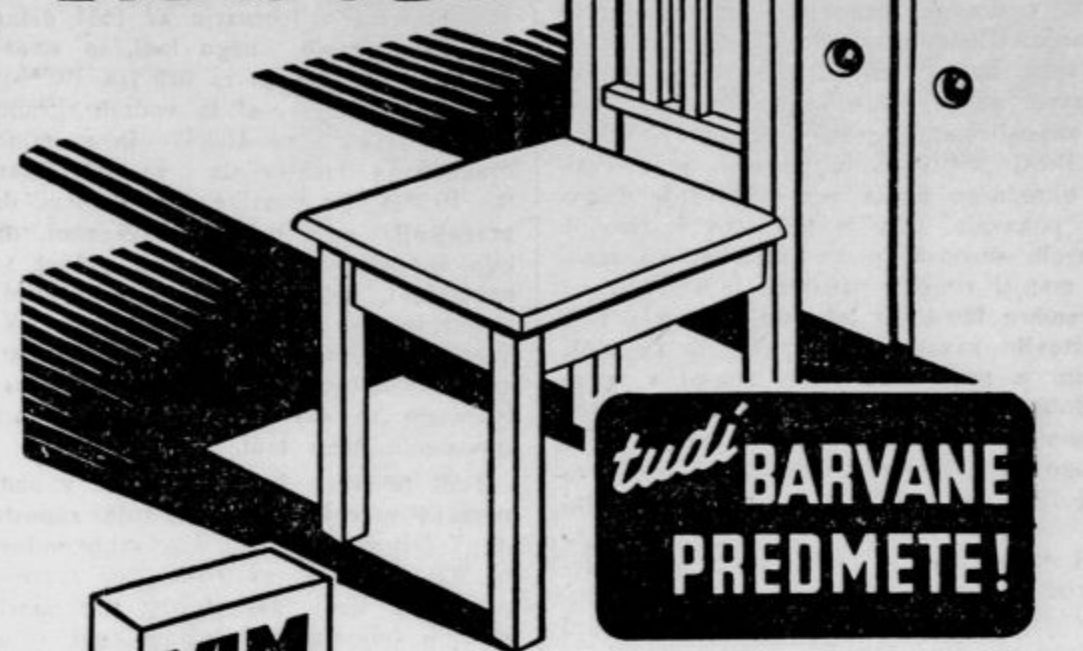
Zbor, ki šteje 68 pevcev in pev- k, dirigent Avgust Suligoj. Zeleniška upra- va jim je dala za pot na razpolago dva velika pulmana, da bodo uživali dovolj udobja na dolgi poti. Kakor kažejo do- sedanje dispozicije, se bodo Slavčki vrnili preko Dunaja in Maribora v četrtek 9. aprila opoldne v Trbovlje.

Franc Kolenc

70 letnik

Ljubno, 28. marca. V petek 27. t. m. je slavil v krogu svo- je rodbine in svojih prijateljev svojo se- demdesetletnico g. Franc Kolenc v Savinjski dolini. Kolenc je eden najuglednejših in najboljših naših mož v Gornji Savinjski dolini. Ko se je pred štiridesetimi leti jele tudi na bivšem Stajerskem širiti napredno gibanje, je bil Kolenc med prvimi, ki se je pridružil temu pokretu. Narodni in na- predni ideji je ostal zvest vse svoje živ- ljenje. Nikdar ni kolebal, vedno je v naj- težjih razmerah neomajno kakor hrast stal na braniku narodne in napredne misli. Le- ta 1901. je skupno z Martinom Zidarnom, posestnikom v Smartnem ob Dreti, osno- val napredno kmetstvo organizacijo za go- rnjevrstni okraj, ki je bila prva te vrste v Sloveniji. Organizacija se je lepo razvijala in prav gotovo bi se bila tudi obdržala, ako bi bila našla dovolj razumevanja in podpore v Ljubljani in v Celju. Zal da ta- krat niso niti v Ljubljani, še manj seveda v Celju imeli pravega smisla za pokret, ki se je spontano rodil v gornjevrstnem okraju. Napredni ljudje tu, navezani sami zase, so morali omagati.

VIM čisti vse

tudi **BARVANE**
PREDMETE!

Ker odpravi Vim tako prizanesljivo nesnago, je posebej dober tudi za čiščenje barvanih in lakiranih pred- metov vseh vrst, kateri — ako se čistijo z Vimom — ostanejo dolgo kot novi.

Toda Kolenca to ni oplašilo. Mnogo nje- govih somišljenikov se je izneverilo na- prednim načelom, on pa jim je ostal neo- majno zvest in je dosledno stopal po poti, ki jo je v svojih mladih letih spoznal za pravo. Ostal je mož-značaj in kot takega so spoštovali in cenili ne samo somišljeni- ki, nego tudi nasprotniki. To tem bolj, ker ga odlikuje izredna srčna dobrota, pošte- nost in pravico ljube. Zato ga je zaupanje njegovih soobčanov že opetovano postavi- lo na najvidnejša in prva mesta v okraju in v občini. Kakor sedaj, je bil prej že opetovano župan na Ljubnem, svoječasno podnačelnik okrajnega zastopa, dolga le- ta član cestnega odbora i. t. d. Bil je se- veča na mestu tudi vselej, kadar ga je kli- cala stranka. Nikdar ni okleval, kadar ga je stranka potrebovala. Pri vseh volitvah v Narodno skupščino — razen zadnjih, ko se stranka ni udeležila volitev — je bil njen kandidat, kar dokazuje na eni stra- ni, kako požrtvovalen in nesebičen stran- kin somišljenik je bil vedno, na drugi strani pa, kako neomejeno zaupanje je vse- lej užival v strankinih vrstah. Ko odlič- nemu somišljeniku srčno čestitamo k nje- govemu življenjskemu jubileju, želimo, da

bi ga dobra usoda še dolgo ohranila zdravega in čilega rodbini in narodu, nam pa naklonila čim največ njemu enakih somi- šljenikov!

Velika tatvina usnja

Ptuj, 28. marca. V ptujski trgovini g. Jožefa Piriha z usnjem so že dalj časa opažali, da izgri- njajo cele kože boksa in velike količine podplatov. Te dni pa so orožniki dobili ovadbo, da nek delavec imenovan tvrdke prodaja usnje nekemu posestniku v Cvetli- nu. Orožniki so zadevo zasledovali ter ugo- tovali, da posestnik Car Avgust iz Cvetli- na razpečava po Halozah med ljudi usnje po zelo nizkih cenah. Ko so orožniki po- sestnika trdo prijel, je ta priznal, da je dobival usnje od delavca Egidija Rudolfa z Brega. Oba sta pod težo dokazov kmalu priznala tatvino. Dognalo se je, da je de- lavec v kratkem času odnesel iz trgovine 25 kož boksa in 150 parov podplatov. Tvrdka je oškodovana za okoli 7000 Din. Oba sta bila aretirana in oddana v sodne zapore.

Samo še danes: modna revija...

Ljubljana, 28. marca. Prva velika pomladna modna revija, ki jo je Obrtniško društvo priredilo v veliki kazinski dvorani, se je približala zaključ-

hovega strokovnega slovesa. Vseh teh bli- zu 3000 obiskovalcev, ki so si v teku enega tedna ogledali to svojevrsno-vzorno aran- žirano tekmo praktičnosti in okusa, se je brez dvoma vračalo z revije z najtrdnj- šim prepričanjem, da se z vrednostjo do- mačih obrtniških izdelkov ne more primer- jati noben tuj fabrikat in da bi vsi, ki imajo kaj pod palcem, ravnali samo v lastno korist, če bi krili svoje potrebe samo z

Gospod Milko Jelačin konferira, dekla- mira, reklamira, cilindrira... joji!

»Za nas kot manekene saloni vsi se trgajo...«

ku. Samo v nedeljo ob 15.30 in 20.30 bodo še začeli reflektorji v zastrižni dvorani in samo dvakrat še pojdejo manekeni in ma- nekenke od spremljavi jazz in duhovite Jelačinove konferanse po odr, da prikaže- jo občinstvu najboljše, kar zmoro delo na- ših mojstrov in mojstric oblačilne stroke. Vsakomur bo jasno, da je o finančnem uspehu takšnih prireditev, ki so namenje- ne predvsem moralni in strokovni povzdi- gi sodelujočih panog, težko govoriti, zato pa ni nič manjšega pomena probna zma- ga, ki so jo vsi udeleženci modne revije izvojevali, kar se jiča uveljavljanje nji- hovih kvalitativnih izdelkov in ustvarjanje

revije samim in pa salonom in delavni- cam, ki so v tovarniški tekmi pokazali svo- je najboljše. Doberšen del zastuge pa gre poleg aranžerja inž. arh. Mesarju in kon- feransjeju Jelačinu vrlim manekenom in manekenkam, ki so že po par nastopih v polni meri uveljavili svoje predvajaške sposobnosti, da nekateri najbolj izmed njih komaj kaj zaostajajo za svojimi ime- nitnejšimi tovariši po svetovnih modnih središčih, ki imajo že staro tradicijo in kulturo za seboj. V vsem moremo Obrtni- škemu društvu in vsem sodelujočim takre- no čestitati in iskati, naj nas čimprej raz- veseli s novo uspešno

Posmrtna razstava Petra Žmitka Lepa in pomembna dela čakajo poslednjih kupcev

Ljubljana, 28. marca. V Rekarjevi hiši, na vogalu Rimske ce- ste ob Napoleonovem trgu, je v nekda- njem njegovem ateljeju na ogled umetni- ška zapuščina rajnega slikarja prof. Petra Žmitka. Ni tu prilika, da bi ponovno go- vorili o vsej pomembnosti njegovega de- la ko je vsem, ki so pdaj slišali njegovo ime, že znano, da je spadal med sloven- ske impresioniste čeprav ga z njimi niso

da je tiste čase Žmitke usmerjal svoje de- lo v kompozicijo, prav tako konvencio- nalno, kakršna je bila takrat na obratu sto- letja splošna moda. Kasnejša leta je tu- di Žmitka zajel impresionizem in spada- jo ta njegova najboljša dela med najlepša in najpomembnejša, kar nam jih je sloven- ski impresionizem sploh ustvaril.

Na razstavi prikazana dela čakajo svo- jih poslednjih kupcev. Opozoriti moramo predvsem basovino, da ne zamudi prilike kupiti iz te zapuščine pomembna Žmitko- va dela, najsibjo za svoje reprezentančne prostore in urade ali za Narodno galerijo, za katero je to skoro zadnja prilika, da spopolni zbirko slovenskih impresionis- tov z značilnimi deli Petra Žmitka. Ome- niti je pred vsem št. 33. »Zanjice v soln- cu«, št. 48. »Bacek«, št. 36. »Mlin v Do- lenjskih toplicah«, št. 18. »Študija kosca«, št. 22. »Zimo cefrajo« itd., št. 34. imenitne »Ribe« je včas že visela v Narodni gale- riji, ki pa bržkone ni imela sredstev za na- kup. Ni dvoma, da ji bo sedaj uspelo vr- niti sliko med svoje zbirke. Št. 28. »Krv- nik« v mogočnem baročnem okviru pa za- služi, da jo kupi banovina, saj je sam okvir velika znamenitost, ki bi spadala v mu- zejsko zbirko. Naj bi tudi ljubljanska mestna občina iz razstave zbrala značil- na dela za svoj muzej.

Svoja poslednja leta se je Žmitke, ki ga je tudi zelena bratovščina prištevala med svoje najidealnejše člane, mnogo ukvarjal s študijami živali. Tako je na razstavi zbrana večja serija risb divjadi, lovskega motiva, največ pa psov. Za ko- ga bi bile te študije primernejše, kakor za njegove lovske tovaršice in znanec! Saj po smrti Gorupa in Žmitka ni nikogar več med slovenskimi slikarji, ki bi svojo umet- nost v toliki meri posvetili lovstvu. Dolž- nost lovcev bi torej bila, da pokupijo to Žmitkovo zapuščino in na tak najlepši na- čin ohranijo spomin na nekdanjega svoje- ga poštovnega tovarša. — Razstava bo odprta še nekaj dni v aprilu in je proti malenkostni vstopnini vsakomur dostopna.

Važna sodba državnega sveta o občinskih trošarinah

Kranj, 28. marca. Kmalu bo minulo leto, odkar neki učeni ekspert v bolj ali manj nespodobni obliki prodaja v »Gorenje« kranjski občini in svojim bralcem silno učenost v finančni in trošarinski stroki. Povzel se je celo do trdi- tve, da so občinski trošarini v Kranju, ko so z uvedbo občinske trošarine pritegnili tudi kranjsko industrijo k prispevkom za občins- ke potrebe, morali dobro vedeti, da nala- gajo protizakonito svojim davkoplačevalcem zelo obutno breme. Pojasniti je treba, da odpade od te občinske trošarine 80% na bogato industrijo, 20% pa na tudi dobro si- tuirano kranjsko trgovino, dočim so kmetiči prideli, ki jih kmetovalci prinašajo na trg, prosti trošarini. Ekspert, ki mora biti vnet zaščitnik tujerodne industrije, smatra to dobro premišljeno dejanje za nekaj tako strašnega, da kliče ogenj in žveplo — v oltiki

obstoječih zakonih nedopustno pobirati občinsko trošarino od vseh onih predmetov, ki se uvažajo v Kranj samo v svrhu tovar- niške predelave ali pa služijo za fabrikacijo. V »Gorenje« z dne 7. 12. 1935 prinaša ve- leučeni ekspert jasno, prav profesorско de- finicijo, kaj je razumeti pod potrošnjo v ob- čini: samo to, kar se poje in popije ali pa porabi za obleko. »Industrija kot taka ven- dar ne poje in ne popije ničesar, a tudi oblačiti se ne...«, je zaključek iz te vsake- mu otroku doumljive definicije, torej ji ni treba plačevati za konzumiranje sirovine nobene trošarine.

Danes pa lahko povemo temu demagoške- mu učenjaku, da je zagrešil usodno napako, ker svojih učenih razprav o trošarini ni po- šiljal gospodom državnim svetnikom v Beo- grad, da bi se bili tudi oni iz njih zastoj kaj naučili.

Tako leži pred nami sodba državnega sve- ta v Beogradu z dne 12. 2. 1936, br. A 149/35-15 v zadevi neke kranjske industrije, zastopane po g. dr. Sabothju proti občini v Kranju, s katero sodbo se razveljavlja prej omenjena sodba upravnega sodišča v Celju. Sodba najvišjega upravnega sodišča v drža- vi izvaja, da smejo občine, ki imajo po zaka- nu pravico vpeljati trošarino, podvreči tej trošarini vse predmete potrošne na teri- toriju občine in da iz besedila § 79 zakona o drž. trošarini izhaja, da se more zatrošari- niti potrošnja v obče brez osira na to, ali gre za domačo ali osebno potrošnjo, potro- šnjo v svrhu predelave ali protizgodnje ali končno za potrošnjo surovin, odnosno njho- vo uporabo za proizvajanje drugih predme- tov. Zatrošariniti se veled tega morejo ne le predmeti, namenjeni neposredni osebni potrošnji, temveč vsi predmeti potrošne v najširšem smislu besede (na pr. premo- g, milo itd.). Sodba zaključuje, da predpisi tro- šarinskega pravilnika v občini Kranj niso protivni zakonu o državnih trošarinah.

Z razlago zakonov je pač tako, da jih je treba razlagati z razumom in treznim preu- dardom, ne pa z demagoško ambicijo, oset- nim sovraštvom in maščevalno škodožel- nostjo. Pa ima veleni »Gorenje« ekspert smolo, da ga pri razlagi zakonov zadnja instanca običajno pusti na cedilu. Kljub temu pa priporocamo temu modrijanu, naj zbirko svojih učenih razprav o občinski tro- šarini pokloni vseučilniški knjižnici, če pa bi je tam ne marali, naj si jo zatakne za klo- buk, da ga bomo vsaj poznali in se vedeli ogibati njegove zastojarske modrosti.

Kranjski občini, osebno njenemu neu- mornemu predsedniku in njegovim sodelav- cem, ki se niso pustili begati po demagoških izlivih »Gorenjevega« eksperta in so s preudarnostjo in vztrajnostjo v borbi za pra- vice občine dosegli tako časten uspeh, pa od- stane čestitamo.

KINO UNION, tel. 22-21

LEHARJEVA sijajna opereta

CLO-CLO

V gl. vlogi triumfira

MARTA EGGERTH

in z njo še Hans Moser, Ida Wüst

in Leo Slezak

NAJBOLJŠA FILMSKA

OPERETA SEZONE!

Predstave ob 15., 17., 19. in 21 uri

MATINEJA ob 10.30 dop. po 4.50 Din

VLASTA BURIAN

kot Kapitan Kořkoran Burka!

nadzorstvene oblasti — nad občinske može, ki tako protizakonito nalagajo industriji obutna (?) bremena, ki so pa v primerjavi z ljubljanskim trošarino 50 krat nižja.

Pod večim vodstvom so ti eksperti orga- nizirali lani vprav cirkusko avtomobilsko povorko pred samo kr. bansko upravo v Ljubljani. In evo ti uspeha: »Kranjska obči- na zopet propadla pred upravnim sodiščem«, je oznanil bobneče gotovo najtemeljitejši teh samozvanih ekspertov v »Gorenje« z dne 2. 11. 1935 in je še modroval, da bo mo- rala kranjska občina povrniti plačano troša- rino vsakomur, ki bi to zahteval. Vsevedni ekspert se je nato širokoustil v »Gorenje« z dne 30. 11. 1935, da garantira, da gospod- je od občine s svojo pritožbo pri državnem svetu v Beogradu ne bodo uspeli. Kako tu- di, ko niso hvalježno črpali zastojarskega poduka iz »Gorenje«!

Ti trmasti občinski može so namreč kljub dobrotnemu poduku veevedneža vložili pri državnem svetu v Beogradu pritožbo proti sodbi upravnega sodišča v Celju z dne 26. 10. 1935 br. A 149/35-10, ki jo širila, da je po

Gospodarstvo

Razvoj zaposlenosti v posameznih gospodarskih panogah

V zadnjih mesecih kaže razvoj zaposlenosti v dravski banovini prav zanimivo gibanje. Glede na sankcije proti Italiji, ki so tako hudo zadele naše lesno gospodarstvo, se je splošno pričakovalo, da se bo zaposlenost v celoti bistveno poslabšala. Proti pričakovanju pa nam je statistika okroglega urada za zavarovanje delavcev pokazala, da je bil letos v zimskih mesecih sezonski padec zaposlenosti mnogo manjši nego v lanskem letu. Kajti od novembra lanskega leta do februarja t. l. je število zavarovancev padlo le za 5558, dočim je pred enim letom znašal v istem razdobju padec 9111 zavarovancev. pred dvema letoma pa 7055 zavarovancev. Ta mnogo manjši sezonski padec je imel za posledico, da je bilo v februarju t. l. število zavarovancev za 4136 večje nego pred enim letom. dočim je ta letni diferencial v novembru znašal le 583 zavarovancev. Ko smo na tem mestu pred tem objavili globalne številke o gibanju števila zavarovancev v februarju smo že opozorili na okolnost, da je treba pri tem gibanju upoštevati letošnje toplo zimo, ki ni zahtevala, da bi se gradbeni dela ustavila.

Sedaj so nam na razpolago podrobni podatki OUZD o gibanju zaposlenosti v februarju v posameznih panogah, ki nam nudijo nekoliko jasnejšo sliko. Seveda pa še danes ne moremo reči, ali gre pri sedanjem relativno ugodnem razvoju zaposlenosti za konjunkturno zboljšanje. To bodo zanesljivo pokazali šele bodoči meseci. Če je bilo relativno zboljšanje v zimskih mesecih predvsem posledica milega poteka zime, tedaj je verjetno, da bo pomladno naraščanje zaposlenosti sorazmerno slabotnejše nego v drugih letih.

Gibanje v lesni stroki

Zanimivo je gibanje zaposlenosti v zadnjih mesecih v lesni stroki. V gozdno žagarski industriji je število zavarovancev v novembru padlo za 192, v decembru za 666 in v januarju za nadaljnjih 686, torej v treh mesecih za 1544 delavcev (v istem razdobju pred enim letom za 916). Februararska statistika pa zaznamuje zopet povečanje števila zavarovancev v tej panogi za 386 (lani smo v februarju zabeležili povečanje za 207). Tudi v industriji za predelovanje lesa, kjer je število zavarovancev v novembru, decembru in januarju padlo za 363, se je v februarju zopet dvignilo za 172.

Nadalje beležimo v februarju povečanje zaposlenosti v tekstilni industriji za 334 delavcev, pri gradnji cest, železnice ter vodnih zgradb za 261 delavcev in v industriji gradbenega materiala za 132 delavcev. a) Največji prirastek zaposlenosti vidimo tudi v kovinski, živilski in oblačilni industriji.

Razlike nasproti lanskemu letu

V primeri s lanskim letom je bilo, kakor rečeno, število zavarovancev v februarju za 4136 večje. Od te razlike pa odpade

največji del na gradbeno stroko, v kateri je bilo letos v februarju za 1551 delavcev več zavarovanih nego lani, in sicer pri gradnjah nad zemljo za 629 (za 70,5%), pri gradnji železnice, cest in vodnih zgradb za 401 delavcev (za 41,3%) in v industriji gradbenega materiala za 521 delavcev (za 19,3%). Te številke nam pričajo, da je precejšnji meri pripisati mili zimi, da je bila zaposlenost v februarju precej večja nego lani, kajti zaposlenost v gradbeni stroki je zelo odvisna od vremena. V tej zvezi je tudi omeniti večjo zaposlenost v kovinski industriji, kjer je bilo letos v februarju za 477 delavcev (za 7,9%) več zaposlenih nego lani.

Tudi tekstilna industrija kaže v zadnjih mesecih precejšnje zboljšanje zaposlenosti. V februarju je bilo v tekstilni industriji za 968 delavcev (za 7,7%) več zaposlenih nego lani. Večjo zaposlenost v primeri z lanskim februarjem beležimo tudi v oblačilni industriji (za 447 delavcev ali 11,5%) in živilski industriji (za 200 delavcev ali 5,4%) in v papirni industriji (za 103 delavcev ali 5,6%). Večji prirastek nasproti lanskemu letu pa beleži edino gozdno žagarska industrija, kjer je bilo v primeri z lanskim letom za 518 delavcev ali 8,9% manj zaposlenih.

Gibanje zaposlenosti v najvažnejših industrijskih panogah v zadnjih letih nam kaže naslednja primerjava števila zavarovanih delavcev:

	panoga			
	lesna	gradb.	tekst.	kovinska
1933	9302	6348	9699	3947
1934	8705	5246	11809	5993
1935	8875	4559	12535	6054
1936	8450	6110	13503	6531

V lesni stroki smo, kakor rečeno, letos zelo padli, ne samo v primeri s prejšnjim letom, temveč tudi v primeri s predhodnimi leti. V gradbeni stroki smo do lanskega leta beležili stalno nazadovanje, letos pa je bila v februarju zaposlenost večja, to pa je zaradi ugodnega vremena. Stalno naraščanje vidimo v zadnjih letih v tekstilni, kovinski, oblačilni, papirni in kemični industriji. V živilski industriji smo zadnja leta stalno nazadovali, letos pa je zabeležiti malenkostno zboljšanje. Od ostalih panog je omeniti še usnjarsko industrijo, ki počasi napreduje in kjer je bilo letos v februarju zaposlenih 1787 delavcev nasproti 1755, 1515 in 1515 in 1473 v istem mesecu prejšnjih treh let. Prav tako beležimo počasno dvigovanje zaposlenosti v živilski industriji, kjer je bilo v februarju zaposlenih 8933 delavcev nasproti 8733, 8565 in 8461 v februarju prejšnjih treh let.

Francoski frank zopet v nevarnosti

Povišanje diskonta od 3,5 na 5%

Nezaupanje mednarodnih finančnih krogov, ki se je zadnje tedne znova pojavilo glede francoskega franka, se je v poslednjih dneh še poostriilo. Francoska banka, ki je že lani z velikimi težavami toda uspešno odbila dva huda napada mednarodne spekulacije in je pri tem morala oddati za milijarde zneske zlata, je sedaj zopet primorana z vsemi razpoložljivimi sredstvi brniti stabilnost franka. Kakor je »Jutro« že prejšnji teden poročalo, je v zadnjih tednih prišel Francijo zopet zapuščati mednarodni fluktuirajoči kapital, ki gravitira sedaj v smeri proti Zedinjenim državam, kjer smatra da najde trenutno najsigurnejše zavetišče. Angleški valutni izravnalni fond je v poslednjih tednih pokupil velike količine na trgu ponudnih francoskih frankov, da v sporazumu s francosko banko prepreči oslabevanje francoske valute, predvsem pa ponoven odtok zlata iz Francije. Navzlic temu beleži Francoska banka v izkazu, ki je bil objavljen pred dnevi, odtok zlata za več nego četrta milijarda frankov.

Pritisk, ki mu je danes izpostavljen francoski frank ni samo posledica nape-

ttega zunanjega političnega položaja Francije, po odpovedi lokalne pogodbe od strani Nemčije, temveč izvira tudi iz bojeznosti pred eventualno devalvacijo franka. To bojazen ustvarjajo diskusije v francoski javnosti o ugledeh posameznih strank pri bližnjih zbornih volitvah in o eventualnih gospodarskih odnosno valutno političnih posledicah. V političnih krogih zatrjujejo, da ni izključena možnost devalvacije franka, če bi pri volitvah zmagale levičarske stranke. V zadnjih dveh dneh so se zlasti na londonskem trgu pojavile velike ponudbe francoskih frankov. Angleški valutni intervencijski fond je sicer prevzel precejšen del te ponudbe, potem pa se je deloma vdal pritisku in je dopustil oslabevanje franka preko dosedanje meje 75 frankov za funt.

Glede na potek dohodkov so že v petek pričakovali obrambne ukrepe od strani Francoske narodne banke. Včeraj pa je bila Francoska banka prisiljena dvigniti diskontno mero, in sicer kar od 3,5 na 5%. Ta ukrep kaže, da bo Francoska banka nadalje ščitila svojo valuto s klasičnim sredstvom povišanja obrestne mere.

članov. Pomočnikov je bilo 32 prijavitelj, odjavljenih pa 25; ob koncu leta jih je ostalo le 142. Vajencev je bilo prijavitelj 19 in oproščenih 9; ob koncu leta jih je ostalo 46. Premoženo združenje izkazuje ob koncu l. 1935. 60.613 Din. Proračun za leto 1936. navaja 10.300 Din dohodkov in 34.650 Din izdatkov. Prirastek ključa v znesku 24.350 Din se bo kriš s članarino, ki se navaja po kategorijah od 30 nazaj do 10 Din mesečno. Peta kategorija pa plača 35 Din letno.

Kolodvorske restavracije in buffeti

Železniška uprava razglasa: Dne 27. t. m. je stopil v veljavo pravilnik o izdajanju v zakup restavracij, buffetov in drugih obratov na postajah državnih železnic. Osnovno načelo tega pravilnika je poudarjeno v prvem členu, ki se glasi:

Gostiljske in druge obrti na postajah državnih železnic imajo v prvi vrsti služiti udobnosti potnikov in pospeševanju tujkega prometa. Zato je doela opuščen dosedanje strogo fiskalno načelo, po katerem so bile te obrti samo vir dohodkov. V skladu z novim načelom se ukine javna licitacija in izdajanje v zakup po visokih cenah za sorazmerno kratek čas. Po novem pravilniku se bodo ti obrti izdajali v zakup za nedoločen čas po vnaprejšnjem določenem ali po 5/10-letni udeležni železniške uprave pri kosmatih dohodkih. Zato ne bo več ponudb ne posrednikov, temveč bodo samo prošnje in pro-

sila. Ti pa morajo imeti potrebne strokovno izobrazbo in denarna sredstva za oskrbo in vodstvo obrti.

V določbah novega pravilnika prihaja do izraza tudi težnja železniške uprave, da privabi v svoje gostinske obrate tudi tiste podjetnike, ki poprej niso hoteli prevzeti železniške restavracije, dobro vedo, da je bilo v takratnih okoliščinah realno in solidno poslovanje nemogoče. Železniški upravi daje pravilnik pravico, da omogoči vnetemu in strokovno kvalificiranemu zakupcu trajno dolgoletno delo ob zmerni zakupnini. Tako more zakupnik svoj denar brez sleherne strahu investirati v zaupano mu obrt, ker mu je z dolgoletnim in celo neomejenim zakupom zagotovljen zmeren, a zanesljiv zaslužek.

Pravilnik odreja za zakupnike znatne ugodnosti, zato pa zahteva železniška uprava od njih, da dajo potniku prvostopenjsko hrano in pijačo po zmerni ceni. Železniška uprava si s tem nalaga žrtev v korist potnikov, ki jim hoče omogočiti, da bodo v njenih restavracijah dobro in poceni jedli. Zakupniki bodo morali v svojih restavracijah dati samo prvostopenjsko blago, tako da bodo gostinski obrati na državnih železnicah postali sicer majhne toda stalne razstave domačih izdelkov, kakor sadja, mesa, in mlečnih izdelkov, mineralnih vod itd.

Železniška uprava želi razen tega doseči čim tesnejše sodelovanje z zakupniki železniških obratov, zato so v ta namen predvideni med zakupniki in železniško upravo posebni sestanki, kjer bodo razpravljali o vseh važnih vprašanjih. Na programu so tudi strokovni tečaji, da bodo zakupniki imeli priložnost seznaniti se s sodobnim in kar najpopolnejšim načinom vodenja gostinskih obratov. Za nemarne in nevestne zakupnike so določene posebno stroge odredbe.

Ker se za vse restavracije in druge obrate ne more zahtevati enaka strokovna izobrazba, se restavracije dele v velike, srednje in majhne, vsi drugi obrati pa v obrate prvega in drugega razreda.

Z uvedbo novega režima se železniška uprava zaveda, da je prevzela težko, a obenem tudi hvalno nalogo. Le neka nevestnost je, in sicer ta, da ima železniška uprava z mnogimi zakupci pogodbe, ki potečejo šele čez nekaj let, zato ni možno, da bi se to stanje, ki ga uvaja novi pravilnik, takoj uvedlo v vseh obratih temveč se bo moralo izvajati postopno. Toda železniška uprava si bo prizadevala, da tudi dosedanjim zakupcem, zlasti tistim, ki so se odlikovali pri svojem delu z vestnostjo itd., omogoči prehod v novi režim, kolikor bodo to dopuščale obstoječe zakonske določbe. Železniška uprava to s svoje strani vse stori, kar je v njeni moči za udobnost potujočega občinstva, da tako pripomore k propagandi za naše domače železnice in za našo državo.

PRI MEMOROIDIH, BOLEČINAH V KRIZU, ZASTOJU KRIVOTOKA V JETRIH IN NEZADOSTNEM IZLOČEVANJU IZ ŽOLCA, nastalem zaradi zapeke se doseže s naravno

FRANZ - JOSEFOVO

vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo oreskušeno

FRANZ - JOSEFOVO

grenično, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.

Op. 100 g. št. 10455

Gospodarske vesti

Trgovinska pogajanja s Španijo. Po ponovnih odgoditvah je sedaj končno določen termin za pričetek trgovinskih pogajanj s Španijo, ki se bodo po vestih iz Beograda pričela 15. aprila v Madridu.

Gradnja daljnovežja iz Konjice proti Poljanam in Makolam. Elektra Fala d.d. v Mariboru namerava zgraditi elektrovod visoke napetosti (10.000 V) iz Konjice proti Poljanam in Makolam z odcepi v Zreče, Oplotnico, Tepanje in Žiže. Pri sedanjih transformatorski postaji v Konjicah se dograđi prizidek za dva transformatorja po 250 KW. Nadalje bo zgrajenih 11 transformatorskih postaj, in sicer v Zrečah, v Tepanju, v Dobriški vasi, v Oplotnici, v Žižah, v Ločah, v Zbelovem, v Poljanah, v Studenici in v Makolah s krajevnimi omrežji. Kr. banska uprava razpisuje o tem projektu komisijski ogled na kraju samem in obravnava na torek 7. aprila s sestankom v Poljanah ob 8.21 pri kolodvoru. Načrti nameravane naprave so do dneva komisijske obravnave razpoloženi pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Izplačilo nakazne v Nemčijo. Z odlokom ministra za pošto in brozjav od 10. t. m. št. 8331 lahko vse pošte počenši s 1. majem sprejemajo nakaznice za Nemčijo. Najvišji znesek na nakaznici sme biti 100 Din. Vsak pošiljalec sme poslati samo eno nakaznico v mesecu.

Jugoslovensko-češkoslovaški turistični promet. S 1. majem stopi v veljavo priloga k tarifi za jugoslovansko-češkoslovaški promet potnikov in prtljage, ki obsega določbe o direktni odpravi obiskovalcev jugoslovanskih kopališč.

Iz trgovinskega registra. V trgovinski register sta se vpisali nastopni tvrdki: »Mikina družba z o. z.«, lesni proizvodi s sedežem v Celju (izdelovanje lesnih proizvodov, sportskih predmetov, igrač in drugih lesnih izdelkov; osnovna glavnica 160.000 Din, poslobovja Marko Benedik, industrije, Zagreb); Ogorelec Terežija, proizvajalec modnih potrebščin v Rigonah (občina Dobova, srez Brežice). Pri »Jugočeški«, jugoslovensko-češki tekstilni industriji d.d. v Kranju se izbrise član upravnega sveta Maks Horwitz, vpiše pa se Stanoje Mihajlovič, minister v p. iz Beograda. — Prisilna uprava, ki je bila uvedena s sklepom sreskega sodišča v Kamniku pri rudniškem obratu Črna-Kaolin d.d. se ustavi. — Pri Splošni malo-železniški družbi d.d. v Ljubljani se izbriše dosednji član upravnega sveta, vpišejo pa se člani upravnega sveta: dr. Josip Azman, odvetnik, Anton Gersinič, ravnatelj TPD, inž. Alojzij Hrovat, univ. prof., dr. Jos. Kamušič, odvetnik, Ivan Krlič, trgovski poslovodja, Pavel Mašič, železniški kontrolor, Franc Salehar, višji poštni kontrolor in Miroslav Zupan, stavbenik vsi v Ljubljani. — Iz tvrdke Tovarne kandič in slaščičarskih izdelkov, prodaje likerjev in žganih pijač v steklenicah Josipa Schumi nasl. D. & E. Hritar v Ljubljani je izstopila javna družabna Evgenija Hribarjeva, zaradi česar preneha javna trgovska družba in je sedaj edini lastnik tvrdke Rado Hribar.

Odobrena zaščita. Kmetijski minister je na osnovi uredb o zaščiti kmetijskih kreditnih združenj odobril zaščito naslednjim za-

drugam: Hranilnici in posojilnici v Gorjah (odlog plačil za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale od 14. decembra 1935; obrestna mera za stare vloge 2%) Posojilnica za Stari trg, Lož in sosedstvo v Starem trgu (odlog za 6 let od 4. januarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 4. januarja t. l.; obrestna mera 2% bruto); Kmečki hranilnici in posojilnici v Predanovcih (odlog za 6 let, obrestna mera 2,5%, računajoč od 8. novembra 1935.); Hranilnici in posojilnici v Dramljah (odlog za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 14. novembra 1935.; obrestna mera 3%); Kmečki hranilnici in posojilnici v Krizevcih in Premurju (odlog za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 1. januarja t. l.; obr. mera 2%); Hranilnici in posojilnici pri Mali Nedelji (odlog za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti nastale do 30. decembra 1935. obrestna mera 3%); Hranilnici in posojilnici v Petrovčah (odlog plačil za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 18. novembra 1935.; obrestna mera 2%); Hranilnici in posojilnici pri Sv. Ilju v Slovenskih gorah (odlog plačil za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 25. decembra 1935.; obrestna mera 2%); Kmečki hranilnici in posojilnici v Šmartnem ob Paki (odlog plačil za 6 let od 14. marca t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 23. januarja t. l.; obrestna mera 2%); Kmečki hranilnici in posojilnici v Vitanju (odlog za 6 let od 20. februarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 2. novembra 1935.; obrestna mera 2%);

V združni register sta se vpisali nastopni zadrugi: Delavska tiskarna r. z. o. z. v Ljubljani in Dimnikarska gospodarska in podporna zadruga za dravsko banovino v Ljubljani. r. z. o. z.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 4.84 milijona Din nasproti 5.04, 6.60, 5.06 in 5.23 milijona Din v prejšnjih štirih tednih. Na deviznem trgu v teku tedna ni bilo večjih sprememb. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi nekoliko popustili in so se v Zagrebu trgvali v petek po 9.24 nasproti 9.32 do 9.34 pred enim tednom. Na svobodnem deviznem trgu so tečaji za malenkost narasli in so se svobodne devize trgovale na hazi 16.53 do 16.60 (prejšnji teden 16.47 do 16.55)

Devize

Curih. Beograd 7. Pariz 20.2050. London 15.1650. New York 306.875. Bruselj 51.87, Milan 24.30. Madrid 41.8750. Amsterdam 208.27, Berlin 128.175. Dunaj 56.30. Stockholm 78.18, Oslo 76.18. København 67.70. Praga 12.6850. Varšava 57.70. Atene 2.90. Bukarešta 2.50.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 28. marca. Začetni tečaji: pšenica: za maj 96, za julij 87.25, za sept. 85.75; kornuza: za maj 59.375, za sept. 59.50. + Winnipeg, 28. marca. Začetni tečaji: pšenica: za maj 82.375, za julij 83.375, za okt. 83.875.

ROMBAZ

+ Liverpool, 27. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za marc 6.16 (prejšnji dan 6.09), za okt. 5.54 (5.50). + New York, 27. marca. Tendence nenotna. Zaključni tečaji: za maj 11.24 (11.11), za okt. 10.17 (10.19).

ŽIVINA

+ Ptujski živalski sejem. Na zadnjem sejmu je bila kupčija živahna, cene pa so ostale za enkrat še neizpremenjene. Priganih je bilo 119 volov, 225 krav, 8 bikov, 39 juncev, 65 telet, 201 konj in 15 žrebcev, skupaj 682 glav. Prodanih pa je bilo 258 glav. Cene za kg žive teže: volom 2.40 do 4, kravam 2 do 2.65, bikom 2.60 do 3, juncem 2.40 do 3, teletom 3 do 4 Din. Konji so se prodajali po 600, do 5000 Din, žrebeta po 700 do 2000 Din za glavo. — Na svinjski sejmu je bilo pripelanih 153 svinj in 154 prascev, skupaj 307, a prodanih je bilo le 89 rilev. Prasci, stari 6 do 12 tednov, so se prodajali po 80 do 140 Din za rilev, pršutarji po 5.50 do 6, plemenske svinje pa po 5 do 5.50 Din.

+ Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejmu dne 27. t. m. je bilo pripelanih 222 svinj, prodanih pa je bilo 106 svinj. Mladi praščiki, 5 — 9 tednov stari, so se prodajali po 65 — 145 Din, 3 — 4 mesece stari po 170 — 230 Din, 5 — 7 mesece stari po 245 — 300 Din; svinje so se prodajale po 6 — 7 Din za kg žive teže in po 7.50 — 9.50 Din za kg mrtve teže.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Zbor novomeške gasilske župe

V občinski posvetovalnici se je te dni vršil redni zbor novomeške gasilske župe, ki ga je vodil župni starešina g. Karel Jevšek in v uvodu pozdravljal zastopnika sreskega načelnika g. Preskerja, delegata zveze in zajednice g. Bulca, g. Mavriča in druge. Ob tej priliki se je starešina spomnil tudi v preteklem letu umrlih članov, posebno požirvalnega gasilskega delavca g. Dominika Lavriča, predsednika gasilske čete v Šmihelu pri Žužemberku.

O tehničnem delu župe je poročal župni podstarešina g. Josip Windischer ml. in je med drugim pozival na največjo skrb tehničnemu delu, ker je tako bo gasilstvo kos svojih hudi nalogi. Ker se novomeško društvo že zdaj pripravlja, da bo čim dostojneje proslavilo 60 letnico obstoja, je govornik poudaril, da se morajo vse čete že zdaj pripravljati z raznimi vežbami za to pomembno proslavo, ki bo 5. julija pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljeviča Tomislava. Istočasno bo tudi razvijati novega društvenega prapora, ki ga je blagovolil pokloniti društvu Nj. Vis. kraljevič Tomislav.

Kupujte srečke drž. razr. loterije!

5. aprila bo že prvo žrebanje!

MAZRUŽNA HRANILNICA r. z. o. z. — LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 19

Gornjegrajsko pismo

Gornji grad, 28. marca.

Po hudih bojih se bo vendarle tudi v našem srezu izvedla agrarna reforma. Uprava škofijskega veleposlstva bo bržkone, še v teku aprila sklicala vse agrarne interese v Marijin grad in na podlagi že sestavljenega razdelilnega načrta posameznim interesom dodelila zemljo. Dan razdelitve bo v kratkem razglašen po vseh občinskih srezih. Agrarni interesi naj pridejo tedaj v Marijin grad, da ne izgubijo pravice do morebitnih ugovorov.

Posojilnica v Gornjem gradu je postala tako rekoč spet likvidna. V teku aprila bo začela izplačevati vlagateljem posamezne vloge. Da ne bo navala na blagajno, se bodo vlagatelji z začetnimi črkami A do M izplačevali vloge 5. aprila in vlagateljem od N do 2 veliki četrti 9. aprila z začetkom ob 8. zjutraj. Vlagatelji, ki nujno potrebujejo denar, naj pridejo točno v posojilnico. Zadevne kredite za likvida, cijo tega denarnega zavoda je preskrbel zasluzni narodni poslanec gornjegrajskega sreza g. Pevec Rudolf.

Avtobusna proga Ljubljana—Kamnik—Gornji grad—Logarska dolina se bo po dolgem pričakovanju vendarle zdaj pomladno otvorila. Slovesna otvoritev bo v nedeljo 5. aprila in pride okrašen avtobus ob 9. v Gornji grad, kjer je pripravljen slavnostni sprejem avtobusa. K otvoritvi pridejo tudi delegat celjskega mestnega avtobusnega podjetja in trgovskega gremija in odposlanci damskih brivcev in celjskih zobnih zdravnikov. Od odprtve te avtobusne proge bodo prav celjani imeli največje koristi. Slovesne sprejeme pripravljajo tudi druge občine našega sreza. Prevažna cesta iz Kamnika v Luče čez Kranjski Rak je tik pred izročitvijo jav. nemu prometu. Zadevna dela se bližajo koncu. Žali bodo zdaj spet izgubili lep sa. služek naši delavci in po njih trgovci in obrtniki Gornje Savinjske doline.

Cesta v Vranskega preko Lipe s Zadrčko dolino se začne graditi prihodnjega meseca. Potrebno bo večje število delavcev. Kdor želi delo pri gradbi te ceste, naj se nemudno javi pri g. Željku Antonu v Bočni, ki bo dal potrebna navodila.

Železnico Šmartno ob Paki—Mozirje—Gornji grad—Kamnik že trasirajo. Za gradnjo te železnice služi kot podlaga načrt, ki je bil izdelan že v rajni Avstriji. Seveda je od trasiranja pa do resničnega začetka gradnje še precej dolgo. Nekaj je pač že, da se je ta važna zadeva spravila z mrtve točke. Zda je vsaj upanje, da bo prej ali slej tekla po naših krajih železnica.

Veliko 5. nadstropno stanovanjsko hišo zida naša mestna občina po načrtih domačega učitelja g. Željka Fredja, ki pa je moral žal oditi k Sv. Primožu na Pohorju še pred dograditvijo zgradbe, ki jo že zdaj naši meščani označujejo za gornje, grajski nebotičnik. V zgradbi bo poseben oddelek za letoviščarje, tako da bodo leto, vsičarji že v letošnji sezoni imeli pri nas dovolj stanovanj na razpolago. Ta stanovanja bodo zelo cenena.

Naši mesarji, na čelu jim agiti g. Fri-

colj Ivan, so prisiljeni zaradi letošnje mile zime skleniti postaviti si z združenimi močmi v Gornjem gradu hladilnico, ki bo do letošnje jeseni zgrajena. Svoj ml. novinar g. Kolenc Anton poleg Miličevno-ve žage in bo tako naše mesto dobilo vendar enkrat za svoj mestni mltn.

Kakor je torej videti, s polno paro napredujemo v gornjegrajskem srezu, posebej še v mestu Gornjem gradu samem.

JUTRI

V PONEDELJEK 30. MARCA
PRIČNE IZHAJATI ILUSTRIRAN
DUMASOV ROMAN

TRIJE MUŠKETIRJI

V REVILJI „ŽIVLJENJE IN SVET“ KI JE PRILOŽENA PONEDELJSKI IZDAJI „JUTRA“ * NAROČNIKI PONEDELJ. „JUTRA“ DOBIVAJO REVILJO ZASTONJ. MESEČNA NAROČNINA SAMO DIN 4.— (PO POŠTI ALI NA DOM DOSTAVLJENO DIN 5.) * KDOR SE NI NAROČEN, NAJ TAKOJ POŠLJE DOPISNICO NA UPRAVO PONEDELJSKEGA „JUTRA“ PA BO DOBIVAL ZA 4 DIN MESEČNO NAJNOVEJŠE PONEDELJSKE NOVICE Z BREZPLAČNO REVILJO „ŽIVLJENJE IN SVET“

NE ZAMUDITE ZAČETKA ROMANA „TRIJE MUŠKETIRJI“

Domače vesti

* Odlikovana sta bila z redom jugoslovenske krone V. reda pri generalni direkciji državnih železnih inšpektor Jeras Ernest v Ljubljani in višji kontrolor Pagon Franc v Mariboru.

* Osebnost. Izpit za pooblaščenega strojnega inženjerja je napravil dne 25. t. m. pred izpitno komisijo ministrstva za gradjevine v Beogradu g. inž. Dušan Gregorka iz Ljubljane. Čestitamo!

* Predavanja ZKD. Pri Sokolskem društvu v Grosupljem bo 30. t. m. ob 20. predaval g. Viktor Pirnat o potovanju s parnikom »Kraljico Marijo«. Pri Sokolu na Vrhniki bo 31. t. m. ob 20. predaval g. Vekoslav Bučar o Bolgarih in bolgarskem kulturnem življenju. Pri Sokolu na Jesenicah bo 1. aprila ob 20. predaval g. Viktor Pirnat o naši mornarici in bodo njegovo predavanje ponazorovale številne slike. Pri Narodni čitalnici v Dravljah bo 3. aprila predaval akademik g. France Artnak o temi: Maloletniki v našem kazenskem pravu. V Hrasniku pri sreskem društvu JUJ bo 4. aprila ob 9. dopoldne predaval g. Vekoslav Bučar o vplivu meze na narodno gospodarstvo. V Metliki bo 5. aprila ob 14. pri Ciril-Metodovi družbi predaval g. prof. Janko Kumer o temi: Poljožaj Slovencev med Kočevjarji.

LEPE SPOMENIKE
po nizki ceni dobavljamo
kamnosestvo
KUNOVAR FRANJO,
LJUBLJANA
Zahtevajte album!

* Maturante klasične gimnazije v Mariboru iz leta 1921. vabim, da sporočijo ali, kdaj, in kako želijo obhajati 15 letnico maturre, na naslov: Ašič Maks, sodnik, Sv. Lenart v Slov. Goricah.

* Smrt ugledne narodne žene. Pred dnevi smo poročali, da je umrla v pone- deljek v Ormožu posestnica ga. Pavla Omulčeva, vdova po odvetniku in znanem političnem in narodnem delavcu g. dr. Omulcu. Pokojnica je bila 26 let predsednica in duša ormoške podružnice CMD ter se je vse življenje požrtvovalno udejstvovala v vse narodnih in dobrodelnih društvi. Z njeno prerano smrtjo je izgubila Ormož skrbno in prijazno napredno ženo in spoštovanje do nje je pokazal veličasten pogreb. Bodi ji ohranjen časten spomin!

Oglejte si kolesa pri znani TVRDKI
IVAN JAX IN SIN
Ljubljana — Gosposvetska cesta 2.

Cena od 850 Din naprej

* Gasilski tečaj v vojski. Minister za telesno vzgojo dr. Josip Rogić je včeraj ob 10. prisostvoval skupni vaji gasilskega tečaja gasilskih enot vojske in mornarice, ki se je vršila na letališču v Beogradu. Vršila se je demonstracija vseh glavnih letalskih vaj za gašenje ognja in obrambo pri napadu iz zraka pred gorljivimi, eksplozivnimi in drugimi bombami. G. minister si je s posebno pozornostjo ogledoval posamezne vaje naših častnikov in podčastnikov in zelo pohvalil tečaj, posebno pa gasilsko zvezo, ki je tečaj izvedla.

ZA VELIKONOČ

so ravnokar prispeli krašni vzorci za zavese v indanthren barvah.

ROBERT GOLI

Ljubljana, Selenburgova ulica 3.

* Ne kupujte preprog! Tkalnica preprog »Mekka« iz Subotice bo letos prvič razstavljala v Ljubljani na velesejnu. Razstavljene bodo razne preproge, ki so ročno delo iz čiste volne, v perzijskih in modernih vzorcih, trajne v barvi ter impregnirane z zaščitnim sredstvom zoper molje. Prodajalo se bo tudi na odplačilo v obrokih. V vašem interesu je, da počakate do tedaj z nabavo preprog. Razstavljeno blago vas bo prijetno presenetilo.

* Za velikonočni avtomobilski izlet Padova — Benetke 340 Din, Sušak — Crikvenica 175 Din. Prijave izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel »Slova«.

* Dva ljudska vlaka na morje. Za velikonočne praznike uvede generalno ravnateljstvo državnih železnih dva ljudska izletniška vlaka, in sicer iz Zagreba na Sušak in nazaj in iz Zagreba v Split in nazaj. Odhod iz Zagreba 11. aprila zvečer, s Sušaka in iz Splita pa se vlak vrne 13. aprila zvečer. Cena izletniškega vlaka Zagreb-Sušak in nazaj znaša v drugem razredu 114 Din, v III. razredu 76 Din, iz Zagreba v Split in nazaj v 2. razredu 213 Din, v 3. razredu 146 Din. Potniki s področja zagrebskega in ljubljanskega ravnateljstva imajo 50%-ni popust za priključek v Zagreb.

SITAR & SVETEK — Stampilje — Etikete

Graverstvo — sedaj na Marijinem trgu 8.

* Smrt starega rudarja. Danes pred enim tednom so na žalskem pokopališču Sv. Kancijana položili k večnemu počitku upokojenega strelnega mojstra TPD Karla Salesina. Kakor je bil mož skromen in nepoznan v življenju, tako je tudi tiho odšel. Smrt ga je pobrala v 68. letu starosti, zadela ga je srčna kap. Za očetom, ki je vse življenje posvetil otrokom, žalujejo sinovi Karel, ki je državni uradnik v Novem Celju, Edvard, ki študira na umetniški akademiji v Zagrebu in še trije mlajši in hčerka. Blagumu in tihiemu pokojniku večni mir, ostalim naše iskreno so- žalje!

* Smrt zaslužnega bosanskega rodoljuba. V Splitu, kjer se je zdravil, je umrl bivši banjalški odvetnik Konstantin Milić. Pokojnik je bil prvi Bosanec, ki je dovršil pravne študije in je kot domačin vršil doma službo sodnika. Njegov oče je bil med voditelji vstaje v Bosanski Krajin 1. 1875 in turški askari so ga smrtno ranili, ko je skrival potoval v Srbijo. Kot sodnik je Konstantin Milić deloval samo 14 let. Leta 1905 so mu predstojniki namignili, naj sam odstopi, ker zanj ni bodočnosti v avstrijski državni službi. To so mu povedali zaradi tega, ker je bil član srbskega pevskega društva »Jedinstva« v Banjaluki. Potem se je Milić posvetil odvetništvu in je tudi kot odvetnik mnogo koristil svojemu ljudstvu. Iz klešč avstrijske justice je rešil mnogo rojakov. Bivil se je tudi s poljedelstvom in je bil kot napreden gospodar najboljši svetovalec okoliških kmetov.

* 55 let uživa še pokojnik. Vas Majur pri Kostanjici ima svojega sicer ne mo- dernega, a zato tembolj nenavadnega re- korderja. To je upokojeni orožniški na- rednik Stepan Tomić, ki je majurski ro- jak. Rodil se je leta 1851 ter postal oro- žnik, ko je odslužil vojske. Zaradi neke poškodbe je bil pred 55 leti upokojen in uživa penzijo še danes. Njegova pokojnina znaša mesečno sicer samo 450 Din, sta- rec pa živi brez skrbi, ker ima hišico in nekaj zemljišča. Po njegovem trdnem zdravju sodeč, bo potokel vse rekorde upokojenske stroke, če jih sploh kdo be- leži.

* Načrt za pristanišče amfibije v Splitu. Splitski občinski tehnični osek se ba- vi z načrtom razširitve splitskega prista- nišča za postajališče amfibije, ki bo letos opravljala zračni promet med Sušakom in Dubrovnikom. Ob postajališču amfibije bodo uredili čakalnice, malo skladišče za bencin in še neke druge prostore. Takoj, ko bo načrt odobren, se bodo lotili dela.

* Telefon Radovljica-Gradeč. Poštni minister je izdal sklep, s katerim otvorijo 15. aprila telefonsko zvezo med Radovljico in Gradcem. Triminutni razgovor bo veljal 3,45 zl. fr.

* Nalezljive bolezni. Po podatkih osred- njeja Higijenskega zavoda v Beogradu, je bilo v drugem tednu marca v naši državi obolenj na pegastem tifusu 27, trebušnem tifusu 104, disenteriji 11, škrlatinki 93, malih kozah 344, difteriji 122, nalezljivi pljučnici 4, rdečem vetru 63, tetanusu 3, na črnem prisuhi 8, od sepse 4 in na gripi 237 primerov. Od tega odpade na dravsko banovino: trebušnih tifusov 6, škrlatinke 28, malih koz 25, difterije 24, rdečega vetra 9, sepse 2 in gripe 50.

* Za velikonočni izlet v Benetke za 655 Din in na Plitvice ter v Senj za 425 Din sprejema Putnik v Ljubljani prijave do 6. aprila. V cenah je všteta vožnja vsa oskrba in ogled mesta.

* Rne srce — ona radenska!

Zakaj si ne kupite...

poceni udobnost!

REMECO

TOVARNA UPOGNJENEGA POHIŠTVA — KAMNIK

Izredna prilžnost za nakup: Od 1. do 10. aprila v naši poslovalnici v Ljubljani, Kersnikova ulica 7.

Vrtni stoli! Sklopni fotelji! Ležalni stoli!

* Vrtnarski tečaj za učiteljice, šene in dekleta meščanskih slojev bo 20. in 21. aprila na banovinski kmetijski šoli v St. Jurju pri Celju. Tečaj bo teoretičen in praktičen. Dne 18. aprila pa bo enodnevni se- lenjadarski tečaj za kmečke dekleta. Uči- teljice, ki se nameravajo udeležiti dvodnev- nega tečaja, naj javijo to upravi zavoda vsaj do 18. aprila, da se jim lahko preskr- be prenočišča.

* Službeni list dravske banovine od 28. t. m. objavlja izpremembe pravilnika o prehrani in obleki kaznjencev, popravek k naredbi o določitvi nevarnostne tabele za- varovanja za neugode, odločbo o kontroli kozmetičnih predmetov, določila ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje glede nove farmakopeje in uredbe tele- fonskega prometa z Grčijo in Avstrijo.

* Nemške volitve na Jadranu. Na nem- škem tovrnem parniku »Erick Larsen« se bodo, kakor znano, danes v Jugoslaviji bivačiji nemški državljani udeležili nem- skih volitev. Parnik je bil že včeraj usi- dran v splitskem pristanišču. Glasovanje se bo izvršilo med otokoma Šolta in Vi- som, kakih 6 milj od obale. Mnogo Nem- cev je že včeraj dospelo v Split, ostali pa bodo prišli danes zjutraj. Računa se, da jih bo okrog 300. Med njimi bodo tudi nemški poslaniki iz Beograda, vsi nemški konzuli v Jugoslaviji ter člani nemškega poslanstva in konzulatov. Parnik »Erick Larsen«, ki bo primerno okrašen in opre- mjen, bo odplul iz splitskega pristanišča danes ob 10., vrnil pa se bo popoldne ob 4.

Motnje v črevesju,
omotice zaradi začenja se preprečijo z uporabo naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice
Ogl. reg. 3. br. 3047/35.

* Dvodnevno bivanje na planinah ali ob morju. To je »šlager« letošnje velike pro- dajne akcije Kodaka. Vsako leto si Kodak prizadeva, da bi bodočim fotomaterjem na- bavil odlične aparate za malo denarja. Za letošnje leto je izbral eleganten Kodak junior aparat 6X9 cm z odlično optiko, z anastigmatom 1:6.3 in specialnim odpira- čem na daljavo, posebno pripraven za sne- manje scen in skupin, v katerih naj bi bil tudi sam lastnik aparata. Ta odlični aparat, čigar cena je bila prej 630 Din, se prodaja v času Kodakove akcije samo za 460 Din, torej za 170 Din ceneje, kar zadostuje za dvodnevno bivanje na morju ali na plani- nah s popolno oskrbo. Obširni prospekti se dobijo v vseh fototrgovinah.

Modni salon Rozman

Ljubljana, Dvorni trg 3,

izdeluje

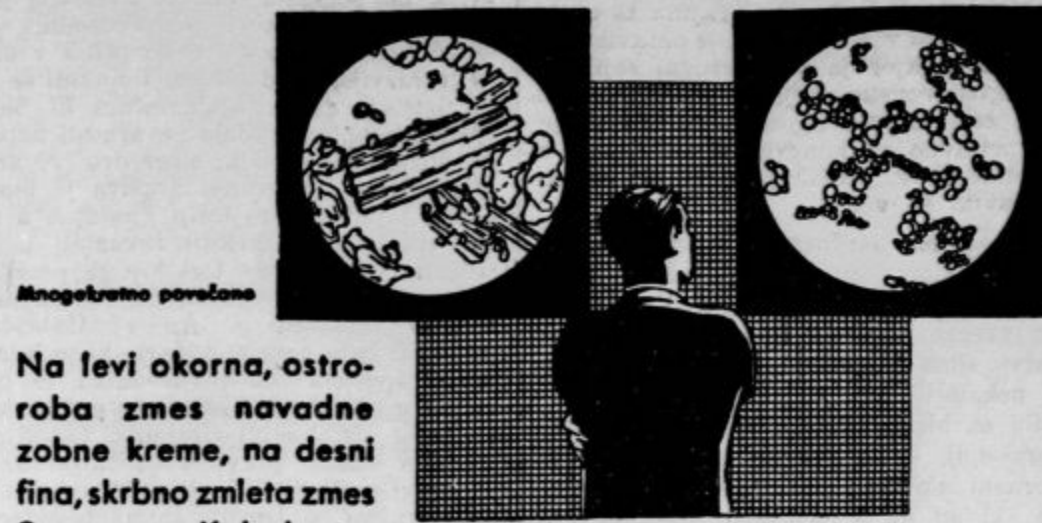
DAMSKÉ KROJE PO MERI

iz najnovejših žurnalov, ki so damam na ogled. Poučujemo tudi

KROJNO RISANJE,

* Dovoljen je 50%-ni popust na držav- nih železnih delegatov letne skupščine glavne zveze rejcev perutnine, golobov in kunccev, ki bo v Beogradu 5. aprila. Po- pust velja od 3. do 7. aprila. Dalje: dele- gatov skupščine banovinskih združenj iz zetske in vardarske banovine, ki bo v Skoplju 19. aprila t. l. Popust velja od 16. do 22. aprila; delegatov društva svobod- nih zidarjev »Velike lože« Jugoslavije za skupščino, ki bo v Beogradu 18. in 19. aprila. Popust velja od 16. do 21. aprila; delegatov društva prijateljev Francije, ki bodo prisostvovali letni skupščini v Beo- gradu 5. aprila. Popust velja od 2. do 8. aprila; delegatov, ki bodo prisostvovali kongresu agrarnih skupnosti iz vardarske, moravske in zetske banovine v Kumano- vcu 30. marca. Popust velja od 26. mar- ca do 3. aprila.

Razsodite sami!

Na levi okorna, ostro-
roba zmes navadne
zobne kreme, na desni
fina, skrbno zmlata zmes
Sargovega Kalodonta.

Ako pomislite, koliko morajo zdržati zobje s čiščenjem ne samo v enem letu, temveč v vsem življenju, tedaj ne boste več odlašali da uporabljate vedno Sargov Kalodont. Kajti pri Sargovem Kalodontu veste: izredno fina sestavina polira zobno sklenino zares prizanesljivo. Neštetokrat preizkušenji sulfocinoleat, ki ga v naši državi vsebuje edino Sargov Kalodont, odpravi in prepreči nevarni zobni kamen, ki je vzrok tolikih velikih zobnih bolečin.

* Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo var- na v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

KALODONT

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

DOMAČI IZDELEK

* Kmetiskim gospodarstvenikom. Izšla je 8. številka »Kmetovalca« v večjem ob- segu, ki je posvečena v prvi vrsti polje- delstvu in travništvu. Torej, pridelovanju kreme, ki tvori gotovo najvažnejšo podlago za zboljšanje naše živinoreje. Uvodni član- ki: nekrolog Fr. Štuparja, druž. ravnatelja v p., »Naše težave« (Fr. Kafol), »Prilož- nostna prodaja mesa po kmetih in promet- ni davek« (Stef. Sušec), »Praktični nasve- ti« (Fr. Gorican), »Zakonita določila za lastnike mlatnic in poljedelskih strojev«, »Spomladansko gnojenje krompirja in pe- se« (K. Pušnik), »Poskusi s krmako peso raznega izvora« (Ing. I. Zaplotnik), »Ripe- ča zlatca« (Ing. R. Sturm), »Pridelovanje kreme« (Fr. Malasek), »Travniki in pašniki kličje« (Ing. V. Sadar), »Uspehi pri ob- navljanju travnikov« (Ing. V. Petkovšek), »O travništvu« (J. Sustić), »Zanimivi po- skusi na travniku« (Zasavec), »Krmako se- lje« (A. Kuhar). Poročilo o posevkih krom- pirja v l. 1935. Dalje »Kultura breskev po ameriški način« (Dr. V. Orel), Odli- kovanje sadjarja M. Sarca pred 92 leti, »Kje dobimo cepilke« (J. Zabavnik), »Kaj ovira napredovanje naše konjereje« (Dr. Fr. Veble), »Čebele v marcu — aprilu« (Dr. M. Podgornik), »Vprašanja in odgovori ter družbena obvestila. Tržne cene in Cenik potrebščin. Navedena številka »Kme- tovalca« je zares vseskozi poučljiva. Po- samena številka stane 2 Din. Letna naroč- nina 25 Din.

* Važna zadeva posestnikov ob madžar- ski meji. Občinski odbor v Kotoribli je te dni razpravljal o škodi, ki jo trpijo naši državljani, ki imajo svoja posestva tudi na madžarski strani ob Muri. Na madžar- sko stran je Mura nanosila precej zemlje, ki jo je odtrgala od obale na naši strani. Na madžarski strani so ob Muri večinoma pašniki in grmovje. Tudi od takih zem- ljišč bi lahko imeli posestniki, ki imajo del svojega posestva na naši, drugi del pa na madžarski strani, nekaj koristi. V zad- njem času pa so začele madžarske oblasti deliti svojim ljudem zemljišča ob Muri na madžarski strani. Občinski odbor v Koto- ribli je zaradi tega sicer, naj bi se proti temu interveniralo v Budimpešti.

* Cel najben almanah gradiva o tem, ka- ko naj človek ravna z drobnimi živalmi pri hiši, predstavlja najnovejša številka »Žival- cev«, ki jo izdaja Društvo rejcev malih živali »Živalcev« za dravsko banovino v Ljubljani in katere uredništvo je s a številko spet prevzel znani rejec, učitelj g. Leopold Paljk. Na uvodnem mestu prinaša list pre- gledno poročilo o anketi, ki jo je pred me- secem sklical kmetijski oddelek banske upra- ve o vprašanjih, na kakšni osnovi bi se dala doseči enotna rejska organizacija za vse ba- novino in na kateri so se zastopniki »Žival- cev« odločno izrekli za enotnost. Iz pestre množice ostalih prispevkov naj navedemo še članek Agrariusa o tem, kako med našimi kokišmi zmaga štajerka na vsej fronti, ured- nik Paljk pa objavlja nekaj izkušenj o na- pakih pri zreji piščancev. Miha Pečovnik piše o krmiljenju domačih kunccev in o po- menu morskega prašička za malo gospodar- stvo, Rupan pa razvija mišl o tem, kakšen bodi vzoren golobnjak. Kos obravnava pre- hrano kanarčkov. Reja zrejco kozlov-plemenja- kov, nakar sledita še dva članka o prehrani koz in o pomenu klajnega apna v perutni- narstvu. Med društvenimi vestmi, ki zaklju- čujejo številko, je tudi polemichen članek pod zaglavjem »Ali je to pošteno? — Sodi- te sami!«, ki odpira zanimiv pogled na način medsebojne borbe, ki so jo do nedavna vr- šili nekateri delavci na polju rejskega giba- nja.

* Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemi- te zjutraj na prazen želodec kozarec narav- ne Franc Jožefove grenčice.

* Povečana in ilustrirana velikonočna številka družinskega mesečnika »Žika« bo izšla okoli 10. aprila. Vsebovala bo pesmi, črtice in članke Bačarja Rafaela, Jarca Mirana, dr. Lovrenčiča Jože, Vodnika Fran- ceta in Zalaznika Albina. Francoska litera- tura je zastopana s prevodi Daudeta, Maupassanta in Riviéra, angleška pa s humoresko neznane angleškega avtorja v prevodu dr. Pavla Brežnika. Številka bo imela tudi »Kotiček za najmlajše Žikovce«, »Zdravniško posvetovalnico«, ki jo vodi primarij dr. Dragaš, »Kotiček, ki zanima vsako ženo« in »Gospodinski kotiček«, ki bo prinesel novih praktičnih nasvetov za naše gospodinjice in nove jedilnice s pri- loženimi recepti. Družinski mesečnik »Žika« prejema brezplačno vsakdo, ki uživa žitno kavo Žiko. V rdečih polkilogramskih za- vitkih Žike, ki jih dobite v vsaki specializir- ski trgovini, dobite kontrolne listke. Tri take listke pošljite na naslov: Pražarna Žika, Ljubljana—Vič, pa boste dobili že velikonočno številko mesečnika »Žika«.

* Lepa knjiga je najlepši pirh, ker ostane trajen spomin na osebo, ki ga je dala. Če se o veliki noči odločite za knjigo, boste gotovo naročili krasen Vosssov roman »Dva človeka«, ki stane lepo moderno v platno vezan 50 Din, enako vezan, a na cenejšem papirju tiskan 34 Din, mehko vezan pa 24 Din. Kdor naroči skupaj tri knjige, dobje vsako za 25 odstotkov ceneje. Če se ne morete takoj odločiti za »Dva človeka«, povprašaj- te koga, ki je ta roman že prebral, pa ne boste več oklevali. Naročila sprejema in pri- jaznosti uredništvo »Domovina«. Založba po- šlje na naročilo polnočno in ko prejme de- nar nemudoma odpošlje knjigo.

Srečke drž. razredne loterije za
I. razred 32. kola (žrebanje 7. in 8.
aprila) dobite pri
JUGOSLAVENSKI BANKI D. D.
podružnica,
LJUBLJANA, TYRSEVA CESTA 9.

* Afera pomajevanja v Novem Sadu. »Jutro« je že poročalo, da je novosaški kirurg dr. Uzelac v pomajevanje svrhe operiral nekoga neznanega beogradskega bogataša in 20letnega brezposelnega de- lavca Mariča, ki je za ceno 3000 Din do- volil, da so mu izrezali spolno žlezo in jo vcepili postarane mu beogradskega bogat- su. Kirurg dr. Uzelac je mladeniču obljui- bil, da pri operaciji ne bo trpel in da lah- ko takoj zapusti njegov sanatorij. Ker pa je bila operacija združena s hudimi bole- cinami in je moral mladenič več dni ležati v sanatoriju, je dobil za svojo prodano mladost še 1000 Din. Obe operaciji sta bili izvršeni na slino skrivnostno način, raz- kril in objavil pa je nenavaden primer pomajevanja dopisnik »Politike«. Mlade- mu Mariču je zdravnik tudi zatrjeval, da ne bo imela operacija zanj nobenih »od- livilih posledic«. Po objavi v »Politiki« je nastala zamotana afera. Mati mladega Mariča je zdravniška ovdavila po para- grafi kazenskega zakona, ki govori o po- škodbah in pohabljenju. Mladenci, ki je prodal mladost, še ni polnoleten, proti zdravniku pa je uvedeno postopanje tudi zaradi tega, ker svojega skrivnostnega pacienta iz Beograda ni bil prijavil. Ko je prišla v sanatorij uradna komisija, se je dr. Uzelac sprva skliceval na zdravni- ško tajnost, pozneje pa je povedal, da pa- cienta iz Beograda ni več pod njegovo streho. Mariča preiskujejo zdaj uradni zdravniki.

Izpuščate, prišče
in razne

kožne nečistosti
pri dojenčkih, otrocih in odraslih odstranjuje uspešno

BABY MIRA CREME

Dobiva se za ceno Din 10, v lekarnah in drogerijah

* Pred balkanskim kongresom na sašite otrok. V Atenah se bo vršil od 5. do 9. aprila prvi balkanski kongres za zaščito dečice, ki ga organizira mednarodna unija za zaščito otrok iz Zeneve. Tajnik te unije je že odpotoval v Atene in se je ustavil tudi v Beogradu, kjer je prisostvoval seji odbora Jugoslovenske unije za zaščito otrok. Na tej seji je bilo ugotovljeno, da se je doslej prijavilo za kongres iz naše države že 32 delegatov, pričakuje pa, da se jih bo prijavilo še več.

* Napad na davčnega upravitelja. V Zabarjih v moravskem srezu opravlja službo davčnega upravitelja Josip Vujanović. Pozno zvečer je vrgel iz spanja vse prebivalstvo silna eksplozija, ki je razbila vsa okna nekaterih hiš, največ škoda pa povzročila na hiši, v kateri je stanoval davčni upravitelj. Preiskava je ugotovila, da so neznani zločinci izvršili napad z dinamitom, ki so ga s prigrizano vžigalno vrčico vrgli proti oknu Vujanovičevega stanovanja. K sreči dinamit ni priletel do okna, nego je padel na cesto pred hišo in tam eksplodiral. Pri tem zločinskem napadu je šlo za maščevanje nad davčnim upraviteljem zaradi njegove vestnosti v službi.

Dr. Konvalinka Tavčar
SPECIALISTKA ZA OTROČJE BOLEZNI
zopet redno ordinira od 1—2 popoldan
LJUBLJANA BREG 8.

* Kako se zida kulturni dom. Pred 12 leti se je ustanovilo v Andrijevici v Crni gori kulturno društvo »Koma«, ki si je nadelo nalogo, da zgradi v Andrijevici kulturni dom, v katerem naj bi dobila prostora vsa andrijeviška kulturna, nacionalna in dobrodelna društva. Ta zamisel je našla krepkega odmeva po vsem andrijeviškem srezu, kjer so se po vseh občinah ustanovili pododdelki društva »Koma«. Nekaj vasi je dalo vse za zidavo potrebno opno, druge pa so dale les. Solski odbor v Andrijevici je brezplačno dal izdelati načrt za stavbo in dal tudi zamjo potrebni kmen. Andrijeviško meštanstvo pa je zbralo 100.000 Din. Stavba bo vredna 1.300.000 Din in bo v njej okoli 30 prostorov, dovolj za nastanitev vseh andrijeviških društev.

Mestni stavbenik
Lado Čenčur
se je preselil
v Jesenkovo ul. 4, Ljubljana VII.
tel. 23-20

* Velikonočni izlet v Genovo. Napoli, Pompeje od 11. do 15. aprila, do Genove po železnici, od Genove v Napoli in nazaj s prekomornikom »Conte di Savoia« (48.502 ton), trošek circa 1300 Din. Prijava in odjaja potnih listov do vključno 3. aprila na Jaka Gorjanc, parobrod. zast. Miklošičeva 15. telefon interurb. 2066, ali pa pisarna »Putnik« Ljubljana.

* Daruje podpornemu društvu slepih v Ljubljani Pod trančo 2.III.
* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izdelavo.

Dolenjske toplice
radio termalno kopališče. Centralna kurjava. Uspešno in brezhibno zdravljenje tudi v predsezoni. Nizke pavšalne cene. 10 dni Din. 600.—, 20 dni Din 1.100.—

* Proučevanje starih turških zgradb v Sarajevu. Tajnik turškega poslanstva v Beogradu Muamer Hamdi bej se že nekaj dni mudi v Sarajevu, kjer proučuje starodavne turške zgradbe in spomenike. Kakor je »Jutro« že poročalo, poslavljajo v turški republiki vsako leto zadnjega marca spomin najslavnejšega turškega stavbenika, ki je zgradil veličastni most preko Drine. Tajnik poslanstva se je posebno zanimal, v koliko je slavni arhitekt Sinan sodeloval pri monumentalnih gradbah iz dobe Husrevbege. Iz raznih starinskih spisov je ugotovil, da je slavni stavbenik Sinan napravil načrte za Husrevbevo džamijo, dočim je dela izvršil v prvi polovici 16. stoletja njegov učenec Mehmed. Domnevajo, da je Sinan napravil še razne druge načrte za veličastne zgradbe v Husrevbevi dobi.

PROŠEK
desetletni, nenadkriljivi kakovosti, dobite pri stari vinarski tvrdki

PERO KOLIČ - Dubrovnik
ustanovljeni l. 1877., a takisto tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin. SKLADIŠČA: Beograd, — Zagreb — Praga Cene solidne. Vzorci na zahtevo brezplačno.

* Prvo glasilo naših muslimank. V Sarajevu je žensko muslimansko društvo »Merhamet« sklenilo izdajati list, ki se bo bavil samo z raznimi vprašanji muslimanskih žensk. To bi bilo prvo glasilo muslimank v naši državi. Odbor društva je obišče razpravljati o glasilu, vse pa se bo še enkrat obravnavalo na širši konferenci muslimanskega žensstva.

* Moderno kopališče ob reki Vrbasi bo zgradila banjaška mestna občina. Z delom bodo pričeli že v prihodnjih dneh, ker je mestni odbor za gradbo že določil potrebna denarna sredstva. Banjaluka doslej ni imela svojega kopališča. Novo moderno kopališče bo urejeno tako, da bo primerno tudi za razne sportne prireditve.

BANKA BARUH
PARIS (90) 11. RUE AUBER
Telef.: Opéra 98.15 — Telef.: Opéra 98.15
Naslov brzojavkam: Jugobaruh Paris 96
Banka jugoslovenskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrš vse bančne posle najkvalitetneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.
urgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:
BELGIJA: No. 3064.64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117.94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458.65 Ned. Dienst.
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.
naše čekovne nakaznice.

Iz Ljubljane

u— Ljubljanska podružnica Bran-i-bora je 27. t. m. polagala račune. Udeležba je bila lepa. Zbor je otvoril podpredsednik g. dr. Josip Voršič in podal sliko prilik v katerih se je razvijala podružnica. Dotaknil se je tudi dejstva, da se Ljubljanci in Slovenci sploh premalo zavedajo nevarnosti neposredne bližine mej, ker bi sicer društvo krepkeje podpirali. Delovanje društva je temeljito opisal tajnik g. dr. Josip Kanušič, a finančno stanje je obrazložil ravnatelj g. Josip Gogala. G. dr. Jože Dekleva je prečital izjavo nadzornega odbora in predlagal razrešnico. Publicist g. Andrej Gabršček je predložil listo novega odbora, ki je bila enodušno sprejeta. Za predsednika je bil izvoljen g. dr. Josip Voršič, za podpredsednika pa g. dr. Martin Gorjanec. Ostali odbor se bo v smislu pravil konstituiral na prvi odborov seji. Sledilo so pozdravi zastopnikov društev z izpodbudnimi besedami in najlepšimi voščili za nadaljnje delo.

u— Uspehi naših strelcev. V četrtak se je v salonu restavracije »Pri levcu« vršila zaključna sobnostrelska vaja, združena s tekmo, katere so se udeležili številni strelci iz Ljubljane, Domžal, Kranja, z Jesenice in od drugod. Tekma, ki jo je vodil Minko Heinrichar, je prinesla naslednje rezultate: I. nagrado je prejel Hinko Ločnikar iz Kranja (61 točk) II. Janežič iz Domžal (60), III. Pavle Kovač iz Ljubljane (59), IV. Stefi Deržajeva iz Ljubljane (58), V. Kajfež iz Domžal (57), VI. Joško Senica iz Domžal (56) VII. Kolo Kostanjevec iz Ljubljane (55) in VIII. Milica Sterlekar iz Ljubljane (54). Poleg teh odlikovancev je streljalo še več drugih strelcev, med katerimi so mnogi dosegli prav lepe uspehe. V najboljšem razpoloženju strelcev se je s to tekmo zaključila letošnja zimska strelska sezona, po veliki noči pa se začne ostrostrelske vaje na vojaškem strelišču ob Dolenjski cesti.

Najlepši plašči za dame
„PAULIN“
LJUBLJANA, ZVEZDA

u— Veliki koncert Glasbene Matice. V ponedeljek 6. aprila ob 20. izvajala ljubljanska Glasbena Matica veliko oratorijsko delo za soli, zbor, orgle in orkester. To je znameniti Lisztov oratorij »Kristus«, ki ima tri velike dele, ki nam prinašajo posamezna razdobja iz življenja Kristusa od njegovega rojstva do smrti. Oratorij se poje v slovenskem jeziku, prevod je oskrbel dr. Jože Pogačnik. Celotno besedilo bo priobčeno v sporedni knjižici, ki izide sredi prihodnjega tedna. Danes se opazujemo na izvedbo oratorijskega dela pod vodstvom ravnatelja Poliča. Vseh sodelujočih je okrog 200. Vstopnice od ponedeljka dalje v knjižarni Glasbene Matice.

u— Produkcija šole Glasbene Matice je preložena, vršila se bo po velikonočnih počitnicah.

u— Maksimilijan na našem odru. V četrtak 2. aprila bo v ljubljanskem dramskem gledališču premiera enega izmed najpomembnejših del sodobne dramske produkcije. Vprizorjena bo drama »Juarez in Maksimilijan«, delo v Pragi živčnega nemškega pisatelja Werfla, ki je našemu občinstvu doslej poznano predvsem po romanih, zlasti po »Mladostni krivdi«. Za dramo »Juarez in Maksimilijan« je Werfel uporabil zgodovinsko tragedijo meksikanskega cesarja Maksimilijana Habsburškega, brata Franca Jožefa I. Porabi jo katastrofo njegovega cesarstva zato, da je prikazal nujen pogin človeško sicer dragocenege ter po idejah in težnjah vzvišenega, a za vladarske naloge in za življenje nespodobnega tragičnega Don Quichota, ki se zaplete v usoden boj s človekom realnega življenjskega čuta, z republikanskim predsednikom Juarezom, oziroma njegovim glavnim generalom Diazom, s človekom, ki »ne dela dobrega, temveč pravo, kajti samo to je v svojih posledicah dobro!« Konflikt med romantiko in neizprosnimi zakoni življenja. Zasedba vlog: Maksimilijan — Levar, Charlotta — Šaričeva, nadškof Labatista — Gregorin, carski general Meja — Daneš, polkovnik Lopez — Jan, zdravnik Dr. Basch — Lipah, cesarjev prijatelj Herzfeld — Kralj, knežinja Salm — Mira Danilova, francoski maršal Bazaine — Skrinšek, kapitan Pierron — Sanein, republikanski general Diaz — Debevec, republikanski general Escobedo — Potokar, republ. general Palacio — Jerman. V ostalih vlogah nastopi ves moški dramski ansambel. Režija in inscenacija ing. arch. Bojana Stupice.

Želja je hrepenenje po nočem. Mi vam jo izpolnim. Prinašamo trenčkote za dame, gospode in mladino, najboljše kakovosti, najnovejšega kroja, najnižje cene. Ogled pri nas je že iz koristi neobhodno potreben. TIVAR OBLEKE

u— Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja članstvo na redno letno skupščino, ki se bo vršila. kakor že objavljeno v ponedeljek 6. 30. t. m. točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Trgovskega doma. Članstvo se naproša, da se skupščine polnostavno udeleži. Uprava.

NE POZABITE!.....

BURGIT OBLIZ

je najbolj zanesljiv za odstranitev kurjih očes Din 4.— dvojni Din 7.— za trdo kožo na podplatih Din 5.—
Od leta 1908. zak. zaščiteno

u— Velika pomladanska modna revija v Kazini samo še danes ob 1/2 16 in 1/2 21. uri Prodaja vstopnic: v trafikli Sever in v Ka. zini.

u— Posetnikom novih hiš. V aprilu bo imelo Društvo posestnikov novih hiš prvi redni občni zbor, ki naj bi bil lep dan v ponedeljek 6. 30. t. m. točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Trgovskega doma. Članstvo se naproša, da se skupščine polnostavno udeleži. Uprava.

Elitni kino Matica - Tel. 2124
Danes ob 3., 5., 7. in 9.15 zvečer
PREMIERA SVETOVNEGA MILJONKEGA VELEFILMA po znanem romanu L. STEVENSONA
ZLATI OTOK
(OTOK ZAKLADOV)
Največja senzacija sezone. — Film lepote Južnega morja. — Delo, ki ga poznate iz radio-revije »NAS VALA«. — Romantika pustolovščine, zlato in gusarji. — Veledele za staro in mlado. — Predprodaja vstopnic ob 11. — 1/2 13. — Rezervirajte si vstopnice!

u— Društvo upokojenega učiteljstva bo imelo redni občni zbor v četrtak 2. aprila ob 15. pri Novem svetu z običajnim dnevnim redom. Člani, udeležite se ga v polnem številu!

u— Občni zbor Dijaške kuhinje Domovine bo v sredo, 2. aprila ob 19. v pisarni Akademskega kolegija.

u— Gospejno društvo krščanske ljubezni sv. Vincencija Pavei ima svoj občni zbor v ponedeljek, dne 6. aprila 1936. ob treh popoldne v društveni posvetovalnici na Poljanski cesti št. 16, z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— Umrl je g. Ivan Knez, davčni nadupravitelj v pokouju. Pogreb bo danes ob 16.30 s Kongresnega trga 3. — Zbornica za TOI je izkubila svojega dolgoletnega slugo Frana Pogačnika. — Pokojnima blagospomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Kakor lani, tako tudi letos otvorimo prvega aprila naš oddelek za cenejšje obleke. Pri neverjetno nizki ceni so obleke prvovrstne kakovosti. Vhod v ta oddelek je iz Prešernove ulice 54 na dvorišču. TIVAR OBLEKE.

u— K poročilu o najhbi trupla ge. Min. ke Stuzarje pri Fužinah nam sporoča rodbina Bertoničevih iz Domžal, odkoder je g. Minka izhajala, da nikakor niso bili obveščeni o najhbi trupla, kakor je to bilo navedeno. Starši so poročilo o najhbi trupla brali šele v »Slovenskem Narodcu« in se niso mogli udeležiti pogreba nesrečne hčerke, ker je bila med tem že pokopana.

u— Društvo sv. Cirila in Metoda je nakazala trdka F. Kollmann iz Ljubljane 519.75 Din kot prispevek od prodanih valčkov za svetilke v korist CMD. Narodni trdki se iskreno zahvaljujemo in jo priporočamo občinstvu pri nakupu.

u— JNAK »Edinstvo«. V ponedeljek 80. t. m. bo ob 20. v klubovem lokalu obvezen članski sestanek. Na programu je debata o delovnem programu. Odoor.

u— Moštanska podružnica Kola jugoslovenskih sester javlja vsem članom, da se bo vršil redni letni občni zbor danes ob 15. v risalnici Narodne šole v Mostah. Udeležba obvezna. Odoor.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški. — Telefon 33-87

Glasbena in umetniška senzacija sezone JOHANN STRAUSSOV film

Valček na Nevi

Smeh, šala, petje, godba, zabava.
PAUL HÖRBIGER, THEO LINGEN
Adela Sandrock, Ilse Illiard.
Bogat dopolnilni program.

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. ponedeljek ob 8-uri

Pride film z LILLIAN HARVEY in VILLY FRITSCHOM
ČRNE ROZE

u— V Trnovem gradj stavbno podjetje Ivan Zigon zasebnici Pavlinovi dvonadstropno hišo na Cesti v Mestni log št. 3. — Na dražbi je kupil trgovec g. Jostp Snof Zormanov travnik ob Cesti dveh cesarjev v izmeri 6811 m2 za vsoto 81.000 Din. Tod je projektirana državna cesta Ljubljana — Sušak.

u— Velikonočna šunka daje našim go. spodinjam vedno dovolj skrb. Saj ni tako enostavno kupiti res izvrstno šunko. Ze nekaj let sem pa je v tem tako važnem velikonočnem vprašanju postajal nekaj preobrat, namreč, da skrb, ali bo šunka dobra ali ne, ni več. Zlasti ljubljanski meščani ne iščejo več drugih šunk, kakor je pristno Wögererco, ki je zaslovela po izvrstnem okusu in zaradi svoje pravilne prekaljenosti kot najboljša izmed vseh, kar jih nudijo na ljubljanskem tržišču. Ze sedaj si dajo Ljubljanci rezervirati za

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti jutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove glašice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 23. V. 1935.

veliko noč Wögererco v odlični naši detekatski trgovini V. A. Janež na Aleksandrovci cesti pri operi, ki jim za praznike postreže tudi z najodličnejšo štajersko pl. tano perutnino, zlasti s kapuni, ki so res prava specialiteta. Ta naša delikatna trgovina nudi tudi vsa druga izbrana mrzla jedila, kakor: izbrane narezke, najboljše vrste sira, sandviče po naročilu, sardine in postvri, pecivo, bonbone, sveže in konzervirano sadje, zato je najboljša nakupovalnica tudi za izletnike. Zeloce dogreje čudovito dobre kapljice pristnega domačega žganja, zlasti izborne klekova. Če, španska desertna vina, malaga, vermut in Zinzano ter importirani prošek v bu. teljakh. Vse hvali odprta dolenjska in štajerska vina, ki jih toči čez ulico za ve. liko noč po reklamno nizkih cenah. Šunke od 2 kg naprej in kapune si rezervirajte čim prej, razprodane bodo, kakor vedno, že v par dneh. Telefon 3455.

u— Za velikonočna voščila rabite Ciril Metodove razglednice, ki se dobe v trg. vinah, trafikah in C. M. pisarni, Beethova nova ulica št. 2

Iz Celja

e— Literarni večer v gledališču. Društvo jugoslovenskih akademikov bo priredilo v soboto 18. aprila ob 20 v celjskem gledališču večer slovenske besede. Sodelovali bodo mladi slovenski književniki: Miran Jarc, Anton Vodnik, Tone Selškar, Edvard Kocbek, Bogomir Fatur, Mile Klopčič in drugi. Društvo opozarja na to prireditve vso kulturno javnost, ostala društva pa prosí, da bi 18. aprila ne priredila svojih prireditve.

e— Umetnostna razstava v Celju. V veliki dvorani hotela Union bo danes ob 11. otvorjena razstava del naših umetnikov Jakopiča, Sternena, Tratnika, Pavlovca, Sedeja, Jakca, Zupančeve, Sodnikove, Klemenčiča in Gasparija. Otvoritveno besedo spregovori ožji rojak akademski slikar Tratnik. Celjsko občinstvo iskreno pozdravlja to kulturno prireditve in bo razstavo gotovo polnostavno posetilo.

e— Na vinsko razstavo v Dramljah danes ne bo vozil mestni avtobus.

Danes 29. marca ob 11 uri otvoritev velike umetnostne razstave v Celju, Hotel Union. Otvoritven nagovor akad. slikar Franc Tratnik.

e— Studijske podpore akademikom. Društvo jugoslovenskih akademikov je razdelilo čisti dobiček I. reprezentančnega akademskega plesa v Celju v znesku 3.600 Din v studijske podpore akademikom v zneskih po 200 do 350 Din. Izmed 24 prostovoljcev je prejelo podpore 15 najpotrebnejših članov in nečlanov. Ostalim prostovoljcem bo podeljena podpora iz čistega dobička literarnega večera.

e— Japonski večer bo priredilo ljudsko vseučilišče jutri ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Japonka g. Marija Tsuneko-Skuškova bo predavala o Japoni, ki pred poroko, o gejšah, ženskih poklicih na Japonskem, o nacionalizmu, Obenem bo predvajala piese, japonske plošče in lepe skloptične slike.

Očka in mamica! Rabimo oblike, sedanje so bile lepe in trajne. Saj se dobijo že od Din 60 naprej, mornarske pa že od Din 90. Vsi očke in mamice kupujejo obleke za svoje ljubljence vsled dobre kakovosti in nizke cene pri — TIVAR OBLEKE.

e— Filmsko predavanje o zimski olimpiadi bo priredil amaterski klub Celje v četrtak ob 20. v dvorani hotela Skoberne. Predavaj bo Verner Stiger iz Celja, ki bo predvajal svoj film o zimski olimpiadi, v katerem vidimo tudi vse jugoslovenske tekmovalce.

Dobrna pri Celju

je odlično zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne! Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje (avtobusna vožnja Celje — Dobrna in nazaj, stanovanje, prvovrstna hrana, kopeli, zdravnik in vse takse) za skupno ceno Din 1.100.—, Din 1.250.— in Din 1.450.— (trije razredi za državne nameščence i. t. d.)

oziroma
Din 1.300.—, Din 1.500.— in Din 1.650.— (trije razredi za vse ostale).

PROSPEKTI NA ZAHTEVO!

e— Nabavite si takoj srečke državne razredne loterije v podružnici »Jutra« ker bo žrebanje 7. in 8. aprila in ni več mnogo srečk na razpolago!

e— Kino Union. Danes ob 10. matineja, danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 vefilom »Variété« in dve predigri, jutri ob 16.30 in 20.30 veseligrad »Slasti mladosti« in zvočni tehnik.

e— Divjaški napad v muslimanski slaščičarni. Ko je sedel 40letni dimar Martin Feldin iz Zepine v petek okrog 16. v neki celjski gostilni, mu je dekle, uslužbeno v Zecirovičevi slaščičarni v Gosposki ulici, sporočilo, naj pride v slaščičarno. Feldin se je odzval. Ko je bil z dekletom v slaščičarni, je stopil v lokal neki tam zaposlen musliman, napadel Feldina s kolom ter mu zlomil navede desnih reber in ga poško. dovaj tudi po hrbtu, rokah in nogah. Feldin je moral poiskati pomoč v bolnišnici.

MOŠKI! Ne pozabite na kakovost

Primeros
Gum...?

SKLADIŠČE: Zagreb, Klonička 19.

Iz Maribora

a— Maribor potrebuje vedno več elektrike. Iz podatkov, ki jih je dal mestni tiskovnik urad večeraj na razpolago za objavo, je razvidno, da je konzum elektrike v Mariboru v letu 1935. zrasel napram letu 1934. za 2.430.000 kw ur, to je za 13.6%, tako da je celotni konzum v preteklem letu izkazoval 20.230.000 kw ur, od katerih od. pade okroglo 15.300.000 kw ur na motor. skaj pogon. Povprečna poraba na prebivalca znaša 400 kw ur, dočim izkazuje državno povprečje 60 kw ur. Tudi število odjemalcev se je povečalo za 314, to je na 11.626. Na Maribor odpade 8.552 odjemalcev, na okoljske vasi 3.074. Na novo je podjetje priključilo 3.823 žarnik, katerih je skupno 76.534 komadov, nadalje 204 kuhinjske, hladilne, ventilatorje in druge aparate, katerih je skupno 4.359. Razen tega je bilo na novo priključenih 256 motorjev za 640 ks (skupno 3.305 komadov za 11.590 ks) ter 657 števecv.

a— Kulturne novice. Univ. prof. dr. Hadži iz Ljubljane je v četrtak in petek predaval v okviru naravoslovnega cikla v Ljudski univerzi mariborskim prijateljem prirodoslovja o tajnah Ohridskega jezera, v petek zvečer pa o lovju na tume. Svoja strokovna in zanimiva izvajanja je pojasnjeval z lepimi skloptičnimi slikami. Prisrčne pozdravne besede je pred pričetkom obeh predavanj izrekal odličnemu znanstveniku predsednik Ljudske univerze inž. Kufkovec. Jutri bo v Ljudski univerzi Stritarjev večer in bo predaval prof. dr. Slodnjak iz Ljubljane.

Zvočni kino IDEAL

PRVIC V LJUBLJANI!

Po dolgem času bomo zopet videli temperamento

CLARO BOW

v filmu

RDEČELASI DEMON

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9.15.

a— Častitljivi birmanec. Predčerašnjim je podelil škof g. dr. Tomažič v svoji kapeli zakrament birme 63-letnemu posvetniku Hermanu Melinu iz Selnice ob Dravi. Birmski boter je bil veleposelnik iz Selnice ob Dravi g. Peter Vogrič. Starček birmanec je prejel birmsko darilo od škofa dr. Tomažiča in birmskega botra.

a— Pritožba. Dodatno k večeršnjim notici po naslovom »Komisar« dodajemo, da je »Stanovanjska zadruga drž. uslužbencev« vložila pri notranjem ministru pritožbo proti imenovanju komisarja nad imovino to je obema železniškima stanovanjskima hišama, Splošno stavbno in naseljitveno zadrugo na Dunaju.

a— Naš Semmerling. Poletno hišico na Pohorju bo gradil primiraj dr. Robiž. Trgovca g. Majer pa nam sporoča, da ne bo on gradil poletne hišice na Pohorju, in je ta vest pomotoma prišla v list.

a— Mese cene kvišku. Predčerašnjim so imeli mariborski mesarji in kloščarji sestanek, na katerem so soglasno sklenili zvišanje cen mesa in sicer od 1. aprila. Zvišanje se utemljuje s podražitvijo živine. Odslej bodo prodajali prvovrstno govedino po 8 do 10, drugovrstno po 6 do 8, teletino po 8 do 10, svinjino po 10 do 12.

a— Kakor lani. Ker mestni proračun za proračunsko leto 1936/37. še ni odobren, razglašajo mestno poglavarstvo, da se bodo od 1. aprila 1936. pa do odobritve proračuna pobirale mestne doklade na direktne davke, mestne pristojbine in samostojne mestne davščine v isti višini kakor lani.

a— Vlom v kapelico na Kalvariji so izvršili v noči na soboto še neizsledeni vlomci. Sprehajalci na Kalvarijo so našli večeraj jutraj kapelico vrata odprta in so o tem obvestili policijo, ki je skupno z orožništvom takoj uveljavila preiskavo. Dragocenosti v kapeli ni bilo, ker so shranjene v stolnem župišču.

Dame imajo dober okus, mi s njimi tek. mujemo. Prinašamo najlepše pomladanske plašče, modeli Dumaj in Pariz. Ogled je prost, presenečeni boste z okusno izdelavo. TIVAR OBLEKE

a— Obešeno v kleti je našel sindek 35-letno posestnikovo ženo Vilmo Podneskovo v Bodoncih. Zapustila je listek, v katerem navaja, da je šla prostovoljno v smrt za radi neozdravljive bolezni.

a— Radvanjski prepeči obsojeni. Mali kazenski senat okrožnega sodišča je večeraj obsodil 23 letnega delavca Franca Pivca, 22 letnega Viktorja Kolača, 24 letnega Stanka Zupana in 24 letnega Leona Megliča, vse iz Radvanja, vsakega na 6 mesecev strogega zapor, ker so v noči na 2. decembra 1935. pretepli Maksa Prosenjaka ter mu prizadjali težke poškodbe na glavi.

Iz Kranja

a— Zaključek razstave Mihe Maleša. Danes bo zaključena razstava del Mihe Maleša. Kranjsko občinstvo ni pokazalo kljub pestrosti razstave tistega zanimanja za njo, ki bi ga bilo pričakovati. V tem oziru je pač ledina in Miha Maleš je prvi, ki se je lotil. Moralni in gmotni uspeh je bil tem primeren. K temu uspehu oziroma neuspehu je bržkone pripomoglo lepo pomladansko vreme, ki na Kranjčane zelo blagodejno vpliva. Ledina je načeta, krofjino napre.

Najlepši fant, puščavnik s Košce

Drobni spomini ob 25 letnici smrti pesnika Antona Medveda

Letošnji pomlad je poteklo četrto stoletje kar je umrla na turškem gradu župnik in pesnik Anton Medved, najlepši slovenski fant, kakor je o njem povedal Ivan Cankar. Na Vačah in Košci je spomin med starimi očanci nanj še živ. Saj je na obeh krajih služboval pred 35 leti.

Prijetno nedeljo sem pohitel v skrite znanstvene kraje. Preko vseh kraljuje dolnjiški Triglav očak Kum. V sosesčini pa mu ostoje nekaj nižji bratje: Orlejek, Rodež, Ostrež, Kumat, Zambob, Mamolj in v stali številni vrhunci, ki se spuščajo proti Litiji. Košca je majčken, čedna vasica. Vinska trta se oklepa prav vseh hiš, tudi farovža in šole, še preko polov in ograj se zvija najlepša dolenska roža. Ze res, vasica je mična, če sedi na eni izmed mnogih sonca izpostavljenih klopi in se ti oči zadovolji, no pasajo po vabljivem zasavskem svetu. Tudi dosti je težavni dohod. Menda tako imena Košca tako ime: iz doline morajo znositi semkaj gori vse le v košu! Koški žup-

nik Medved se je v pustih dnevih rad podpisoval v pismih: »Puščavnik s Košce!« Radi mu zamerjajo ostri sodniki, da se je na Košci preveč zapustil ob čaši vina. A pozabljajo, da je življenja polni fant samoval v zapuščenem svetu, trpel hude nočnejše boje, Pegaz pa ga je nosil na krilih v deželo fantazije in v razginiti svet. Le na obiskih je imel večkrat svoje drage prijatelje iz raznih vetrov. Četokrat je naneslo, da so se sestali v senci koških brajd celo po trije Medvedje in celo tovariši po poklicu. Prvi je bil domačin, drugi s Sv. Gore, tretji s Sv. Planine. Vse tri Medvedje je zasavski ljudstvo označilo kar po domače: Tone s Košce je bil »ta črni medved«, svetlogorski prijavi, a oni tretji pa »beli medved«. Ločili so jih po barvi las.

»Črni« Medved je prišel semkaj v leto 1890. Ljudstvo do takrat ni imelo prilike za omiko. Saj kdo bi se bil domislil, da bi dal v te odročne kraje šolo! Mladi župnik pa je zastavil vse sile in preuredil spodnjo sobico v župnišči za učilnico. Hribovska mladina se je pričela seznanjati s pismenkami in to je bilo staršem močno všeč. Ne pa tedanjemu oblastnemu županu Antonu Zavrlu na Gobi. Nepotrebno se mu je zdelo, da bi koški fajmošter bistri hribovske butice, pa se je župan pritožil proti njegovemu poučevanju na okrajni šolski svet, trdeč, da šola ne kaže uspehov in zato ni potrebna. V šolski kroniki na Košci pa čitamo, da se je zglasil potem na šoli nadzornik, ki je županovo pritožbo uničil. Šola, ki jo je točno pred 35 leti ustanovil gospod Tone je še danes zasila enorazrednica.

Med domačini nanese čisto pogovor na priljubljenega črnega Medveda. Stari hribovci ga hranijo v prijaznem spominu. Mamka, ki sem jo srečal na pešnem poti, je menila: »V hribih ne sme biti duhoven le za cerkev, ampak mora biti tudi za ljudi. In tak je bil naš takratni gospod. Znal je živeti med nami. Kadar je odprl usta, smo se mu že smejali, vselej je povedal kako lušno priglasilo.«

Starega Dolinška z Raven sem našel, ko je ogledoval smetke za posek. »I, seveda,« je pomnil črnega Medveda. Kadar so imeli v samotnem naselju Medvedjem dolu pri Medvedski gozdovani, je bil koški župnik gotovo zraven. Pesmi in viže je stresal kar iz rokava. Dolinšek še dobro pomni tisto, ki diši zelo po domače in jo je župnik nekoč kar na hitro roko povedal:

Se bo storil dan,
domov nas bo it' eram,
pa ga bomo pili celi dan...
Pa bo prišla luč,
bomo prižgali noč,
pili bomo celo noč...

Se bo storil dan, — in tako spet naprej od začetka do konca.

O Medvedovih živih pridigah, polnih krepkih in zdravih primer, pa je še danes na Košci taka sodba: »Takihi, nismo poslušali pri nas niti prej niti poslej.«

V samotni na Košci je Medved literarno

pridno delal. Honorarji so mu bili sila dobrodošli. Njegova župnija je bila majhna, ljudstvo siromašno, zato je trpel dušni pastir prav tako pomanjkanje, kakor njegove ovčice. Ljubljanski prijatelji so se ga spominjali za godeve in druge prilike. Njegov mežnar Jaka Dežman, ki je še danes ljub sedmim križem jeder kakor dren, se je vedno veselil pošiljke ljubljanskega trgovca Urbana Zupanca. Ta je poslal Medvedu za god vsako leto novo obleko in čevlje, staro pa je dobil mežnar Jaka. In ker je Urban Zupanc vedel, kako ubija hribovska samota talentiranega duhovnika, je kupil Medvedu za razvedrilo puško in psa.

Pohajanje za divjačino je prineslo v Medvedovo življenje mnogo sprememb in sproščenosti. Ob neki priliki, ko ga je spet potrla hribovska samota, pa je Medved prodal puško in psa in se je v novi podal k Dr. Čarju, kjer je naročil vina in kruha za vse lačne in žejne hribovce. Za preganjanje dolgočasja se je udajal četokrat različnim zabavam. Ob potoku, ki žubori pod vasico ter se v svo silo spušta v Savo, si je zgradil majhne stope, te so pa gnale klavirne, ki so udarjale na zvončke. Uglasil je zvončke v gotovem redu in na znano melodijo. Kadar je gnala voda stope, si slisal še daleč po mirni pokrajini glasno zvončkanje: »Naprej zastava slave,« ki se je venomer ponavljalo. Tone se je s svojo glasbeno pravico pri gostih, ki jih je presenetila melodija, rad pobahal: »Naj ve svet, da smo tu gori tudi narodnjaki...«

Medved je bil vobče hudo rodoljubljen mož. Vsekar je kupoval in uporabljal le vžigalnice CMD. Neki duhovni sobrat ga je ob priliki, ko mu je Medved poslužil s cirilicodolaskimi vžigalnicami, precej neprijetno ukoril kot liberalca. Priče tega dogodka pa pravijo, da Medved še niso videli nikoli tako razdraženega, kakor takrat, ko se je postavil v bnan za našo staro šolsko družbo.

Njegova dela so mu pridobila širok krog častilcev in častilk. Često je prejemal pisma. Ob neki priliki se je navdušila za pesnika čitateljica s krasnim, mehkim ruskim imenom: Sonja. Prišla je pošiljati na Košec pisma, polna miline in navdušenja. Medved, ki je bil vsikdar idealen kavalir, je pričel s svojo neznanco dopisovati o literaturi, življenju in takem. Čez čas si je začela Sonja s krasno mehko in nežno pisavo obiskati na Košci. Tudi samolaski poet se je veselil njenega poseta. S psičkom je krenil proti Renkam, odkoder je najbližja pot

iz doline. Ko je strmel v daljavo in pričakoval prihoda neznanke, sanjave, vitke in mladostne dame, kakor si jo je zamislil po dobrenih pismih mu je prišlo nasproti razočaranje. Sonja je bila brdajasta, priletna, zarjavela devica, po obrazu mazoljasta in piskajočega glasu. Ko je odprla usta se je Medvedov psiček tako ustrašil, da je pobegnil in ga tri dni ni bilo domov. Medved pa je od takrat spet rajši samotaril na koških puščavah.

Mamica, Ti moraš prati z Radionom!

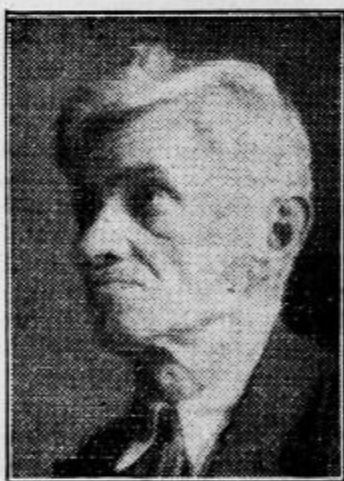
Jaz ne maram imeti utrujene in nasajene mamice, jaz hočem mamico, ki je dobre volje, tudi kadar pere. Zato moraš prati s Schichtovim Radionom, ki opere perilo brez truda veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. Saj je vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato izperi perilo najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov RADION pere vse

Slovenski obrtniki pred 50 leti med Nemci

Spomini na dobo strupenega zaničevanja Slovencev

Pred petdesetimi leti so bili slovenski narodno zavedni obrtniki v Ljubljani sita redko posejani. Deloma se niso upali samostojno nastopiti zaradi sitnega pritiska vladnih, z nemško-nacionalnim duhom prežetih konkurentov, še manj so bili organizirani po strokah ali v celoti. Znal niso še od daleč ceniti posebne organizacije, kakor je organizirano današnje obrtništvo v svobodni Jugoslaviji. Imeli seveda tudi še niso višjih slovenskih obrtnih učilšč. Redki izvoljeni so bili takrat srečni, če so mogli z velikimi gmot-

nimi žrtvami obiskavati tak zavod v tujini. Najbližji je bil v Gradcu. Čujmo, kako se je godilo skupini naših fantov iz raznih poklicev! Sprejeti so bili dne 1. oktobra 1885, na državno obrtno višjo šolo v Gradcu. Primorež Josip, bivši mizarški mojster v Ljubljani (glej sliko) nam pripoveduje:

— Bilo mi je 17. let, ko sem bil kot izučeni mizarški pomočnik na priporočilo realne, ga ravnatelja Merhala, naobrazbe in ukažen, dne 1. oktobra 1885, leta sprejet za rednega gojenca državne obrtne šole v Gradcu. Tiste čase Slovenci enake in drugih nismo imeli. Znajdem se tedaj na šolskih klopih med mnogo mlajšjo, a zavedno

nemško nacionalno mladino. Poleg mene je bilo še pet tovarišev s Kranjskega. Od teh sta bila dva nemško opredeljena in sta se čutila na domačih tleh. Onadva nista bila deležna žaljivih psovov. »Windscher Hund«, »Sau-Krainer«, ki smo jih mi morali venomer požirati. Ne morem sicer trditi, da bi se trojica Slovencev še posebej ponašala s svojim jezikovnim manjem, toda pouku smo sledili uspešno vzile pomanjkljivemu znanju nemščine. Bili so nam pa nekateri profesorji (s sedanjim ravnateljem prof. Laužilom na čelu) zelo naklonjeni in so objektivno presojali naše zmožnosti. Izjemo je delal profesor nemščine in zemljepisja, ki je ob vsaki priliki razodeval svojo sovražnost. Pri zemljepisu je razlagal: »Glavno mesto Kranjske je Ljubljana, skozi katero teče lena reka istega imena, — lena, kakor je len naša sam. Obrt in industrija sta v razvoju po zaslugi Nemcev, ki imajo v rokah tudi vso trgovino. Na nizki stopnji sta po. Medelstvo in sadjereja. Tam se v obliini meri goje slive, toda kmet najraje leži v senci češpljevega drevesa in čaka, da mu zrela češplja pade v gobec!« Ravno ta profesor je pri neki priliki, ko sem reagiral na nepopolno žaljenje slovenskega naroda s strani nemških sošolcev, udrihal s pestjo po šolski mizi, češ: »Tu smo na nemški zemlji, na nemških tleh! Vi ste nam tuji! Hvala!« Nam bodite, ako vam dovolimo, da uživamo našo gostoljubnost!«

Najhujše so divjali proti nam sošolci iz bivše Spodnje Štajerske. Njihovi priimki niso bili ravno pristno germanski. Drugi dan po odkritju spomenika Anastaziju Grinu v Ljubljani so nam Slovencem hoteli s silo zabraniti vstop v šolo. Fantje od fare pa smo vročkovnim petelinom brez vsake intervencije šolskih oblasti pokazali, da se čutimo enakopravni. Takrat

sem prav spoznal prislovico, da je poturica res silnejši od Turka! S kakšnimi občutki in ljubeznijo od Avstrije sem zapustil šolo, katero sem vzlic tem nepravilnim do vršil z dobrim uspehom, si lahko sami mislite. Profesorjem je bilo znano, da sem bil aspirant na mesto strokovnega učitelja na v tem času postavljenno obrtno šolo v Ljubljani. Toda pri odhodu mi je profesor, ki je bil z mano zelo doberhoten, odkrito

svetoval: »Pustite vsako nado na namestitev v državni službi!« Ravnal sem se po tem nasvetu...

Od tedanjih sošolcev živi poleg mene še g. Anton Bežaj, progovni nadzornik državnih železnic v pokojju, s katerim blagrujeva našo sedanjo šolsko mladino, ki lahko črpa vire učenosti na domačih tleh, v svoji materinski in ji ni treba več uživati gostoljubnosti tam, kjer bi jo sovražili.

Rolniki brez pomoči, zdravniki brez kruha

Nova akcija za izboljšanje zdravstva na deželi

Vse dosedanje ankete o ureditvi zdravstvene službe in o položaju zdravnikov so ugotovile, da v naši državi v primerjavi s potrebami zdravstva in zdravstvene službe zdravnikov še dolgo ni preveč. Mnogo bolnikov umira brez pomoči zdravnika, mnogo zdravnikov pa je brez zaslužka, ker zdravstvena služba ni tako urejena, da bi lahko zdravniki delovali tam in v vseh primerih, kjer in kadar so potrebni. Obširne izjave o zdravstveni službi in o položaju zdravnikov so že dali predstavniški zdravniški organizaciji in tudi zastopniki raznih ustanov in organizacij, ki se bavijo s problemi zdravstva. Predstavniški zdravniški sindikalne organizacije so s posebnim poudarkom naglašali, da je urejena zdravniška služba niso pravilno razdeljene. O takih izjavah je »Jutro« že večkrat poročalo.

Organizacija hrvatskih zdravnikov »Lečniški zbor«, ki ima svoj sedež v Zagrebu, pripravila zdaj obsežno akcijo, ki bo skusala izboljšati zdravstvene razmere v va. seh. Te razmere so tako ozko vezane z gospodarskim položajem, da bo nameravala na akcijo zdravnikov samo del splošne akcije za gospodarski napredek podeželja. Zdravniška organizacija, ki jo vodi prof. dr. Vladimir Čepulić, ki ima bogate izkušnje na področju socialne medicine in se je posebno zaslužno udeleževal pri protitu. berkuozni propagandi, hoče poklicati k sodelovanju ne samo zdravnike strokovnjake, temveč tudi kmetne same. Pri anketi bodo v prvi vrsti sodelovali seveda občinski in sreski zdravniki, ki poznajo dobro razmere po vaseh. Dalje bodo sodelovali zdravniki šole narodnega zdravja, Higijenskih zavodov in drugih ustanov. Te ustanove so zbrale že mnogo gradiva.

V krajih, kjer so nameščeni občinski in sreski zdravniki, bodo odposlanci zdravniškega društva prirejali predavanja in posvetovanja, pri katerih bodo sodelovali tu-

di občani. Tudi vse zdravstvene ustanove bodo prirejale predavanja in sestanke na svojem področju. Zdravniška organizacija bo od zdravstvenih ustanov, občinskih zdravnikov in takih posvetovanjih izpopolnila še zbrano gradivo o zdravstvenih razmerah ter potem prirejala predavanja in sestanke tudi v onih krajih, kjer ni nobenih zdravstvenih ustanov in nobenih zdravnikov.

Govorec o nameravani akciji je prof. dr. Čepulić naglasil, da trpi naše ljudstvo ogromno škodo zaradi pomanjkanja zdravniške pomoči, zdravi in prave nege v primeru bolezni. Jetlika, revma, rak in ženske boleznj pustošijo naše vasi. Sami kmetje, predlagajo, naj bi se po vseh vaseh uvažali od časa do časa zdravniški pregledi vsega prebivalstva. Zdravstvene razmere v naših vaseh niso dosti boljše kakor so bile v dobi od leta 1901 do 1910. Iz statističnih podatkov je prof. dr. Čepulić ugotovil, da je takrat na področju Hrvatske in Slavonije umrlo 75,6 odstotkov kmetov brez vsake zdravniške pomoči. Či. Zboljšanje v tem pogledu je tako malenkostno, da lahko rečemo, da je še danes do 75 odstotkov kmetov brez zdravniške pomoči.

Da bi se udobneje in bolj pogosto brili z 1 britvico, poslužite se

MODRIH GILLETTE

električno kaljenih britvic.

Arkadij Buhov, Moskva:

Srečno naključje

Prometni stražnik Peter Mihajlov je hotel k svoji nevesti Sonji, da bi se z njenim očetom domenil o skorajšnji poroki. Oče je prišel v mesto prav za prav samo zato, da bi spoznal svojega bodočega zeta.

»Glej, da se mu prikupiš, golobček!« je rekla nevesta.

»To ni tako lahko,« je dejal žalosten Peter. »Morda mu ne bom simpatičen.«

»Neumnost,« se je smejala nevesta. »Meni si bil všeč na prvi pogled.«

»Nu, dobro, poskusim. Toda kaj naj ti govorim ž njim?«

»Ti moj ljubi bog, ne bodi vendar neumen. Povej mu... skratka... ljubim vašo hčer... brez nje ne morem živeti... ona me ima takisto rada... vzela bi se. Saj vendar nimate ničesar proti temu. To je vse. Je to res tako težko?«

»Ni,« je odvrnil Peter veselo in poljubil svojo malo ljubko nevesto.

Toda čim bolj se je bližal domu, kjer je stanovala njegova izvoljenka, se ga je loteval vse večji nemir. Nasled je bil pred vrati in je prav boječe pozvonil. Sonja mu je takoj

odprla, ga v naglici poljubila, vzela škatljičo z bonboni, ki jih ji je prinesel ter ga narahlo potisnila v sobo. V kotu je stal star, majhen in debel mož s črnimi brkami.

»Očka,« je dejala dekle, »to je moj Peter! Poglej, ali ni lep fant?«

Stari mu je podal roko in rekel:

»Tako, tako. Prometni stražnik? Kar sedi. Sonja, luč! Rad bi si tega tvojega ženina dobro ogledal.«

Zažarela je elektrika. Starec je ženina pozorno ogledoval in naenkrat zavpil:

»Aaa, to si tedaj ti, golobček? Sedaj pa le sem one tri rublje, pa kar hitro!«

»Kakšne tri rublje?« se je začudila Sonja.

»On že sam dobro ve, v čem je stvar,« je pripomnil oče suho.

»Da, vem,« je s trdim glasom zakričal Peter. »Nisem jih pobral zase. Ko zapiskam in zakričim: »Dol! Skakati v voz med vožnjo je prepovedano!«, mora vsakdo poslušati, ne pa se skrivati v vozu. Vašo hčer ljubim, toda ne glede na to se morate držati reda na ulici, kakor vsak drugi.«

»Proklete,« je zaklical stari srdito. »Človek pride s kmetov, se veseli mesta, hoče hitro objeti svoje dete, pa ga njegov bodoči zet nasilno in za pra-

zen nič odre za tri rublje. Kar na lepem lopt! Tako sem se seznanil s tvojim lepim ženinom. Hvala ti, hčerka!«

»Vaša hči s tem nima nikakega posla,« je razdraženo kričal Peter. »Čelo moja lastna nevesta bi morala plačati globo, ako bi se vedla na tak način. To je moja služba in zato tam stojim, da pazim na red. Kdor se proti njemu pogreši, mora plačati! Kaj pa, ako bi pri tem padli in prišli pod voz ali si zlomili nogo?«

»Le ne dolgih govoranc,« je zarenčal oče sovražno. »Kaj vam je do moje noge? S svojo nogo smem napraviti, kar hočem, kar se mi zljubi. Rajše se pomeniva o vaši: da mi vaša noga nikoli več ne prestopi tega praga. Moja hčer pa si kar iz glave izbije! Drago mi je bilo... tamle pa so zidarji pustili luknjo!«

Stari je vstal, Peter pa se je zganil in molče zapustil sobo. V predsobi je slisal Sonjine vzdihne, ko pa se je počasi spuščal po stopnicah, mu je na glavo priletela škatljiča z bonboni. V tegobnem razpoloženju je vršil Peter svojo službo, obhajale so ga celo samomorilne misli. Ko pa je nekega dne prišel iz službe domov, ga je čakalo na mizi nevestino pismo. Glasilo se je: »Dragi Peter! Pridi jutri zvečer ob devetih k nam. Pričakujem te zanesljivo.

Tisoč poljubčkov! Tvoja Sonja.«

Sonja mu je prišla odpret, ga vroče poljubila, in ko jo je vprašal po očetu, mu je brž pojasnila: »Oče je zahteval, naj ti pišem. Ne delaj nikakih neumnosti, kar vstopi! Neodločno je Peter vstopil v sobo. Dišalo je po jodu formu in po karbolu, kakor v bolnici. Na divanu je ležal starček z obvezano glavo in tiho stokal.

»Oprostite, oče,« je začel Peter, »da sem se oni dan tako preneglil.«

»Prenagih? Kaj še!« ga je prekinil starček. »Samo svojo dolžnost si vršil in prav nič drugega. Zakaj bi ne oglo bil bedaka, ki skače v električno, ko je še v teku. Še glavo si lahko razbi je... ojoj, dragi Peter... ali nimam prav?«

»Zelo ste prizanesljivi, očka,« mu je rahlo nasprotoval Peter. »Vendar, človek s kmetov res ne more vsega vedeti.«

»Kar oglobi ga s tremi rublji, pa bo kmalu vedel! Avto ne vpraša ali si s kmetov ali iz mesta. Avto te enostavno povozijo, pa je. Če bi ne bilo stražnikov, ki skrbje za red, kam bi pa to prišlo? Koliko časa že služiš?«

Stiri leta...! Ze nekočlikokrat sem bil pohvaljen,« je odvrnil Peter skromno.

»To si gotovo nabral že mnogo de-

narja!«

»Mnogo,« je Peter smeje pritrdil. »Se vse premalo,« je zaklical stari.

»Zdaj pa pojdi v kuhinjo in pomagaj svoji nevesti prnesti čaj.«

Peter je odhitel v kuhinjo in spraveval svojo od sreče sijajočo nevesto: »Kaj se je zgodilo? Prav ničesar ne razumem...«

»Srečno naključje,« se je smejala Sonja. »Oče je včeraj šel čez ulico. Prometni stražnik je dal znamenje, on pa se ni zmenil zanj, kar mirno je korčal dalje. Pridrvel je tovorni avto okoli vogala in zadel očeta z blatnikom. Padel je in si na čelu odrl kožo. Zdravnik pravi, da ni nič. Ko pa je prišel domov, so bile njegove prve besede: »Takoj piši Petru, naj pride... zakaj sem ga prav tako razžalil? Morda zato, ker skrbim za varnost ljudi? Tak človek, kakor je ta tvoj prometni stražnik, bi nikoli ne dovolil, da bi koga povozil avto... Še številko tega voza sem si zapomnil: M 5432. Ali nisi strašno srecen?«

»Nu, na to številko moramo postaviti v loterijo!« je zaklical ženin ves blažen in nesel v sobo težki samovar.

Svatba je bila kaj kmalu! Istega dne sta novoporočenca stavila v loterijo številki 54 in 32 ter čez nekaj časa zadela glavni dobiček.

Rusija - veličastna in strašna

Devet let izkušenj komunističnega omladinca pod sovjeti

Istran dr. Ante Ciliga, ki je pred devetimi leti skupaj z nekaterimi drugimi komunisti zapustil Jugoslavijo in odpotoval v »obljubljeni paradiz«, v Sovjetsko Rusijo, je priobčil v najnovejšem zvezku zagrebške »Nove Evrope« dopis iz Prage z naslovom »Povratak iz Rusije«. To, kar pripoveduje v svojem članku nekdanji komunistični omladinec, je zanimivejšje in zanesljivejšje od pričevanj raznih sezonskih turistov, ki si kdaj pa kdaj ogledajo boljševiške tovarne in napišejo o tem debele knjige.

Na pragu stare Evrope vzklika težko preizkušeni dr. Ciliga: »Napoved, evon nas v Njegorelem (zadnja železniška postaja na ruskih tleh blizu poljske meje. Op. ured.) Se malo in Rusija bo ostala za menoj. Velika in skrivnostna, polna drznosti, strahot in laži — veličastna strašna Rusija Dostoevskega in Stalina bo zaprla za menoj svoje železne duri. Ko me ni več mogoča držati v verigah, me je vsaj dala izgnati! Kdor se ne mara klanjati Cezarjem in Faraonom kakor božanstvom, ta ne more pri njih uživati svobode...»

Po devetih letih bivanja v Rusiji se zopet odpira pred menoj stara Evropa. Pozdravljena, stanka! V Novi Rusiji sem bil pač našel nove industrijske in agrikulturne gigante, stroje, tehnične čudeže, toda nisem našel tega, kar sem pred vsem iskal in kar sovjetska vlada tako trdnostno in tako lažljivo, tako drzno lažljivo razglasa: nisem našel novega človeštva, bratstva, svobode delovnega, stvarjačega kolektiva ljudi. Nasprotno, spoznal sem, da so vse te industrijske in agrikulturne piramide Nove Rusije zgrajene na kosteh, na krvi in solzah milijonov delavcev, na eksploataciji zatirane delovne večine s strani privilegirane manjšine.

Ce sem zaradi tega izgubil iluzije o Novi Rusiji, jih kajpak nisem dobil, stara Evropa, o tebi. Iluzije o tebi sem bil izgubil že prej. Toda po zadnjih pet letih in pol, ki sem jih prebil v strogi izolaciji sovjetskih ječ in v daljnem sibirskem pregnanstvu, sem željan vtiskov iz kulturnih in idejnih središč, velikih mest, širokega sveta; hoče se mi svobodnih vezi s knjigami in ljudmi, pa čeprav v ostareli Evropi. In rad priznam, da že nestrpno pričakujem bližajoče se srečanje. Tembolj, ker vem, da so tudi v stari Evropi nove sile in nove ideje, ki sicer res ne predstavljajo službene Evrope, predstavljajo pa — bodočnost.

Ob odhodu iz Rusije se spominjam onih, ki ostajajo tam, tovarišev: Zarebčana Stanka Dragića, ki je zaprt v tajnih kazematih Solovjevskih otokov v Lednem oceanu; Požarevčana Voje Vujovića, ki je bil brez vsake sodebe zaprt na deset let v surskalo ječo; mostarskega sindikalnega funkcionarja Mustafa Dedića, ki ga preganjajo po ječah in v izgnanstvu sibirskih puščav; Novosađana Stefana Haberlinga, ki ga vlačijo po vseh zakotjih Urala, in še desetine drugih Jugoslovencev, ki so jih preganili v razne zakotne kraje neskončne Rusije, in stotine inozemcev in tisoče Rusov. Vse njih že celo desetletje ali še dalje vlačijo iz ječe v ječo, po koncentracijskih taboriščih in strašnih krajih izgnanstva samo zaradi tega, ker se niso mogli spraviti z lažjo, krivico, nasiljem in eksploatacijo ljudstva, ki je zopet zavladala v Rusiji. Kdaj se bodo ti vrnil domov? Kdaj bo njim napočil dan svobode? In kdaj zasije svoboda ostalim 170 milijonom?

Nato pisec pripoveduje o svojih prvih vtiskih iz Poljske in se ob vsaki priliki vrača k bolestinam izkušenj iz Rusije. Njegovi poljski sopotniki v vlakso so večidel trgovci, a ti samo zavajajo ruske trgovine, kjer prodajajo vse, kar imajo v zalogi. Dr. Ciliga pri-

stavlja: »Negativni pojavi so jih manj zanimali. To, da je v času prve »pijatiljetke« poginilo pet, nemara deset milijonov ljudi, jih ni kdovekaj vznemirjalo; tudi to, da ima v »delavski državi« delavce petkrat manjše prejemke kakor uradniki, jih ni posebno zanimalo; da v tovarni gospodujejo izključno uradniki, ne pa delavci, se jim je zdelo povsem naravno... Videl so samo eno: množice ljudi, ki za visok denar kupujejo slabo blago.

Dalje pravi dr. Ciliga: »Moja sedanja izkušnja z Evropo in Rusijo mi kaže, da si široki ljudski sloji v Evropi delajo iluzije o stanju in življenju v Rusiji in narobe, rusko ljstvo — o Evropi. Rusom, ki so oblečeni v krpe, napolnjeni, ki imajo še vedno težkoče celo z živili, se zdi Evropa pravi paradiz, ker lahko človek dobi dovolj razmeroma odličnega in cenovnega blaga, ki je ruskim ljudem nedosežno.»

V Varšavi mu potrdjuje, ki vleče težke kovčege, a mu njihovi lastniki pri tem ne pomagajo, vzbudi sledečo primerjavo: »Tam (v Rusiji) sicer silijo delavce in kmete, da delajo noč in dan za slabo plačo in ob slabi hrani, toda njih vodje, novi gospodarji (v velikem delu sami bivši delavci in kmetje) delajo z njimi in sicer delajo energično. Tako dosežajo dvojni rezultat: prvič eksploatacijo delavcev v toliki meri, da o njej ne more stari zasebni kapitalizem niti sanjati; drugič pa to, da se nasprotje med izkoriščevalci in izkoriščanimi ne kaže na zunaj tako ostro kot v deželah starega kapitalizma. Tem novim gospodarjem, ki imajo privilegij komandiranja pri delu, so izven

delovnega procesa zagotovljene tudi druge ekonomske prednosti (stanovanja, hrana, obleka, kopališča, gledališča, knjige, visoke plače itd.). Aristokratizirana Evropa bo težko konkurirala s temi novimi Teodorisi, Kortezi, Petri: le-ti imajo tesnejše vezi z množico in jo umejo silneje eksploatirati...»

V nadaljnjem piše dr. Ciliga o svojih vtiskih iz Varšave in nato iz Českoslovaške. Českoslovaške razmere presoja dokaj povoljno; priznava znaten napredek in reforme, čeprav se mu zdi, da na Českoslovaškem ni izpeljana »popolna in načelna enakopravnost narodov«.

Toda to je postranskega pomena. Značilno in tudi za nas zanimivo je dejstvo, da jugoslovanski komunistični omladinec ni našel v sovjetski državi zaželenega delavskega paradiza, in ko je pričel protestirati zoper očitne krivice in brutalno nasilje nad delavstvom, ga je organ vsemogočnega birokracije GPU vtaknil v ječo in pregnal v Sibirijo. Podobna usoda je zadela tudi mnoge druge komunistične entuziaste iz Jugoslavije. »Stara« Evropa je našel vzlic njeni težki gospodarski krizi v ugodnejših razmerah, kakor jih ima po tolikem naporu »pijatiljetke« sovjetska država. In kar je glavno: v »stari« Evropi so še vedno dežele, kjer se svobodno mišljenje ne kaznuje z večletno ječo in sibirskim pregnanstvom. Nemara bi podobna šola, kakor jo ima za seboj dr. Ciliga, iztrežila še marsikatero entuziasta, ki »pozna« sovjetski »paradiz« samo — na potrpežljivem papirju!

Salači romajo

Iz spominov na savinjske očance

Ko sem še trgal hlače na šolskih klopih sedaj jih trgam na uradnih stoli, pa se prav tako hitro ali pa še prej raztrga, ko nekada, — mi je pripovedoval Flerjan S. Spodnje Hudiče, da je poslušal nekoč na Sv. Jožefa dan pridigo Antona Aškercu. Bile so vse Aškercove pridige kratke, toda pridiga o Sv. Jožefu je bila baje izmed vseh njegovih pridig najkrajša. Po Flerjanovem pripovedovanju se je glasila takole: »Sv. Jožefa moramo šteti za največjega svetnika. Saj ga je sam ljubi Bog med vsemi najbolj odlikoval, ko si ga je izbral za vodnika in vzgojitelja svojega sinu. O njem vemo le še to, da je bil čisto preprost tesar. In le to je krivo, da o njem tako malo vemo. Če bi bil plemeniti ali visok posvetni ali duhovski dostojanstvenik, bi pa bile o njem debele knjige napisane.«

Ta skromni svetnik je posebno čaščen v Savinjski dolini. Pri Celju ima lepo cerkev z dvema stolpoma na prelepem griču, ki ga kar po njem imenujejo Jožefov hrib. Pred vojno je bil ta hrib lepo obraččen z vitkimi hojkami in mračnimi smrekami. Celjski vojaki so se že vse leto vnaprej veselili žegnjanja pri Sv. Jožefu.

V Gornji Savinjski dolini je ime Jožef najmanj tako pogosto, kakor na Kranjskem Janez. Od desetih flosarjev je gotovo devet Jožetov. Ni je hiše v Gornji Savinjski dolini, kjer bi ne imeli vsaj enega Jožeta. Navadno je oče Jožef, mati Zofa, sin Jože, hči Zefka in če se rodi še tretji otrok, so na flosarskem baje že v najhujši zadregi za ime, ker bi tudi tretjemu dali najrajši ime varha nebeskega.

Veliki častilec sv. Jožefa je bil Korenov Tenč. Tam na gmajni ob čedoviti loki sta imela svojo kočjo Tenč in Neža in kopico otrok. Jože ni bil nihče. »Prevelik svetnik, da bi nosil njegovo ime otroci takega grešnika, kakor sem jaz, je Tenč rekel nekoč, ko mu je nekdo na njegovo priporočilo, da je pratika premahna, imenoval med drugimi tudi to ime. Bilo je pri koči nekaj zemlji, Tenč pa je bil tudi cestar in je imel tako stalen zaslužek. Sicer pa je hodil po dnuh in je familija kar izhajala. Kakor že, izhajala je. Ampak Tenč in Neža nista imela nič, sta bila preobra. Neža je darovala gladnemu siromaku zadnjo skorjico kruha in še klobaso po vrhu,

če je bila pri hiši. Tenč je segel po zadnjem krajcarju, da je napolnil žejnega soseda. »He, he, ti ubogi sirote, no le pojdi sem ti bom dala konec klobasec, je rekla Neža, kadar je videla lačnega otroka. Tenč je vedel, kaj mu je Neža, zato je ni nikdar pozabil. Če ga je pil — Tenč je rekel, da ga je »pokal« — ga je vedno tudi Neži nesel merico. Seveda je mnogokrat po poti razlil, če je preveč naložil, še večkrat pa mu je spili žejni popotnik, ki ga je srečal in ki ga Tenč ni mogel žejnega pustiti mimo. In tako je Neža malokdaj bila deležna Tenčeve dobrote, znala pa je ceniti dobro voljo.

Čeprav ni imel posluha, je rad pel, sicer ne lepo, zato pa glasno. Najljubša mu je bila: »Te prva rožca plava, je moja Nežka te prava«. Začel je z drugim glasom naprej, pri zlogu »-ca« je dvignil še čez, pri »plavi« pa je prišel v bas in je tako sam pel slovenske vse tri slovenske glasove.

Savinjčan ni niti pobožen, niti brezbožen, vsega nekoliko — za potrebo. Tak je bil tudi Tenč. Sladkega imena se je ob najrazličnejših prilikah rad poslužil. Če ga je pil, je povedal Neži odkrito: »Malo sem ga pokal, naj bo v imenu Jezusa Kristusca.« Skrbel je, da so otroci šli v cerkev. »Miha v cerkev, toki« je naganjal v cerkev Miha, ki je vedno rajši pod Jožefinim kozolcem fucal, kakor pa v cerkev hodil. Mihe je izmed vseh otrok najrajši hodil po Tenču v gostilno, navadno k Marku, ker je bilo veliko kegljišče in ker je Tenč kegljal. Potem sta se vračala domov: Tenč, visok ko gora, širokopleč, sicer se nekoliko gibajo zaradi ploščatih nog. Mihe, še majhen, pa vendar na visokih nogah, ki so že takrat oznanjale, da bo tudi on nekoč dolgin, za njim. Kakor je zaneslo Tenča spredaj, je zaneslo Miha zadaj. Če je izustil kletvico Tenč, je zaklel tudi Mihe, čeprav Mihe ni nič pil, toda v gostilni je bil in je vedel, kako se je obnašati človeku, da bodo ljudje vedeli, da je bil v gostilni. Pri kegljanju se je Tenč vedno s telesom naglil v tisto smer, v katero je hotel, da bi mu šla krogla. Pri fucanju pa se je Mihe naglil v tisto smer, v katero je hotel, da mu gre knof.

Ne vem, koliko jih je danes, ki še vedo, zakaj je tako važen čas okrog sv. Jožefa.

Ob tem času potujejo salači iz savskih in donavskih globin po Savinji navzgor v plitve vode. Izvedenec pravi, da gredo ikre leč. Dreto gredo pit, pravijo flosarji. Vandrajo, je rekel Korenov Tenč. Med temi potu-

jočimi salači so pravi veliki. Ponoči se na kaki plitvini ustavijo ter s plavutami in škrgami blato in drugo navlačo raz kamene tako temeljito razpiha, da se še dol go pozna snežno bela salačeva postelja. Tenč je bil postojak, ki bi se bil dal

Senovski razdruževalci

Senovo, 27. marca
Že dve leti se dela na tem, da se od sedanjih združenih občine Rajhenburg odcepijo one bivše male občine, katere niso volane v okoliš šolske občine Senovo zaradi gradnje nove šole v letih 1927 in 1928, narasel na skoro 7 milijonov dinarjev. Vsa leta se je obljubljala sanacija, vendar je vedno ostalo le pri obljubah in je bilo vse krivično breme naloženo davkoplačevalcem in to z odlobo na dobo 60 let. Zaradi tega ogromnih bremen je bila izvedena redukcija v industriji in vse je obubožalo. Dalje časa se nam zopet obljubljajo boljši časi glede sanacije, a odločitve še ni.

Vse leto se pobirajo povsod podpis za razdružitev in pred mesecem dni so se pričeli pobirati podpisni celov v bivši občini Senovem z geslom, da občani Senovčani sami želijo odcepitve iz sedanje občine Rajhenburg. Ko bo senovska občina sama, potem se bo po izvedla ponovna sanacija. Toda kdo naj prevzame prostovoljno dvojno krivično breme le zato, da se bo drugim boljše godilo? Pri pobiranju teh podpisov se je ljudi begalo celo z izjavami, katere ne odgovarjajo resnici in so bile od gotovih osebnosti baš napačno izrešene, kakor je bilo dejstvo. Ker pa se danes obljubam ne more več verjeti, zato se je pokrenila protiakcija s pobiranjem podpisov na Senovem, da občani bivše občine Senovega nečejo iz sedanje celote vse dotlej, dokler niso za vedno odzvota ta krivična in težka davčna breme, sicer grozi nevarnost, da se teh par sto družin v revirju zgubi svoj skromen zaslužek. Pri tem so se vpoštevali samo gospodarski in življenjski interesi, odločno se pa odklanjajo vsake politične spletakarje.

Visoko nad polovico vseh volilcev v bivši občini Senovem je podpisalo glasovalne pole proti odcepitvi Senovega od sedanje občine v Rajhenburgu z jasnim in utemeljenim vzrokom. Te pole so bile že pred 14 dnevi predane na sreskem načelnstvu v obširno spomenico. Vendar so se dobili celo taki ljudje med Senovčani, kateri so vse sile napeli po višjih navetih, da so pobirali podpise za odcepitve, potem se bodo pa dušali zaradi visokih davkov. Kaj je to ljudi privedlo do tega, si moremo misliti!

Nabiranje podpisov proti razdružitvi zgolj iz gospodarskih ozirov je pa celo ujezilo dopisnika »Slovenca« in Delavske fronte. Zagnal se je v marksiste in JNS-arje na Senovem, ker so se drznili javno pokazati, da je njim gospodarsko in življenjsko vprašanje visoko nad političnim. Vsi ti napadi gotovo niso znamenje pomirjenja političnih strasti, celo z grožnjami je prišel na dan v času, ko ljudstvo lahko izraža svojo svobodno voljo in se

raji na meh odreti, kakor da bi segel po tuji imovini. Gorel pa je za lovom na salače; ne zaradi njihovega mesa, saj ga je po večini razdal sosedom, za katere je vedel, da ga ne bodo izdali. Salače je v tem času prepovedano loviti. Včasih so večkrat patrolirali žandarji ob Savinji.

Cim je minula Svečnica je Tenč še postal nemiren. Na podstrešju je imel skrit špirogejni gir, na svislih pa dolgi drog, na katerega je nasadil gir, kadar je šel na lov. V najtemnejši noči je zagledal salača in ga napolnil na gir, ter ga pritiskal tako dolgo, da se je salač naposled udal in ga je Tenč potegnil z vode. Toda vedno ni šlo gladko. Nekoč je zalotil tako zverino, da ga je izpodnesla in je Tenč klofnil v vodo in moral izpustiti gir, ki ga je salač odnesel proti ladji pri šešah in ga Tenč ni nikdar več videl. Na tistem sta potem s kovačem Fidičem skovala novega.

Neko noč pa bi ga bil skoro zgrabil žandar. V zadnjem hipu je Tenč skočil v curke, prebrel mrzlo Savinjo in ušel na Latkovsko gmajno. Drugi dan sta dva žandarja potvedovala za nočnim ribičem po Groblji, po Laktovi in Dolenji vasi. Tenča je pa že doma v postelji mrzlica stresla. Umrl bi bil skoro za težko puščico, — to da drugo leto je šel spet na lov.

Kadar je imel Tenč dobro noč, je navadno prišel k mizarju Jaku in ga poklical v vežo. »Na, tu imaš, pa skrij! Sinoči sem enega plihnil. Seveda sta ga potem malo pokalu. Tako stvar je bilo treba vedno zaliti.

Tak je bil Korenov Tenč, ki že mnogo let spi večno spanje. Hudobije ni poznal, zato je prav, da se ga še enkrat spomnimo. fju.

razbija teror! Svojo kratkovidnost ta dopisnik pokazuje v tem, da vidi samo kakih 12 nasprotnikov ter jih imenuje »privandrovce«, ki hočejo imeti glavno besedo. Če želi ta gospod kaj več privandrovcev, naj se obrne v trg Rajhenburg, kjer so vsi njegovi politični pred — in sodelavci sami »privandrovci« taki kakor tu na Senovem. Sicer pa energično zavračamo take izjave, ker smo vsi svobodni državljani naše Jugoslavije in smo mi »privandrovci« le lahko za vzor v izpolnjevanju svojih državljanjskih dolžnosti. — Menda se razumemo? — V tej besedi se vidi plitvost in zagrizenost tega gospoda. Pomni naj, da ne bi on nikdar zlezal od čevljarkega stolčka za puded — če tudi le v dolžini knefre — ako ne bi bilo teh privandrovcev na Senovem! Še svoja pesniška in literarna dela bi moral ta gospod ponuditi kakemu drugemu založništvu. Želimo pa da vse vaše grožnje opustite! —

»Privandrovce«.

KAPLA PRI ŠT. JURIJU OB TABORU. V nedeljo 22. t. m. je bil koncert šestih pevskih zborov Savinjske doline. Na programu so bile narodne in umetne pesmi, ki so jih peli moški, ženski in mešani zbori. Dvorana je bila nabito polna, saj nam je pač malokdaj dana priložnost, slišati toliko in tako ubranega petja. Koncert je otvoril sokolski pevski zbor iz št. Jurija ob Taboru (pevovodja Rössner), ki je pokazal izvrstno tehnično prednastavo, čeprav obširno šele dve leti. Buren aplavz občinstva je bil pevčemu največja pohvala. Sledila je »Vrnska vilac«. Številčno in glasovno močni ženski zbor je nudil prijetno izpremembo. »Savinjski zvon« se je spet pokazal kakor v lanskem letu z izbranim, dobro nastudiranim sporedom. Je to že ugaljen zbor z dobro disciplino in harmoničnimi glasovi. Še in še je moralo ponavljati pevsko društvo iz Gotovej. Aplavz se ni hotel početi. So pa tudi dobro zapeli in izredno sigurno slede pevovodji. Tudi so. kolskemu pevskemu zboru se pozna, da je to izvežban zbor starejših pevcev z dobri mi tenorji. Sledil je mešani zbor »Vrnske vile«, ki je moral prišlo narodno »Oče čerka vzeti moža« ponoviti. Zaključil je koncert domači zbor šentjurski. Pevovodja domačega zbora in organizator celotnega koncerta g. Rössner je prejel lep šopek na, geljnov. Občinstvo se kar ni hotelo raziti, pa so morali še zapeti. Prijavljeno pevsko društvo iz št. Ruperta pri Gomilskem ni nastopilo. Pevci so bili sicer navzoči, a ne vemo, zakaj ni pustil g. provizor pevovodji nastopiti z zborom. Pevovodja na koncertu so bili g. Rössner, Skok, Požar, Goršek in Mikuš. Želimo, da bi se podobni koncerti prirejali večkrat, saj so vsi ti naši zbori tako dobri, da bi lahko nastopili tudi na večjih odrih.

James Whitte:

Zmagovalec

Tom King, stari šampion, je bil rojen boksač. Imel je mogočeno spodnjo čeljust. goste obrvi nad utrujenimi, skritimi očmi. posevno čelo pod gostimi lasmi, in nos, ki so mu ga v boju že dvakrat razbili. Vzle temu pa svoj živ dan ni človeku storil žalega. Na nikogar se ni jezil in skoraj ni imel sovražnika. Toda kadar je stal med vrvmi, je zahteval pošten boj. Ko se je pred dvajsetimi leti boril z velikim Gonzerjem, je zvedel, da je nekdo temu orjaku pred nekaj leti zdobil spodnjo čeljust. Gonzer je moral takrat štiri mesece ležati. King mu je čeljust še enkrat zdobil. kajti to je bila najhitrejša in najzanesljivejša pot k zmagi.

Zdaj pa se je zmagovalec v areni vselej kaj hitro utrudil. Zile so se mu vselej napele kakor dve kači. Srce je moralo pogonati preveč krvi vanje.

Razen takih neumnih misli ga je mučila še huda lakota.

»Ali bi lahko dobil še kos mesa? je vprašal ženo.

»Zastonj sem šla k Sowleyu. Noče nama več dati na upanje!« je odgovorila njegova nežna suha žena.

Prej bi mu bili dali trgovci celega vola na upanje, toda kar se je postaral in se je moral boriti le z neznančnimi borilci, je bilo v vseh trgovinah kredita konec. In ves dan si je tako želel mesa! In zadnje čase sploh ni dobil borilca, ki bi se z njim vadil. Tako je moral nastopati skoraj nepripravljen.

Tako se pač vselej dogaja, če pride človek čez štirideseto leto. Dvajsetletnim je dosti laže.

Segel je po klobuk in hotel oditi. Žena je iztegnila roke, da bi ga objela in orjake se je moral skloniti globoko k njej. »Dosti sreče, Tom«, mu je rekla, »Sandela boš že premagal.«

»Moram ga premagati. Lži, kajti trideset funtov, ki jih bom za zmago dobil, bo komaj dovolj za plačilo dolga za meso, za treniranje, za pot k novim uspehom!«

Sel je.

Dobri dve miljii je imel do arene. Dokler je bil še mojster težke teže, so ga hodili zmeraj iskati v elegantnem avtomobilu. Zdaj je moral hoditi peš. In vsak korak mu je vzel nekaj moči. Med potjo se je spomnil nečesa, kar ga je zabolelo. Koliko starih zmagovancev je premagal v času svojih prvih bojev. Takrat je bil on vzhajajoča mladost, oni pa zahajajoča starost. Spomnil se je Sonstera Billa, ki ga je premagal v osmi rundi in ki je potem jokal, jokal kakor otrok. Morda je imel tudi on dolgeve in ljubljeno, lačno ženo?

Zdaj so pa začeli že njega pošiljati pred mladence. Sandel je že večkrat zmagal in se je hotel poizkusiti s Tomom Kingom. S to zmago utedne dobiti Sandel vse. Obilo denarja, slavo in pot k mojstrstvu. Njega, Toma, pa je čakalo le trideset funtov, da plača svoje dolgeve in še to le tedaj, če zmaga.

Ko je prišel v areno, so se mu fantje, ki so ga poznali spoštljivo umaknili.

»To je on. Tom King. šampion!«

»Kako je kaj, Tom?«

»Imenitno«, je odvrnil, čeprav se je za-

vedal, da laže. Ko je stopil s svojim sekundantom med vrvi, so mu začeli ljudje ploskati. Zahvalil se je na vse strani, čeprav je gledal same neznanne obraze. Stari Joch Bell, sodnik, ga je pozdravil. Nanj se je lahko zanesel.

Bell mu je povedal. »Gospod Pronto je obljubil petdeset funtov za zmagovalec.«

Potem je zlezal še Sandel skozi vrvi. Tudi njega so navdušeno pozdravili. Tom je ostro pogledal svojega nasprotnika, kajti v nekaj minutah se bo začel boj.

Iztegnil je roke in sekundanta sta mu oblekla rokavice in jih trdo zavezala.

Tedaj je zazvonil gong.

Sandel je takoj pokazal, da je nevaren nasprotnik. Sunil je proti Tomovim očem, potem pa na levo, pod rebra, toda Tom je vse udarce odbil. Dovolj se je že boril z mladimi zelenici, dovolj izkušen je, še imel in je samo čakal svojega trenutka. V prvem kolu je Sandel zmagal.

Tom ni niti enkrat pošteno udaril.

»Tomu so ohromele mišice!« so klicali vsi.

V drugem kolu je že začel čutiti razliko med seboj in Sandelom. Njegove kosti so bile težke in neokretne. Vse samo zaradi pomanjkanja vaje in lakote. Samo njegova izkušena glava je delala. čakala svojega trenutka. Sandel je suval na levo, na desno.

Sele ob koncu tretje runde je King prvič pošteno udaril. Sandel se je zvalil po tleh, oK je sodnik našel do devet, se je s težavo dvignil. Potem pa ga je rešil gong.

V naslednjih dveh rundah je King spet nabiral svoje moči. Sandel se je očitno opomagal in udarjal. Mimogrede pa je le King ujel trenutek, ko mladenci ni kril svoje

glave. Udaril ga je v brado, da je spet padel po tleh.

Sele po sedmi rundi je Sandel spoznal, da je to najnevarnejši boj njegovega življenja. King pa je sedel utrujen in ravnodušen v svojem kotu in mislil na svoje pesti, ki niso bile več tako močne kakor njegova glava. Njegova taktika je bila takšna, da je vselej poskušal doseči s čim manjšo silo čim večji učinek. Sandel pa se ni imel nobene metode. Njegove pesti so bile sicer močne, toda oči in nožgane ni imel dosti vredne. Nikoli ne bo postal zmagovalec.

V deveti rundi je King trikrat sunil Sandela hitro pod brado in trikrat je moral fant omahneti na tla. Vodil že po točkah.

V deseti se je King branil Sandelovih udarcev na ta način, da je vselej potuhnul, kadar je zagledal nad sabo pest. Toda enkrat ga je ta pest vendar zadela in tedaj je prvič začutil, da se mu šibe noge. Omahoval je že, kolena so mu klecala, toda zbral se je in za rameni skril glavo. Sandel je še večkrat poskušal ponoviti tak udarec, toda Tom je pazil, umaknil se je in sunil Sandela v obraz, da je mladenci zletel kakor izpodsekan hrast na tla. Vse je kazalo, da se ne bo več dvignil. Policist je zahteval, naj boj končajo, že je hotel sodnik to storiti, tedaj pa se je Sandel ves krvav dvignil in se uprl. Dejal je, da še dolgo ne bo brez moči.

Boj se je nadaljeval. Stari zmagovalec je bil razočaran. Če bi se bil Sandel udal, bi imel on že osemdeset funtov v žepu in trpljenja bi bilo konec. Po zmagi nad Sonsterom Billom je slišal besede: »Mladini je treba pomagati!« Tega se je zdaj spomnil

zmagovalec. Njegovo utrujeno srce ne bo imelo več dovolj moči, da bi poglavo vse kri in vse sile v pest. Njegove noge so kakor avinčice. Tisti dve miljii ne bi bil smel prehoditi peš...

Enajsta runda se je začela. Sandel je napadal, toda vse je bilo samo navidezno. Tudi on ni imel več moči. Tom ga je zrinil k vrvm in že so mu vsi klicali: »Ujari, Tom udari!« Toda Tom ni udaril. »Mladini je treba pomagati!« Te besede so mu blodile po glavi. Vedel je, koliko moči ima še, vedel je tudi, kako je s Sandelom. Samo en udarec še in vsega bo konec. Toda tega udarca ni zdal. Sandel je stal brez moči pred njim, opotekal se je, iz njegovih oči je sijal strah, obup. Njega je zakril ženske glase. »Morda Sandelova žena«, si je mislil stari zmagovalec in pogledal med gledalce. Tuji obrazi so se začeli sukat okoli njega in Tom King je omahnil. Na da bi ga bil zadel kakšen udarec, je nadel na tla in je obležal.

Sodnik je šel...

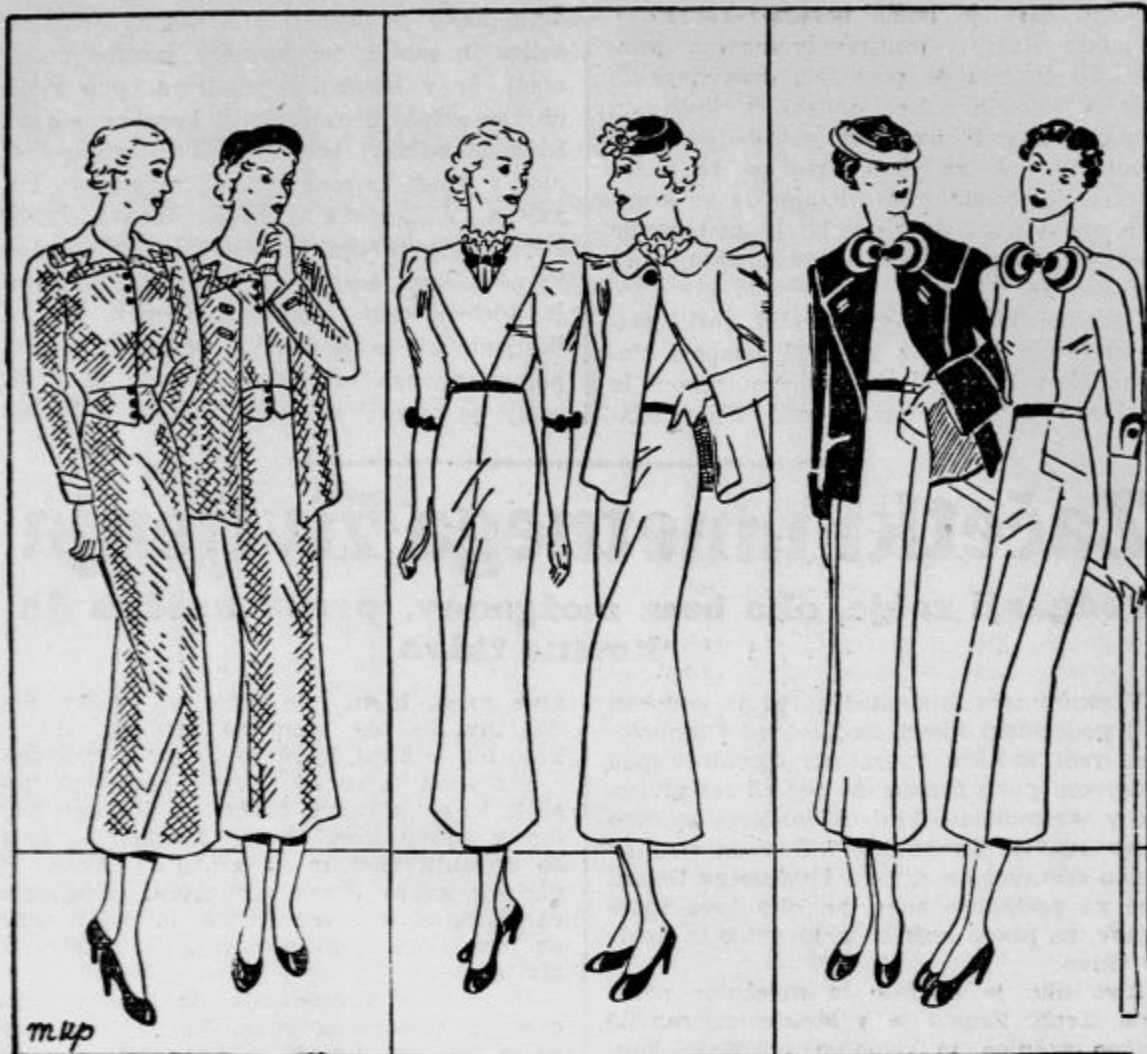
Sandela, ki ni razumel, kaj se dogaja pred njim, so razglasili za zmagovaleca. Ko se je Tom spet zavedel, so mu z gobo brisali obraz. Nejevoljno ga je vprašal njegov sekundant:

»Zakaj nisi udaril, ko si ga imel v kleščah. Tom?«

Toda Tom ni odgovoril. Čeprav je bil strašno lačen, je odklonil prigrizek, ki so mu ga ponudili, in šel.

Na klopi v parku je utrujen sedel, skril obraz v dlane. Zdaj je dobro razumel, zakaj je Bill takrat po izgubljenem boju jokal kakor otrok.

Kraljestvo mode

Nove obleke z jopicami

Ze sedaj se vidi, kako bo letos vsa poletna moda stala v znamenju kompleta. Vse pomladne obleke, ki jih je prinesla nova sezona, so namreč izpopolnjene s kratkimi jopicami, z boleri ali s poldolgimi paletoji, ki s svojo ohlapno, široko odprto obleko ne zastirajo pogleda na obleko samo.

Ta misel kompleta stori, da imajo novi modeli neko posebno, ubrano eleganco, ki je obleka samo v zvezi s povsem drugačnim plaščem nikdar ne bi dosegla. Nič čudnega torej, če se je obleka z jopico elegantnemu ženskem svetu v najkrajšem času tako priljubila, da nam vodilni pariški modni saloni obetajo tudi za poletje nadaljevanje te tako uspešne mode. Tako bomo videli n. pr. tudi povsem navadne pralne obleke z odgovarjajočimi jopicami, kajti najbolj preprosta obleka dobi na ta način bolj »popoldnjski« videz in je torej veliko bolj uporabna, kakor sicer. Če si torej nameravate nabaviti novo obleko, dokupite še nekaj več blaga za enako jopico. Stroški se s tem le malenkostno povečajo, učinek pa je presenetljivo eleganten.

Tako se preprosta sportna obleka, ki jo vidite na naši prvi skici, namah izpremeni v popoldnjski model, če jo izpopolnimo z enako jopico. Obleka sama je iz lahkega, poroznega blaga in je gladko, rahlo zvončasto ukrojena. Mladostno učinkuje.

Zdravniška posvetovalnica

Izleti. Kakšne izlete smete delati? Odgovor na to pač ni enostaven. To je individualno po konstituciji posameznika, njegovi izvežbanosti itd. Za Vas napornejša partije ne bodo primerne. Vaša nesposobnost po večjem izletu ima verjetno svoj izvor v preveliki utrujenosti. Pretiravati ne smete in to še s posebnim ozirom na to, ker Vaša teža stalno nazaduje, kot trdite. Potem pa še to, da ste navezani na določeno dieto; s tem odpade za vas velik del hraniva, ki je organizmu prepotraben v težkem naporu. Če delate napornejše ture, potem je ob takih okoliščinah popolnoma umljivo, da vam teža nazaduje. Vendar svetujemo, da se daste ponovno preiskati, da se ugotovi stanje Vaše teže. Morda bi se dala spremeniti dieta; ni izključeno, da je ta vzrok hujšanja. Glede izletov vam moremo svetovati: bodite previdni. Hodite na manjše izlete in ne na višje vrhove. Potagoma morete stopnje višine, da se zopet lahko prilagodite organizem naporu. Vendar bi treba poprejševati dieto; dokler ste navezani na strogo dieto, se nikdar ne lotite večjega napora.

Nujna pomoč. Podatki so zelo pomankljivi tako glede starosti, kakor tudi glede drugih okoliščin. Vendar pa se nam zdi zelo verjetno, da ste zanosila. Brez prei-

beli ovratnik nad ovratnikom. Iz blaga, pas v obliki moškega telovnika pa poudarja letos tako priljubljeno moško noto. Jopica je ohlapna in kratka, ovratnik pa ji nadomestuje ovratnik obleke (1. skica).

Da učinkujejo vplivi starinskih vzorcev še vedno na modo, priča naslednja skupina. Obleka iz svetlomodrega blaga ima na ramenih nabrane, renesančne rokave, ob vratnem izrezu pa dvojno vrsto malih, nabranih volančkov, ki spominjajo na ovratnike iz časa Marije Stuartove. Ta zanimivi ovratnik, ki ga zaključuje črna pentlja, prehaja v koničast, naguban vložek. Obliki vložka sledijo šivi na životu, poldolgi rokavi so pod komolecem zavezani z črno pentljo. Jopica ima na ramenih prepete rokave in dežji ovratnik, klobuček pa s čopko nabranih volančkov na čelu zopet spominja na starinska pokrivala (2. skica).

Seveda moremo pomladno obleko kombinirati tudi z jopico kontrastne barve. Le izbrati je treba primerne barve, ki se učinkovito druga od druge odražajo, ne da bi se odbijale. Obleka, ki smo si jo v taki zvezi zamislili, ima razdeljen život, ki s šivi prehaja v krilo in postrani vrezane žepke. Pentlja pod vratom je zanimivo sestavljena iz dveh različnih tvorn — iz svetlega blaga obleke in iz temnega blaga jopice. Odprta jopica ima širok ovratnik in velike reverje ter postrani vrezane žepke (zadnja skica).

kave se ne da reči nič točnega. V primeru nosečnosti se ne more in ne sme ničesar ukreniti za njeno prekinitev. Pojdite k zdravniku!

L. A. Z. Po Vaših podatkih ste pred leti preboleli vnetje srednjega ušesa. Tedaj vam je teklo iz ušesa. Sedaj Vas uho zopet boli in slišite šumenje. Sigurno ste se prehladili, da se vam je bolezen ponovila. To, da vam sedaj ne teče iz ušesa, ne govori proti temu. Gre po vsej verjetnosti za kataralne spremembe v srednjem ušesu in notranjem sluhovodu. Ne zanemarjajte tega, ker se utesnejo pojaviti spremembe sluha. Dajte si uho preiskati po specialistu in ravnajte se po njegovih navodilih. Vsak dogovor nasvet mora povzročiti le škodo.

Šošanj. To ni revmatičnega značaja, niti ni vodenica ne kaj sličnega, marveč posebne vrste vnetje. Z navesti vam ne bo ustrezno, ker bi bilo to prazno uganjati. Zdravljenje se ravnja po stanju bolezni. Treba bo torej, da se osebno obrnete na zdravnika ki vam to nadlogo skoro odpravi. Varujte se pa prahu. Kar se tiče izgube mesečnega perila, vas pa moremo polagati. V teh letih je to reden in normalen pojav. Pri eni nastopi preje, pri drugi kasneje. Razdobje tega dogajanja ni omejeno na točno določen čas. Do tega mora priti, ker prestane delovanje jajčnikov. S tem izgubi žena tudi možnost oploditve. Torej si kar nikar ne belite las radi tega. To je usoda vsake ženske in to vam naj bo v tolažbo. Če se sicer čutite popolnoma

v redu, je velika blagodat, ki ni vsaki ženski naklonjena. Skrbite za redno stolično in izdaten počitek, pa ste storili vse, kar se v vašem primeru da napraviti. Če imate možnost, pojdite sedaj na pomlad za mesec dni v kakšno toplico.

R. P. v. L. Le nikar ne obupavajte. Tudi to se da odpraviti. Gledati morate na to nadlogo mirneje, da ne postanete še bolj nervozni, kot ste že. Predvsem izločite iz hrane vse ostre, pikantne jedi in ostre začimbe ter alkohol (slednji poslabša stanje)! Hrana bodi lahko prebavljiva; posebno Vas opozarjamo na salato, okisano s citrono in pripravljeno z večjo količino olja, kar vam bo olajšalo in napravilo stolico mehko. Od redne in mehke stolice zavisi mnogo. Da delate sedeče kopeli, imate prav; le priporočamo vam, da dodate kopeli ocedek hrastovega lubja, ki zelo pomirljivo vpliva na potek zdravljenja. Potrebno je tudi izdatno gibanje (izvzemši košarsenja), ker povoljno vpliva na pravilen krvni obtok in pospešuje prebavo. Proti drugim težavam priporočamo brom.

R. R. R. Vi hočete torej reči, da se vam dela golša. Zato dolžite vodo. To je možno, vendar ni sigurno. Morda obstajajo še tudi druge okoliščine, ki bi prišle v tem primeru v poštev. Važen moment je sigurno tudi to, da stalno bivate v razmeroma precejšnji višini. Ali opažate na domačinih, da je golša v teh krajih doma? Preiskava v tej smeri bi bila jako zanimiva. Kaj vam je storiti? Službe ne morete menjati? Poskusite jodosturmit; seveda pa učinka ne morete pričakovati v krajšem času. Treba bo vztrajnosti in učinek ne bo izostal. — Kar se pljuvanja tiče, je to po našem mnenju v zvezi z Vašim poslom. Je sicer neprijetna nadloga, vendar hujšega pomena nima. Dokler boste v teh okoliščinah, se tega ne iznebite. Poskusite s čiščenjem spiranjem ust z ocedkom žavljaka, posebno po hrani in zvečer. Obenem Vas prosimo, da nam sporočite malo več iz tega kraja s posebnim ozirom na event. golšavost tamkajšnjega prebivalstva.

NEKAJ ZA VSE

Zdravilna moč Röntgenovih žarkov je v tem, da širijo žile in omogočajo tako boljše preplavitve obolelih organov s krvjo, po drugi strani pa v tem, da uničujejo tkivo. Zadnja lastnost se s pridom izkorišča posebno za primarno in pooperativno zdravljenje zločestih tvor.

Moški doseže svojo najvišjo rast v 25. letu, ženska pa v 17. do 18. letu.

Pruska kislina, strup ciankalija, je v majhnih količinah v grenkih mandljih ter v jedrih breskve, češenj in sliv.

Tenko črevo zavzema dve tretjini vsega čreva.

Zelodčni sok človeka je brezbarven in čist, le redkokdaj moten. Reagira kislo.

Izmed 800 alkoholičkov, ki so jih kot ozdravljene izpušili iz sanatorijev, se je izkazalo, da se je 366 vdalo ponovno pitju, skoraj polovica med temi (155) pa se je vdala pitju v prvem poletju po izpušju iz zdravilišča. Iz tega bi bilo razvidno, da bi bilo dobro, če bi pijancem podaljšali bivanje v sanatoriju od šest na 12 mesecev.

I V E R I

Kdor v ženskih očeh bere, je vedno prijazen bralac.

Bil je nekdo botanik, ki je moral preseidati, da je došel končno na — zeleno vejo.

Misli se ne carinijo. Če gre za plagiat, pa mnogi avtorji sploh ne poznajo nobenih meja.

V orkestru slave ne manjka niti reklamni boben.

Ljubezen je slepa ali pa zatiska eno oko. Spoznaj samega sebe — pravi portretist svojih žrtvi.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Mimica je odšla v dekliški penzionat in se je tam udeležila plesne zabave pri ravateljcu. V naslednjem pismu na starš je poročala: »Bil je krasen večer. Ker je nedostajalo pravih gospodov, smo plesale z učitelji naše šole.«

»Ste kriv ali niste?«
»Nisem, gospod sodnik!«
»Ali ste že bili kdaj v ječi.«
»Ne, nikoli, saj je bilo sedaj prvič, da sem kradel!«

Š A H

Za nacionalni mojstrski turnir, ki se začne prihodnje nedeljo v Novem Sadu, definitivna lista udeležencev do trenutka, ko to pišemo, še ni sestavljena. Udeležbo so po časopisnih poročilih prijavili sledeči naših šahisti: internacionalni mojstri Kömli, Kostić, Pirc in dr. Trifunović; nacionalni mojstri Bröder, Nedeljković, Schreiber, Tomović in S. Vuković; končno novosadski prvak N. Kužinski. Iz Poljske pride baje P. Frydman. Češkoslovaška še ni prijavila svojega zastopnika, bolgarski prvak Gešev, ki bi bil tokrat prvič igral na mojstrskem turnirju, pa je udeležbo odpovedal. Turnir bo imel torej najbrž 12 do 14 udeležencev, za enkrat so namreč mogoče še naknadne prijave. Izmed naših mojstrov, ki so lani igrali v Beogradu, letos ne bodo sodelovali dr. Astaloš, dr. Drezga, Tot in dr. Kalabar. Mednarodni mojster dr. Astaloš, ki je lani iz zdravstvenih razlogov slabše igral, je tokrat, žal poklicno zadrt. Isto tako se turnirja v Novem Sadu ne moreta udeležiti vele mojster dr. Vidmar in nac. mojster Vidmar ml. Dr. Vidmar se udeležil v avgustu veleturnirja v Nottinghamu in do takrat radi pomanjkanja časa ne bo igral na turnirjih, Vidmar ml. pa je v aprilu zadrt.

Mojstra dr. Astaloš in V. Vuković sta v nedeljo igrala v Zagrebu alternativno simultanko proti 23 nasprotnikom, ki jo je priredila liga zagrebških šah. klubov. Rezultat je bil + 17, — 3, = 3 za mojstra. Produkcija je trajala sedem ur.

Spielmann je na Holandskem pravkar odigral match z Landauom, ki je za Euweve trenutno najmočnejši holandski mojster. Spielmann je zmagal z lahkoto 4 : 0, štiri partije pa so se končale remis. Osmo partijo iz tega matcha prinašamo danes.

Damski gambit

Beli: Landau Črni: Spielmann

1) d2—d4 d7—d5

2) c2—c4 d5 : c4

Sprejeti damski gambit, ki so ga teoretično dolgo časa omalovaževali, se sedaj čisto igra na turnirjih.

3) g1—f3 g8—f6

4) e2—e3 c7—c5

5) f1 : c4 e7—e6

6) 0—0 b8—b6

Ni še sigurno, ali ni bolje tega skakca razviti na d7. Seveda so zato potrebne še nekatere priprave, predvsem a6 ter event. b5.

7) d4—e2 a7—a6

Slabo je c4 : 1, 8) d4 in beli dobi kmeta s tempom nazaj.

8) f1—d1

Mesto tega je v rabi sedaj tudi moja poteza 8) a3 ter na b5 9) La2.

9) ... b7—b5

10) d4 : c5

To je starejše nadaljevanje. V zadnjem času igrajo skoraj izključno 9) d3! ter na c4 10) Lc2, Sb4, 11) Sc3.

11) ... d8—e7

12) Lc4—b3

Mnogo boljše je 10) d3. Res lahko potem črni poskusi Sb4, toda beli mu z vmesno potezo 11) c6! povzroči nekaj težav.

10) ... f8 : c5

11) Sb1—d2 0—0

12) Lb3—c2

Radi neugodne pozicije lovca na b3 izgubi beli precej časa, preden more razviti svoje damsko krilo.

12) ... Lc8—b7

13) b2—b3 Sc6—e5

Da poveča lovca b7 akcijsko možnost.

14) Lc1—b2 Se5 : f3+

15) Sd2 : f3 Tf8—d8

Črni ima vsaj enako pozicijo. Aktivnejši kmetje na damskem krilu in boljša pozicija črne dame na c7 nego bele na e2 mu dajejo morda celo več majhno prednost. Beli sedaj ne sme vzeti na f6. Zamenjal bi prevažnega lovca, na potem oslabilenem črnem kralju, krilu pa bi le težko prišel do napada.

16) Sf3—e5?

Na 16) Sf5 bi res prišlo h6, na 16) Td8+ pa Td8!; 17) Td1, Ld6! z grožnjo Lf3: ter Lh2: + ali event. Dc2: Slednja alternativa pa je bila le najboljša za belega, n. pr. 18) h3, Lf3: 19) Df3:!, Dc2: 20) Lf6: g6: 21) Dd6:!

16) ... Lc5—d6

17) Td2—f4

Ta utrditve skakačeve pozicije pomeni obenem oslabilost točk e4 in e3. Toda 17) Sg4 je bilo slabo, radi Sg4! 18) Dg4: f5.

17) ... f6—d5

Z grožnjo Sc3. Točka c3 je navadno slaba v varianti, ki si jo je beli v partiji izbral.

18) Ta1—c1 Dc7—e7

19) Se5—f3

Prej ali slej bi itak prišlo f7—f6.

19) ... f7—f6
20) Sf3—d4 g7—g6
Črni hoče igrati e6—e5, pa poprej vzame belemu skakaču polje f5.

21) Lc2—e4 Ta8—c8

22) Tc1 : c8 Td8 : c8

23) f4—f5?

V slabši poziciji se napačna kombinacija, ki jo črni lepo ovzre.

23) ... Sd5—e3

24) Lh2 : c3 Lb7 : e4!

25) Dc2—b2 e6—e5

26) Sd4—e2 b5—b4!

Seveda bi črni lahko vzel že tudi kmeta f5, toda to odoči še hitreje.

27) Dd2—d2

Na 27) Ld2 bi bilo Tc2 pač premočno.

27) ... b4 : c3!

28) Dd2 : d6 c3—c2!

Dobi najmanj figuro, kajti na 29) Dc7: si postavi črni na d1 novo damo in zasužni povrh še celo trdnjavo.

29) Td1—d2 c2—c1D+

30) Se2 : c1 Tc6 : c1+

31) Kg1—f2 Dc7 : d6

32) Td2 : f2 Tc1—c2+

bell se vda.

Vasja Pirc.

Rokopisi kraljice Kristine

Medicinska fakulteta vseučilišča v Montpellieru si lasti že 130 let zbirko rokopisov švedske kraljice Kristine, ki obsega 22 zvezkov. Te dni je francosko prosvetno ministrstvo sporočilo fakulteti, da se bodo ti rokopisi vrnili švedski vladi za odškodnino 100.000 frankov. Proforsorski kolegij pa je odklonil izročitev zbirke, ki jo cenijo na najmanj milijon frankov. Ministrstvo se sklicuje na to, da so rokopisi državna last. V zbirki je mnogo pism knezov, kardinalov in poslanikov kraljici Kristini, med drugim tudi 4 lastnoročna pisma Ludovika XIV. Vso zbirko je svoječasno kupil neki Napoleonov častnik za 4000 frankov.

Bakerjeva končuje svojo kariero

Iz New Yorka poročajo, da je Jožefina Bakerjeva dokončno sklenila končati svojo kariero kot plesalka, namerava pa sama odpreti plesni lokal. Kreolka se je vrnila k izhodišču svojega delovanja.

Njen lokal »Chez Josephine Baker« bo stal v zamorski četrti New Yorka, v Harlemu, in bo postal nedvomno v kratkem shajališče elegantnega sveta. Bakerjeva je sklenila še pogodbe z raznimi prominentnimi pariškimi plesnimi zvezdami. Čeprav je zelo všečano izjavila, da ne bo več plesala, te njene izjave ne sprejemajo preveč resno. Splošno menijo, da bo glavna plesna zvezda pri Jožefini Bakerjevi vendarle Jožefina Bakerjeva sama.

Indijski čudežni napoji

Pred londonskim kazenskim sodiščem se je v petič nek Wilsonsonova, ki so jo obtožili sleparstva. Očitajo ji, da je prodajala indijske ljubavne napoje in da je s tem vodila občinstvo za nos. Pred sodniki se obtoženka zagovarja zelo energično. Navedla je kakšnih trideset prič, ki vse trdijo, da so jim njene mešanice pomagale. Izjavila je tudi, da je pripravljala izdajo stavov teh napojev. Njih glavna sestavina je sok indijske rastline naga-maru-ale, ki jo fakiri na Cejlonu poznajo že stoletja. Ta sok ima v sebi baje res čudežno moč. Angleski sodniki pa nimajo nobenega smisla za romantiko in so sklenili, da bodo dali sok kemično preiskati. Sedaj čakajo v krogih angleških čudodelnih in poklicnih zdravnikov z veliko napetostjo, kakšen bo izid te preiskave.

Kraljeva krona na najvišji cejlonski gori

Prebivalstvo cejlonske prestolnice Kolumba si je izmislilo svojevrstno poklonitev novemu angleškemu kralju Edvardu VIII. Izdelali bodo veliko kraljevsko krono z emajlnimi okraski, ki jo spravijo na najvišjo svojo goro, 8500 ped: visoki Pik Peduratala. V bodoče bodo vsako leto na dan, ko je kralj stopil na prestol, priredili romanje na to goro, da pokažejo svojo lojalnost napram angleški kroni.

Janko Kač:

MOLOH

Socialno zgodovinski roman

Veselo je hrumelo ženitovanje. Poskočna polka in živahna zdravica sta si podajali roki. Vmes so zbijali šale veseli godci.

»Hudika, ga je spravilo pod sebe«, je menil Šketa svojemu sosedu Matiji Kolencu in pomežikavši trenil z glavo proti Dobravcu, ki je sedel seveda na gornjem koncu med gospodo in se mu je že o mraku zapletal jezik.

»Saj pa tudi ni čudno«, je pripregel Matija. »Ta fabrika je njegova poguba. Vseh sedem let, odkar ji je dal ob Boljski gnezdo, menda ni bil en dan trezen.«

»Pa kaj se pijača!« je živahno pristavil Šketa. Kvarite, kvarte — te so pometle dobravske tolarje.

»Danes bi ne prišel več daleč po njih«, je pomodeloval na staro baharjajo Matija.

»Morebiti da po tujih — izposojenih«, je rekel Šketa, sklonivši se k sosedu.

»A — de«, se je začudil Matija. »Tega še nisem čul.«

»V urbar pojdi pogledat!« je razkladal važno Šketa.

»Kar je v ravni, je že vse fabriško.«

»Bo pa pri derehtarju kot dobil«, se je posmešnil z druge strani mize mesar Flis, ciknivši na živahen pogovor Dobravčeve Marjetice in gospoda Süssstrunka.

Kolikor omizja je čulo te Flisove besede, je pogledalo tja in se po zaužitem vinu brez obzira zasmajalo. Marjetica je čutila, da se pogovarjajo o njej,

pa jo je oblila nagla rdečica. Süssstrunk, ki ni videl in v svoji vnemi tudi ne čutil zlobnih pogledov, si je tolažil dekletovo rdečico v svoj prid.

»Ne moja ljubezen vas sram biti. Jaz vas vzeti za ženo. Vaše zierliche roke ne delati. Ringe nositi in mene ljubiti«, se je mučil žid, da bi spet odkril svojo ljubezen dekletu, ki se je prav od srca nasmajalo, potem pa mu reklo na uho:

»Priden biti, gospod direktor, da ne povem vse Marku.«

»Hören sie doch schon auf«, je ozlovoljen zamahnil z desnico Süssstrunk in polomil po nate: »Vi pozabiti tega pastir. Vi z menoj iti na svet.«

»Ne bo nič dobrega iz tega, dokler se bo puntal le srednji stan in mu bo pomagala pokvarjena gospoda. Na francosko svinjarijo se spomnite. Najboljše ljudi so pobili in odstavili Boga, ki jim je bil na poti. Potem pa je prišel Bonaparte in je spet ostalo vse pri starem. Dokler bo kmet zahteval v imenu svojega Boga in svojega dela pravice, se ni treba bati prav ničesar pijavkam. Pijače je treba odvaditi kmečki rod, pa se bo ves svet čudil njegovi moči, je razkladal svoje misli tako vneto župnik Andrej, da je obmolknil kaplan.

Ko sta prišla drugi dan v šolo Markec in Marjetica, ju je pridržal župnik po pouku pri sebi ter ju izprašal, kako in kaj je bilo s tistim darilom.

Brez ovinkov sta povedala otroka resnico. Ni ju pohvalil, še pokaral ju je:

»Nista prav napravila. Premlada sta še, da bi se tako obnašala.«

Ko pa je videl napete dekletove grudi, se je zamislil in nadaljeval: »Lepo je, da se imata rada, toda ne pozabita božjih zapovedi«, in je počul mlada o vsem potrebnem, da sta se vračala kakor zaročenca od pouka.

Tudi Dobravec je nekje izvedel o dogodku z veri-

žico. Na tihem je tudi on očeval početje otrok, vendar mu je bil dogodek neroden. Zato se je opravičil pri Süssstrunku, ko je prišel drugi dan na Dobravo.

»Gehen sie, Herr Dobravec, gehen sie! Wer wird auf solche Kindereien Gewicht legen!« se je zasmejal vedro ravnatelj.

Prišedši s paše, ni vedela Marjetica, da je ravnatelj pri njih. Veselo počje je priskakljala v hišo. Ko je zagledala Süssstrunka, je na mah utihnila in ni

vedela v zadregi ne kod ne kam.

»Schöne Margerita ne jezen biti«, je razprostrl ravnatelj roke. »Zu mir priditi. Nekaj tebi dati.«

Dekletce je stalo sredi izbe s sklonjeno glavo in povešenimi rokami ter se ni ganilo. Tedaj pa jo je poklical oče:

»Marjetka, ne bodi čudna! Pridi h gospodu, če te kliče.«

Na očetove besede se je dekletce plaho približalo in obostalo s povešenimi očmi pred Süssstrunkom, ki je segel v žep in ji obesil okoli vratu vrnjeno verižico s križcem:

»Wie herrlich passt es ihrem schönen zarten Halschen

„Vsak grm oko, vsak štor uho...“

Orjaški francoski podzemski pas proti Nemčiji — Bolnišnice in železnice sto metrov pod zemljo — Zaklonska proti topovskemu ognju, strupenim plinom in tankom — Strelivo in živila za več let

»Več nego 600 km vzdolž Rena je vsak grm v resnici oko, vsak štor tenko uho, umeten organizem, ki vsakega mimoidočega kar natančneje opazuje,« piše neki poročevalec pariškega večernika »Paris - Soir«, ki je po nalogu svojega uradništva obiskal podzemeljska mesta in hodnike največje trdnjave sveta, proslule »Maginotove linije«, ki so jo Francozi s petimi milijardami frankov zgradili v obrambo zoper Nemce. Poročevalec nadaljuje:

»Nenadno stojim pred kočo, ki je videti zelo nedolžna in ki jo obdaja ograja. Tedaj: neka vrtilna plošča se je obrnila, koča je izginila, ograja se je preuklenila, približam se za nekoliko korakov in stojim na 15 m dolgi, 15 m široki postojanki za strojnice, ki je montirana na betonu. Koča je rajši samo za prikrivanje te utrdbe. V betonu se odpirajo globoke strelne line, ki so razširjene nazven.

Na razdalje 200 do 300 m naletiš vedno znova na moža, ki bi bil videti kakor mirluben gobar - če bi ne imel v roki daljnogleda, s katerim opazuje bregove Rena.

Vzhodna armada je nameščena v kletih, ki so jih izvrtali v globino 50 do 100 m. Na površju ne vidiš drugega nego žrela strojnice. Strojnice kazemati in topovi v fronti zadaj so vgrajeni v mase betona in jekla v zemljo. Vsaka strojnica ali vsak top obstreljuje le opek pas, toda v tem pasu bi bila v resnem primeru samo smrt. Naprava je namreč takšna, da se strelne črte posameznih strojnica in topov medsebojno križajo, tako da je tudi najmanjši kosček zemlje lahko tarča istočasnega obstreljevanja z mnogih točk.

V zvezi s svojim poročilom objavlja časnik pismo nekega vojaka, ki opisuje življenje človeških termilov v tej ogromni podzemeljski trdnjavi, svojim staršem v Parizu.

»Dragi starši!« slove to pismo. »Prejel sem za pero, da bi Vam povedal, da sem zdrav, in upam, da bo to pismo tudi Vas dobilo pri enakem zdravju. Tako bi lahko pričel svoje poročilo, po vseh pravilih, kakršna so v vojašnicah običaj. Živim pa v tako čudnem svetu, da moram začeti čisto drugače. Gotovo ste čitali že mnogo zanimivega o Maginotovi črti. Toda vsi ti opisi dajejo le bled odraz tega fantastičnega, podzemeljskega sveta...«

Najprvo smo stali 24 ur pred vhomom v ta podzemeljski svet v pripravljenosti. Neko jutro ob 5. se je oglasilo povelje: Premena! Odidemo dol!

500 m smo nato korakali po nekem hodniku, ki me je spominjal na dolge prehode pariške podzemeljske železnice, navzdol. Na levi in na desni se odpirajo drugi hodniki v ta hodnik, ki vodijo spet do drugih hodnikov, kajti to ogromno mesto, ki se razteza v daljavo 600 km, je razdeljeno z velikimi prometnimi žilami, ki so spet zvezane z manjšimi žilami, 6000 km podzemeljskega cestnega omrežja teče pod polji in vasi območja pasu.

Se vedno gre navzdol. Hipoma me sosed sune: »Veš, kje smo?« - »Ne.« - »Smo natančno pod gostilno očeta Schmidta, natančno pod njegovo kletjo.«

Zavojčasto stopnišče z železnimi stopnicami, konec nekega hodnika, nato spet stopnišče... Smo v velikem prostoru s stenami, ki so prepletkane z apnom, z električno lučjo in ležišči ob treh stenah, ki ležijo drugo nad drugim kakor v ladji. Malo se prepričamo za boljše ležišče. A katero je najboljšo? Zgoraj ali spodaj ob cementnih tleh? Vse je tako novo, da ne more nihče vedeti. Toda vojaki smo prilagodljivi. »Ne prepričajte se,« pravi podčastnik, »tukaj ste kakor v ladji, kakor v torpedovki.« - »Torpedovki?« - »Da, tako imenujemo male kazemate, ki so posute samo s strojnimi, velike imenujemo »križarke«, največje pa »dreadnoughte«.

Tu je vse kakor pri mornarici. Tisti del kazemate, ki je naravnost pod tlemi, se imenuje most, vhod je krma, strelni položaj pa periskop ali navigacijski prostor.

Dvignemo se in plezamo v višje nadstropje, da bi posestili »križarko«. Spet stopamo skozi hodnike, preko velikih stopnic, mimo prostora za municijo, kjer je moštvo vsak trenutek pripravljeno, da stopi v položaj. Zadaj vidimo kuhinje in kuhinjo, vse na električno, ki jo proizvajajo v podzemeljskih mestih. Nato gremo mimo svetle, prijazne dvorane, senitne dvorane. V našem podzemeljskem mestu pa niso samo takšne dvorane, v predehkih pet do šest kilometrov so tudi prave bolnišnice. Razen tega je tu električna železnica z osrednjo postajo, te pa nisem še videl. To je namreč vse kakor v navadnem življenju. Ljudje, ki prebivajo v zapadnem predelu mesta, imajo le redko priliko, da se seznanijo z vzhodnim delom mesta.

Sedaj smo ob našem strelnem položaju in skozi strelno lino vidimo le majhen kosček ozemlja. Sprejaj se dvigajo travne bilke, velike kakor drevesa. Zadaj so drevesa, majhna kakor trave. Častnik nam razlaga naše naloge: »Svoje mesto ne boste nikoli menjali, samo v primeru absolutne potrebe. V svojem predelu se morate torej seznaniti z vsem, z najmanjšimi nepravostmi in tleh, da lahko opazite najneznatnejšo spremembo. Razumete, kaj? Tu ste varni pred granatami in celo pred najtežjimi topovskimi kroglicami, ki bi se popolnoma brez haska borile proti temu betonskemu zidu. Kar se tiče strupenih plinov, ne morejo prodrati v vaše zaklone. Ozačje je tu pod umetnim višjim pritiskom, vaši prostori so prezaščeni in nepropustni za vodo in če se vrata zaprejo, lahko moštvo, ki ni v službi, pokojno počiva. Sedaj pa vprašajte.«

»Če se pa sovražniki vendarle približajo?« - »Naše težko topništvo, ki je v črti zadaj, bi preko vaših glav raztrgalo in zdrobilo vsako bitje, ki bi se upalo v ognjeno črto, ne da bi se mogel Maginotove črte sploh kdo dotakniti.«

»In tanki?« - »Prvi tanki ne zdržijo velikih topovskih krogel. Drugi so tu naprave, ki omogočajo tanke ustavititi že na prostem polju.«

Gledam skozi strelnico v pokrajino. Nič se ne premakne, z daljnogledom vidim zelo daleč le zastavo s kljukastim križem, ki plava nad velikim postopjem. Videti je pa manjša od praproti, manjša od pikapolonice, ki plava po travni bilki. Ali naj bo ta pikapolonica dober znamenje? Zadnji pogled v »manjši svet« pokaže še svojevrstno, čisto

kovinsko vegetacijo. To so s travo preraščeni fragmenti tirov, med katerimi se vijajo zmedene žice.

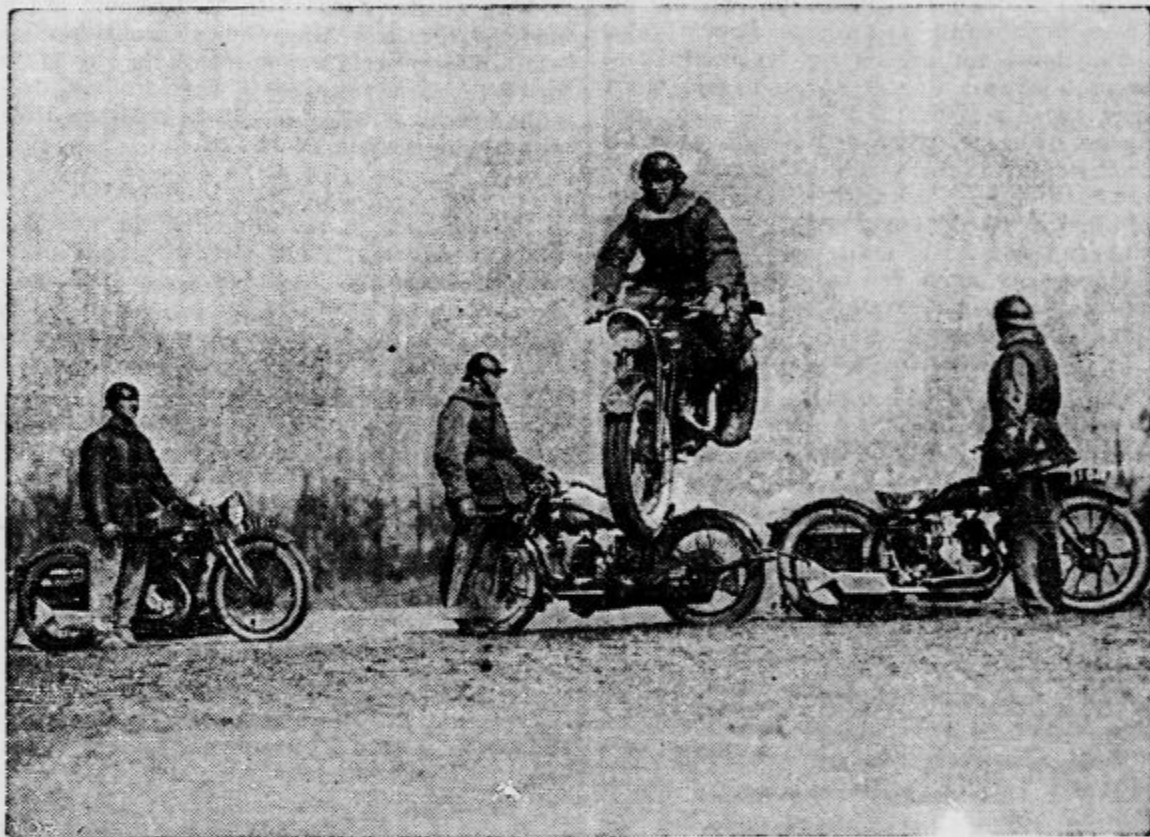
Stopimo v naš stan spodaj.

Dohodi k glavnim cestam so sedaj zaprti z močnimi vrati, ki jim ne more nobena bomba nič in ki se dajo le z mehanizmom odpirati in zapirati. Človek bi mislil, da je v zakladnici Francoske banke. »Sedaj pa pogledajte,« pravi častnik, »ta vrata so odgovor na vprašanje, ki ste ga pozabili zastaviti. Če bi se sovražnik po nesreči polastil enega izmed predelov te črte, ne bi mogel dalje, kajti ta vrata hermetično zapirajo sektor,

ki ga je treba stražiti. Verujte mi, da moremo v svojem sektorju živeti cela leta in preprečiti sovražniku dohod. Imamo ogromne rezerve municije, živil, pitne vode in zdravil... Sedaj pojdite jest.«

Naš obed sestoji iz krompirja, slanice, česna in četrtnke vina. Po jedi kockamo, potem se naznani čas, ko je treba spat. Osemdeset metrov pod zemljo ležemo v »voje postelje«. Dvotaktni ritem motorjev, ki proizvajajo za nas elektriko, nas kmalu uspava in meni se sanja, da sem z Julesom Verneom nastopil novo potovanje k središču zemlje...«

Motociklistični skoki

Francoska vojska ima tako izvežbane motocikliste, da so priredili pred dnevi v Parizu tekmovalno skakanje z ovirami

Metuzalemov je bilo več

Ugotovitve uglednega angleškega starinoslovca

Sloviti angleški arheolog sir Leonard Waley, ki je vodil tudi izkopavanje v Uru, priobčuje v nekem strokovnem listu zelo zanimiv članek o starosti svetopisemskih otkakov. Postavlja hipotezo, da je abnormno visoko starost patriarhov razlagati iz tega, da so se dedje in vnuki imenovali z istim imenom, kronologi pa so potem člane družine, ki so bili vnosi, enostavno prezrli. Iz deda in vnuka so napravili eno samo zgodovinsko osebo.

Tako so arheologi ugotovili, da je neki

kralj urški po imenu Mes-Ani-Pada, ki naj bi bil vladal 80 let, v resnici vladal dosti manj, toda dobi njegovega vladanja so prišli tudi dobo vladanja njegovega sinu, ki je nosil isto ime. To so dokumentarno dokazale izkopine v Uru. Sir Waley navaja še več podobnih primerov, da so stari kronologi identificirali očete in sinove ozir. dede in vnuke, pa izražala domnevo, da sta bila morda dva Abrahama in da je bilo več pokolenj Metuzalemov.

mora biti poseben sedaj spomlad stalno na Vaši mizi!

Od 15. maja dalje direktno vagon v prelepo Prlekijo do Radencev, Odhod ob 7.20 zjutraj iz Ljubljane. Pridite že takoj v maju na spomladansko zdravljenje v Radence!

Prva kino-kavarna

Pred nekoliko dnevi je ena največjih kavarn v Haagu presenetila svoje obiskovalce z brezplačno filmsko predstavo. Program je sestojal iz tedenskega pregleda, vmesnega filma in pokrajinskega filma ter je trajal pol ure. Novovrstna projekcijska tehnika je omogočila, da je bilo življenje na platnu zelo dobro videti, ne da bi bilo treba zatamniti dvorano. Predvajajo se filmi ozkega formata, stvar torej ni bogve kako druga. Pač pa je od tedaj v tej kavarni vedno velik obisk.

Tri in pol leta v Arktidi

Ekspedicija angleške univerze v Cambridgeu

Pod vodstvom Thomasa Manninga odide te dni iz Southamptona skupina raziskovalcev in študentov angleškega vseučilišča v Cambridgeu v kanadsko Arktiko, kjer namerava prebiti 3 in pol leta. Tam se bo bavila pred vsem z raziskovanjem izvora Eskimov.

Manning je že na svojih prejšnjih potovanjih v teh krajih našel na stare eskimske grobove, ki jih hočejo sedaj izkopati. Ves čas bo ekspedicija le dva ali trikrat stopila v stik z zunanjim svetom. Preiskala bo tudi zapadno obalo Baffinovega otoka, najdaljšo doslej neznanu obalo na severni polovici Zemlje. Tu bo treba opraviti okroglo 5600 km v odprtem, komaj deset metrov dolgem kitovskem čolnu, kajti druge ladje niso pripravne za kretanje v tamkašnjih vodovih, ki so polna ledenih plošč in čisto zamrznjena. S sanmi na pasjo vprego bo ekspedicija prepotovala 13.000 do 20.000 km. Eden izmed udeležencev je izjavil častnikarjem, da so v preteklem poletju čarabili največ časa s tem, da so se vadili v rabi dolgga biča, s katerim se v Arktidi poganjajo vlačilni psi.

Ali bo uspel?

Predsednik odbora trinajstotice v Ženevi, španski delegat Madariaga, ki ga hoče Društvo narodov poveriti s posebno misijo. Obiskal naj bi Rim in Adis Abebo in pripravil vse potrebno za likvidacijo abesinske vojne

Kovčeg Marije Antoinette

Po nedavni dražbi gijotine, s katero so obglavili Ludovika XVI., je pariška publika, ki se zanima za dražbe doživela drugo senzacijo te vrste. Na dražbo je prišel kovčeg Ludovikove žene Marije Antoinette, ki je ta kovčeg prinesla s seboj iz Avstrije, ko je prišla 1770. v Francijo.

To je zelo velik kovčeg iz rdečega usnja in na njem je kor okrasek grb nadvojvodinje. Ko je Marija Antoinetta prispela do Rena, je na majhnem otoku odložila svoj dunajski kostum in se oblekla v predpisano francosko dvorno obleko. Svoja prejšnja oblačila je shranila v kovčeg, ki ga je še pozneje uporabljala za shranjevanje svoje lastnine. Ob izbruhu revolucije ni bilo tega kovčega nikjer najti, našli so ga šele pred nekoliko leti.

Nova pomlad na Donu

V Rusiji obnavljajo slavne kozjaške tradicije

Dolgo časa je imela beseda »kozak« v sovjetski Rusiji protirevolucionaren prizvok. To je bila še posledica državljanskih vojn, v katerih so se donski in kubanski kozaki postavili na stran protiboljševskih generalov. V zadnjem času pa se je to spremenilo. Nastalo je gibanje, da se kozazstvo obnovi, seveda za sedaj še pod novim imenom, namreč pod imenom »konjenice Vorosilovae«.

Donskim kozakom so dovolili nositi stare uniforme, hlače z rdečimi lampasi, furaško (kozjaško čepico) z rdečim robom in starinsko sabljo. Stari kozaki njižo mla-

dino, kako je ravnavi s kozjaškimi orožjem, sulico in sabljo, ter kozjaške jahalne umetnosti. Se v letošnji pomladi se bodo vršili ob Donu in Kubanji veliki kozjaški pohodi. Kozjaški oddelki bodo jezili iz svojih ozemelj v druga in manifestirali za obnovo kozazstva. V Rostovu, središču donskih kozakov, so se te dni sestali s kubanskimi kozaki. Tega sestanka v velikem slogu se je udeležil tudi slavni konjeniški maršal Budjeni, ki je poudarjal posebno vojaški pomen novega kozazstva. Obnovo te institucije je označil za velik politični dogodek.

Začetki umetnega življenja

Podganji zobje, oko brez možganov, prsna koščica in kostno tkivo

V skromnem laboratoriju, ki je podoben bolj podeželski hišici, nedaleč od Cambridgea, redi kakšen tucat raziskovalcev pod vodstvom neke ženske že sedem let življenje v steklenicah. Pod mikroskopi se živo tkivo razvija tu enako, kakor bi bilo še vedno sestavni del živega živalskega telesa. Gre za podganje zobje, za oko brez možganov, za prsno koščico neke ptice in kostno tkivo.

Živo oko je nastalo iz mrežnice nerogene živali. Zraslo je v steklenici, razvilo živčne stanice in popolno notranjo konstrukcijo mrežnice. Nastalo je iz koščica

žive ptice, ki ni bilo večje od bučke. Sedaj ima to oko naravno velikost, manj-kajko mu le žilci, ki bi ga vezali z možgani.

Ptičjemu jajcu so odvzeli neznanen kosček, ki se je razvil potem na podoben način v prsno kost. Delce živalskega srca so ohranili žive in so zrastle v celoto, ki utripa kakor pravo srce. Neki učenjak s cambridgeskega vseučilišča je dejal: »To so prvi koraki do proizvajanja umetnega življenja.«

Voditeljica laboratorija, dr. Honor Fell-ova, je mladostna žena, ki ne kaže več nego trideset let. V njenem laboratoriju delajo še tri ženske.

Mesečnik v dimniku

Trinajst ur med sajami osem metrov globoko

Neki poslovni človek, ki ima svojo pisarno v londonskem Vzhodu, je zaslišal med delom nenadoma grozoten trušč, trkanje, drsanje in vpitje iz nekega zidu, ki je nekoliko metrov oddaljen od vhoda v njegovo pisarno. Prilomil je uho k zidu in je sedaj začul razločno človeški glas, ki je z zadnjimi močmi prosil pomoči.

Stopil je na streho, in od tam na zid. V zidu je bil dimnik, ki s svojo odprtino ni mohl preko zidnega roba. Zaklical je: »Ali je kdo spodaj?« Odgovoril mu je glas, ki je nedvomno prihajal od človeka. Mož je nato takoj pozval gasilce in ker so prvotno menili, da gre za kakšnega vlomilca, je prišla še policija.

Gasilci so skušali z vrvmi potegniti moža iz dimnika, toda nesrečnik se ni več ganil, ker je bil gotovo nezavesten. Neki gasilec je poskušal splezati od zgoraj k nje-

mu, toda dimnik je bil preozek. Med tem se je ponesrečenec spet zavedel, poslal so mu po vrvi okrepil v globino. Neprestano je kašljal in je bil v nevarnosti, da se zaduši, zato so morali energično na delo. Z vso hitrijo so začeli razkopavati zid. Najprvo so se pokazale človeške noge. Moški je klečal s koleno na zavoj dimniškega rova in si je bil pri poskusih, da bi se rešil, popolnoma strgal tisto malo obleke, ki jo je imel na sebi. Ko so ga končno osvobodili, se je takoj spet onesvestil. Bil je črn po vsem telesu in ves opraskan. V bolnišnici, kamor so ga spravili, so ugotovili, da ni težje ranjen. Ko se je spet ovesnil, so dognali, da gre za mesečnika, ki je bil prejšnji večer na nočnem pohodu po strehi padel v dimnik 8 m globoko. 13 ur je prebil v svojem čudnem in nevarnem položaju, preden so ga mogli rešiti.

Kako bo z Eiffelovim stolpom?

Radi bi ga podrli, pa si tega ne upajo storiti

Že večkrat in sedaj ponovno se je pojavila v pariških listih vest, da nameravajo Eiffelov stolp podrli. Kako bo s tem, pa je še veliko vprašanje, kajti pariška publika je zaljubljena v stolp in bi se njegovega podiranja uprila vse odločnejše nego podiranju Trocaderoja.

Obe zgradbi sta ostanek svetovnih razstav. Eiffelov stolp so dovršili l. 1889. Njegova konstrukcija je danes gotovo zastarela, toda če upoštevamo čas, ko je nastala, je vzorna. Svoječasno so ga zgradili z namenom, da bi stal samo za časa svetovne razstave v Parizu in zanimivo je, da ga je javnost sprejela z odporom. Toda potem se je Parizanom tako priljubil, da stoji danes že 47 let. Do l. 1929. je bil najvišja zgradba na svetu, potem so ga prekosili newyorški nebotičniki.

Ni natančno znano, zakaj bi ga sodobni

Ali že veste...?

...da je po naziranju številnih ljudstev svet nastal iz jajca? Po Indijcih in Egipčanih je nastalo sonce n. pr. iz jajca, iz odvrženih lupin pa sta se naredila nebo in zemlja. Finci smatrajo sonce spet za strnjeno rumenjak sveta, iz razbrizgane beljakovine pa so se naredile luna in zvezde.

...da je zgodba o Noetovi barki posneta podobnih, dosti starejših zgodb? Prapodoba te zgodbe je v dosti starejšem babilonskem epu o Gilgamešu (iz 3. tisočletja pred našim štetjem). Nae se imenuje tam Ut-Napištin (v poznejšem grškem prevodu Kisutros), bog Ea ga posvari pred propadom, ki preti človeštvu, in tako se s svojo družino reši v barki, ki ga po vesoljnem potopu odloži na nekem otoku sredi oceana.

...da so po ugotovitvah enega izmed najbolj znanih francoskih ločitvenih advokatov, dr. Moreauja, male ženske najbolj žilave ženske? V 600 ločitvenih pravdah, ki jih je Moreau doslej vodil, so imele ulogo izključno velike in vitke žene. isti pojav pa je opazil odvratnik tudi pri ogromnem številu drugih ločitvenih pravd svojih kolegov.

...da pospešuje preobitna jed nagnjenost človeškega telesa do infekcije? Temeljite ameriške statistike so n. pr. pokazale, da se največ prehladov zgodi ob ponedeljkih in dnevih po praznikih. Zdravniki menijo, da ljudje v teh dneh pač vedno nego običajno in to slabi telesno odpornost.

...da je grafolog Klages ugotovil, da ljudje, ki rajši pišejo s svinčnikom nego s peresom, prav radi obidejo male težave v življenju. Trudijo se, da bi te težave naprtili drugim ljudem na hrbet in če jim to ne uspe, se rajši odpovedo izvedbi kakšne stvari.

...da je po najnovejših statistikah na svetu kakšnih 5 milijonov slepcev. Največ jih je v Egiptu in v Indiji, kjer se posebno razširja zloglasna »egiptska očesna bolezen«.

NEKAJ ZA VSE

Število rdečih krvnih teles je v razmerju do števila belih krvnih teles kakor 1:500 do 1:600.

Moška obist tehta 130 g, obist ustreza juče ženske pa 110 g.

V kokošem jajcu je 6.1 g beljakovine, 5.6 g maščobe in 36.1 g vode, razen tega še 0.3 g ogljikovih hidratov in 0.1 g kuhinjske soli.

Število živčnih stani v stvi skorji velikih možganov enjajo na kakšnih 2000 milijonov.

Nova spomlad — nova obleka!

Gotovo najlepše vzorce blaga za obleke in plašče za gospode, a tudi po najnižjih cenah je dobiti pri

DRAGO-SCHWAB
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA

ANEKDOTA

Na prvem pohodu v Italijo je Napoleon priredil družabni večer, na katerem je tla tudi neka dama, ki se mu je neprestano prilizovala s slavošpevi. Tega se je končno naveličal.

»Kaj je mogoče še biti, če je človek že Napoleon?« je dejala med drugim.

»Dobra gospodinja,« je na kratko odvrnil Korz.

VSADAN ENA

»Mo portret je čisto dober in lep, samo življenja mu manjka!«
»Dragi gospod, plačajte mi še tri jurja, življenje je danes drago!« (Politiken)

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

ING. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7

Podružnice: Kranj, Novo

mesto, Celje - Miklošičeva 2

S P O R T

Občni zbor Motokluba Ilirije

MK Ilirija, Ljubljana je imela v četrtek svoj XXIV. redni letni občni zbor. Klubski predsednik g. Rudolf Zaloker je po zdravljenju mnogostevilno članstvo ter predvsem poročal, da se je 9. oktobra vršila velika svečanost v spomin obletnice tragično preminulega našega vladarja kralja Aleksandra I. Osvoboditelja. Te spominke svečanosti se je udeležil tudi klub po večletni deputaciji s predsednikom g. Jakobom Gorjancem na čelu. Iz obširnega tajniškega poročila povzemamo: Letos je preminul ustanovni član g. Filip Pristov. Na tragičen način je preminul član Moto sekcije ZSK Hermesa g. Stane Sevnj, ki je bil najboljši prijatelj kluba. Ohranimo jima trajen spomin!

MK Ilirija šteje 43 ustanovnih, 123 aktivnih in večje število podpornih članov. Posilovanje kluba je bilo tudi letos zelo obširno, posebno s domačimi ter inozemskimi klubi. Vršilo se je več rednih ter tri izredne seje, kakor tudi več sestankov upravnega odbora. Kolesarska sekcija ni prirajala nikakih dirk. Ker pa je članjena v Jugoslo. Touring klubu, so se člani mnogo posluževali triptikov za prehod v sosedne države.

Motoristika se je letos nekoliko okrepila, ker so se davšine deloma znižale. Zaradi splošne krize pa ni opaziti posebnega prometa z novimi vozili ter tudi letos se ni pričakovati zboljšanja v tej smeri.

Moto Savez kralj. Jugoslavije je namenjal v pretekli sezoni prirediti velik poklonitven pohod motociklistov na Oplenec, vendar se je moral ta pohod iz tehničnih razlogov odgoditi na poznejši čas.

Članstvo MK Ilirije je nameravalo tudi prirediti nekaj izletov v inozemstvo, posebno k otvoritvi alpske ceste na Grossglockner. Ker so pa ravno ta čas obstojale velike težave zaradi prehoda meje, je bil izlet onemogočen. Vendar se je odpravila četa udeležila nekaj članov kluba. O prireditvi 15-letnice Motokolesar. kluba Perun je odšla v Maribor deputacija kluba ter se je udeležila gorske motorne dirke MK Pohorje več članov in izletnikov kluba.

Delovanje upravnega odbora in celokupnega članstva je bilo tudi letos osredotočeno na izvedbo V. mednarodne gorske dirke na Ljubeli, ki se je vršila 11. avgusta ter je v vsakem oziru popolno uspela. Prijavilo se je 38 dirkačev, startalo jih je pa 27. Od teh je odpadla polovica na člane klubov drav. banovine, polovico je bilo inozemcev, med njimi tudi že od lanske dirke dobro znani priključeni Hubert Hubman, član grške motociklistične unije. Postavil je za ljubelijsko progo nov rekord na vozilu Velocette 350 cm v času 5 min. 6 in eno petino sek. Državno prvenstvo, kakor tudi prvenstvo dravske banovine si je osvojil g. ing. Rudolf Lotz, član Motokl. Maribor, v času 5 min. 41 sek. prvenstvo MK Ilirije pa g. ing. Mario Luckmann, v času 5 min. 5 sek. Da je bil izid zadnje ljubelijske dirke tako sijajen, gre zaslugi predvsem g. odbornikom MKI, ki so z gromotnimi sredstvi krepko priskočili na pomoč.

Običajen motokrojering se letos ni mogel izvesti, ker so bile vremenske prilike zelo neugodne.

Blagajniško poročilo je še dokaj ugodno, kajti s čisto gotovino in vrednostjo inventarja znaša klubsko premoženje Din 11.900. Upravni odbor je dobil absolutno, pri vseh vprašanjih so pa bili izvoljeni vsi dosednji člani upravnega odbora na čelu s predsednikom g. Rudolfom Zalokarjem. Podpredsednika sta g. Janez Jerman in Franc Borštnar, tajnik Vekoslav Kepec, načelnik sportne komisije g. Viktor Kocbek, Kranj. Upravni odbor je sklenil malenkostno povisati itak skrajno nizko članarino, obenem se je ustanovil »Ljubelijski fond«, ki naj bi pomagal prebiti težko finančno vprašanje ob prireditvi ljubelijske dirke. Ta fond obeta dober uspeh, ker se je takoj na občnem zboru nabralo 750 Din.

VI. ljubelijska dirka se bo vršila 2. avgusta.

Primorje gostuje danes v Celju in igra podsvetno prvenstvo tekmo s SK Celjem. Pričetek ob 15.30 na Glaziji. Tekma bo vsekar zelo napeta in zanimiva. Sodil bo g. Lukežič iz Ljubljane. Ob 14. se bo pričela predtekma.

Zbor lahkootletskih sodnikov. Po nalogu delegatov JLAS za državno cross-country prvenstvo, ki bo v nedeljo 5. aprila v Ljubljani, se vrši v ponedeljek 30. marca točno ob pol 21. pri S'amiču važna seja zboru, ki se je morajo zaradi sestave žirije obvezno in brezpogojno udeležiti vsi ljubljanski sodniki, ki so po sklepu seje zboru dolžni brez izjeme vsi sodelovati na omenjenem tekmovalstvu. Opravičila glede seje v dopisni knjigi v kavami »Evropic«, glede tekmovalstva pa izjemoma v važnih slučajih na seji.

Odbor za izvedbo lahkootletskih dvobojev. (Po nalogu delegatov JLAS.) Važna seja v ponedeljek 30. marca točno ob 20. pri S'amiču. Udeležba za delegate vseh ljubljanskih klubov obvezna.

Mladinski plavalni tečaj. Kakor je bilo že javljeno se prične 1. aprila prvi ženski plavalni tečaj za mladino. Namen tega nadvse potrebnega in koristnega tečaja je, vzgojiti kadežni plavalce, ki bodo v poznejših letih uspešno nastopali v borbi za procvit plavanja, v drugi stvari pa je dovedlo plavalno sekcijo SK Ilirijo do ureditve plavalnega tečaja dejstvo, da je med

Slovenci absolutna potreba pritegniti mladino k sistematičnemu delu, ki vzgajati in pridobiti k čimbolj sportni vzgoji. V plavalnem sportu prednjačimo Slovenci, ne samo kar se tiče triumfov, temveč tudi kar se tiče sistematičnega dela. Vsem ostalim Jugoslovenom. Doseženi uspehi niso rezultati enega leta temveč so plod petletnega truda in napora. Pred petimi leti namreč lahko zabeležimo prvi poizkus sistematičnega treninga, ki je, kakor vidimo, rodil odlične rezultate. Minile so dobe, ko smo prihajali na državno prvenstvo brez vsake upov na uspehe, ko se je vsak tretje-rzredni inozemski klub igral z nami, kakor se mu je hotelo. Danes stojimo tu kot državni prvaki, kot plavalci znani po svojih uspehih daleč izven mej svoje domovine. Žalostno bi bilo, ko bi sedaj, ko smo takorekoč na višku svoje slave in moči, pozabili, da so rezultati, katere smo dosegli, le plod sistematičnega treninga, da bi ravno sedaj pozabili, da bo kader plavalcev, ki nas sedaj zastopa, kmalu odstopil, da nam je treba mladih moči, novih sil, ki bodo nadaljevale uspehe in zmage svojih prednikov. Sveta dolžnost nam mora biti vzgojiti ta kader. In to dolžnost moramo izpolniti čim najbolje. Vendar ne moremo delati in vzgajati nikogar, ako mladine ni! Starši, pustite mladino v naše vrste, zavedajte se, da današnji čas zahteva od človeka celega moža, zdrave in pridnost sta gesli sedanjega veka. Plavalni tečaj se bo vršil pod vodstvom strokovnjakov, in je zaradi tega uspeh tečaja že vnaprejšnji zagotovljen. Prijave se sprejemajo dnevno pri blagajni zimskega kopališča.

Sokolestvo

Vrsta značilnih sokolskih predstav

Radovljica, 21. marca.

V zadnjem času opazimo v radovljici širšem sokolskem domu poživljeno delo. Telovadba se vrši redno in so vrste nasproti prejšnjim letom gostejše in stru-mnejše. Bratje in sestre, ki so prevzeli vodstvo v telovadnici, se resno trudijo, da dosežejo svoj namen in uspehi se kažejo na tekmah. Pri vsem telesno vzgojnem delu pa ne zaostaja duševno kulturno delo.

V preteklem letu je sokolska župa priredila v Radovljici lutkarski tečaj, v katerem se je izvežbalo lepo število mladine, ki je sama izdelala oder in lutke in na koncu tečaja s predstavo pokazala, kaj zmore. Ker je župni lutkar zaradi re-dukcije plač izstopil iz Sokola, je ta oder nekaj časa počival, kar pa našim lutkarjem nikakor ni bilo všeč. Na pobudo župnega prosvetarja so se zbrali in sklenili, dati lutkam novo življenje in zbuditi oder k novemu delu. Reklamo, da hočejo igrati kaj res sokolskega, da ne bodo na vrsti samo običajne pravljice. In tako je 15. februarja šla čez mali oder za mladino igra »Gasperček in Janeček — Sokolac«.

Mladega sveta iz vseh vrst radovljiskega in leškega prebivalstva in tudi iz okolice je bilo toliko pri predstavah, da so mesto-ma sedeli po trije na enem stolu. Radovjedna in željna mladina se ni brigala za to, h kakim smeri spadajo njeni starši, hotela je videti Gasperčka in lutke in šla je v Sokolski dom. Sicer pa smo menjali, da ji nobeden pameten človek ni branil. Malčki so povrnili našim lutkarjem z živahnim priznanjem trud in delo in to je najlepše, kar si morejo želeli. Zakaj to priznanje je odkrito in to je vse!

Drugi dan je sokolska župa igranje ponovila in dodala prosvetarjevo predavanje s skiciranimi slikami »O malih umetno-stih v Sokolcu«. V ilustraciji pa je mladina uprizorila Mličinskega groteske »A devete dežele«. Ta prireditev je bila dana kot članski večer z malenkostno vstopni-no 4 Din. Tu se je videlo, da članstvo da-leč nima tistega zanimanja za male umetnosti, kakor mladina, ki je prejšnji dan posetila lutkovno predstavo. Obisk je bil slab, to pa gotovo zaradi tega, ker je mar-sikdo mislil: Kaj bom hodil gledat te otročarije? In je obsedel v gostilni, ker mu šč-firkeje gotovo več kulture, kakor delo naše sokolske mladine. Kdor sodi iz pozna-vanja, pa mora reči, da se marsikaj pod-cenjuje zaradi nevednosti, ki je dostikrat pokrita s plaščem visoke izobrazbe, v re-snici pa je puhloglava praznost. Sokolsko pa sodimo vse s stališča idealnega dela, ki daje vrednost vsemu, kar proizvaja.

Uspeh tega dela in notranja zadovolj-nost nad njim je našo sokolsko mladino napotila k nadaljnjem koraku. Član radovljiskega društva je za ZSKD prevedel igr-o »Gospodar modrih gor«, ki kaže stare čase, pastirjevo suženstvo in njegovo za-pravično svobodo. To je bila svetla sla-sličica za naše mlade igralce in igralke. Takoj je bilo vse pripravljeno in 1. marca smo gledali prvo uprizoritev. Poživilo nas je, ko smo videli na oderu spet nekaj, kar nam greje srce in dviga dušo. Simboli sokolskega poslanstva, boriti se proti krivici in svarilo pred neslogo, najhujšo sovražnico svobode, sta stala pred nami živa in jasna, kakor da nam kažejo današnji čas. Tako

Velika noč na Okrešlju. Kakor smo že poročali, bo v izvedbi Smučarskega kluba Celje na Okrešlju tekma v alpski kombinaciji za prvenstvo MZSP ter klubsko prvenstvo oboje za dame in gospe in sicer: na velikonočno nedeljo poldnevno tekma v smuku s Savinjskega sedla na Okrešlju in na velikonočni ponedeljek dopoldnevno tekma v slalomu. Od 12. do 19. aprila bo alpski tečaj pod vodstvom saveznega smučarskega učitelja. Ob zadostnem številu tekmovalcev bi se tudi izvedla mladinska tekma. Srečne rezultate so na Okrešlju izbrone in ni plavov Frischhaufov dom na Okrešlju bo oskrbovan od 4. aprila. Obiskovalcem tekem priporočamo avtobus na veliko soboto ob 16.40 in poseben avtobus ob 7. izpred kolodvoru v Celju.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Igralci, določeni za tekmo v Kranju, naj bodo ob 11.40 na gor. kolodvoru. Mokorel naj čaka v Kranju.

SK Slovan. Vsi člani nogometne in hokarske sekcije se vabijo na igradno važen sestanek v klubovnem lokalu pri Krušiču v ponedeljek ob 20.

SK Slavija. Danes igramo na Brodu. Odhod ob 13. izpred glavne pošte s tramvajem. Opremo naj vsak dvigne v lokalu od 10.—11. ure. Tone. Oto sigurno!

SK Zalog. V nedeljo igra kombinirano moštvo prijateljsko tekmo z »Istros«. Postava pri načelniku sekcije in tajniku. Igralci morajo biti na domačem igrišču ob 14.

SK Istria - Ježica. Danes mora biti I. moštvo točno ob 13.15 na glavnem kolodvoru Igramo z Zalogom. Bodite točni.

Vremensko poročilo iz Planice. 2 stopinj nad ničlo, zapadni veter, srenj 42 cm za smučanje prav dobro. Tamar približno 1 m srenja. Za izlete in ture ugodno.

se je k »Deveti deželi«, ki je bila prerokška epizoda za najbližji čas, pridružil »Gospo-dar modrih gor« s klidem: »Najprej zavravnajte svoje skrivljene hrbte, potem bomo govorili!« Vse, kakor za danes, vse kakor za sedaj! Ta prireditev je bila obiskana boljše, čeprav bi bila lahko še boljše, če bi jo bilo obiskalo vsaj sokolsko članstvo in taki meri kakor se spodobi. Ali eno je treba tu poudariti: Prvi sedeži in balkoni so bili zasedeni kar znači, da je bilo zanimanje med ono publiko, ki jo predstavimo med razumnostjo in med smotnejšimi krogi, živo in samo želimo, da bi tako ostalo tudi v bodoče. Brez reklame se je igra 8. marca ponovila in privabila za te čase zadovoljivo število posetnikov iz okolice. Videli pa smo tudi take, ki so posetili še prvo predstavo. Obakrat so igralci storili v polni meri vse, kar so mogli, čeprav je treba omeniti, da je bila prva predstava boljše. Poznavalci ni mogli ostati skriti, da je bilo vse skrbno pripravljeno in naučeno, efekti točni, obširna scenarija silovita in odmor kratki. Vešči in vestni roki vodstva vsa čast! Pa še nekaj. Radovljiski Sokol ima iz prejš-njih časov dosti lepe garderobe, ki je prišla pri obeh prireditvah spet do veljave in vidi se, da bi bilo mogoče izvežbati marsikaj iz arhiva, ki je želo uspehe in ki bi jih želo še danes, če bi kdo riskiral delo in trud, kakor so jih oni, ki so vodili oder takrat, ko je bila dvorana skoro redno premajhna. To bi zmogla samo mladina!

Naše mlado članstvo (saj nobeden sode-lujočih mlada nad 24 let) je pokazalo s temi prireditvami, kaj zmore. Ali ono gleda nekam v praznino, ono pogreša razumevanja in prijateljskih besed od strani starejših. Prijateljskih besed, pravim, ker drugih, n. pr. takih, da je mladina za nič, je silila še dosti. Še ni boljševik, kdor se na lah ne pokori nervoznim željam starejšega človeka. Mladina v teh letih misli že samostojno in raste pod drugimi raz-merami in utiis kakor ljudje, ki so svoja

proklete stare svinje, je moja lepša ka-

mlada leta preživljali pred vojno. Ali ona išče besed starejših. Občutje ž njimi in pomladili se boste v njeni družbi. Te be-sede pa morajo biti prijateljske, ne prid-lgarske in moralizirajoče. Saj tudi mi nismo bili svetniki, ko smo bili mladi!

Povezani s skupnim uspehom za skupno stvar, brez osebnih misli, da je kdo kaj več in kaj boljše, so uprizarili na Jožefovo častitljivo Vošnjakovo »Lepo Vido«. Po-stavili so si za program, da bodo igrali same naše narodne, slovanske komade, da hočejo raz od pokazati sokolsko strem-ljenje po bratstvu, pravici in resnici in širiti narodno in državljansko zavest, vse v korist kralju in domovini.

Ko pa gledamo vrste teh mladih moči, polnih življenja želje in veselja do dela, vidimo, da so v pretežni večini, če kmalu ne vsi, brezposelni. Tu se nam zbudi vest in nam trka na dušo: »He, bratstvo, tolikokrat povdarjeno bratstvo, kje si, zbudi se in vstani!«

Z. K. D.

Samo še danes ob 11 dopoldne

Pavel Robeson

BOŠAMBO

Film, ki ga mora videti vsak.

Na zlatem otoku

V elitnem kinu Matici je spet na spo-redu velik in znamenit film, čegar sloves je šel naglo po vsem svetu. Ena največjih ameriških filmskih tvornic MGM nam predstavlja v filmu »Zlati otok« sijajnega karakternega igralca »Wallacea Beeryja« in ljubkega Jackieja Cooperja. Film je bil ustvarjen po istoimenem mladinskem ro-manu Roberta Louisa Stevensona. Delo je vzel v roke sloviti režiser Viktor Fleming in je s pomočjo sredstev, ki jih lahko da na razpolago samo takšna veletvrdka, kakor je MGM, ustvaril pustolovski film, gotovo največji, kar jih je bilo doslej ustvarjenih.

Pred nami vstaja ona doba, ko so pono-sne jadnice smelo krčarile po širnih oceanih in ko je ime mornar pomenilo isto kakor junak. Romantika, najburnejše pustolovščine, lov za zlatom, divje živ-ljenje gusarjev — vse to je povezano v tako živahno in pestro dejanje, da sledi-mo filmu od pričetka do kraja z napetim zanimanjem. Wallace Beery je v tem fil-mu spet cel mož. Grd, toda nezamano simpatičen. A mali Jackie Cooper je že cel umetnik, ki vzbuja občudovanje. »Zlati otok« je film, kakor ga je Ljublja-na spet enkrat želela videti.

Iz sodne dvorane

Nagajivost in korajža

Tožba: Tobačna delavka Ančka iz ljub-ljanske okolice nima miru. Kdo ve, zakaj ji hodijo trkat ponoči na okno. Vsa je prestrašena in ne ve si pomoči. Oročniki tudi nimajo dosti časa za tako početje, kjer ni nič mrtvih.

Sama je stikala in vohala in našla ga je: Starega, upokojenega železničarja. Deset rojenih, pa sedem živih otrok ima, same odrasle fantine, ki imajo tudi že svoje po-tomstvo. Ali je verjetno, da se mu še zju-bi nagajati? Ampak naš! so ga pod Ančki-nim oknom in Ančka je imela priče!

Malo je bil jezen stari očka, saj Ančka niti ni tako čedno vaško dekle, ampak je postarna gospodinja, ki jo je delo v to-bačni tovarni že precej zgledalo. V jezi se ga je malo nalezlo, pa je mimogrede na novega leta dan zjutraj objestno pobral Ančkino sosedo, ko je čistila okna: »No, al' zdaj Ančki še kdo nagaja?« Seveda ga je zavrnila prijazno kakor se spodobi. Pa tudi njemu ljubeznost se ni pošla. »Te proklete stare svinje, je moja lepša ka-

ke zasledujejo.

Od nebotičnika se poslavljaje

Da je zagrižen pristaš »jazz«, se mu že kar po obrazu pozna — kapelmestro orkestra v nebotičniku, živahnemu Neratu-alias dolgemu Tarzanu, ki se dobre kapljice ne brani, ta večni dobrovoljnejš in osvajelec ženskih src oddaleč z odr-a, kjer mu je poleti in pozimi zmeraj pre-vočje...

Takole je sklenil, da se poslovi ne le od nebotičnika, ampak tudi od Ljublja-ne, ter da ob tej zadnji priliki predstavi sebe in tovariše zaradi lepše ločitve ljub-ljanski glasbo ljubeci in kavarne obisku-joči publiki. Zakaj on in tovariši so strahotno potrebni odhida. Vedno postrežli-vi in zmeraj vsem na razpolago, najsi si jih kdo lepo ali grdo izposodi jim je so-vo od silne hvaležne ljubljanske publike kljub vsemu težko! In prav je, da ji ob koncu, kot neutrudljivi trubadurji, tudi malo z besedo zagodejo.

Namenjeni so, kakor našaš za prvi april na sončni Jadran, na otok Rab. Dolgi Tarzan se seveda nemalo hudomušno muza ob misli, kako imeniten in sproš-ujoč bo tam oddih. Toda ta misel mu kar nedej postati papir. Lepo jo drži zase in je poln skrivnostnega pričakovanja. Nie-gova žalost je ob slovesu res povsem tar-zanska. Vleče ga v džunglo. In kot moj-stru v koketiranju ga utegne doleteti do-movna sreča, da s saksofonom ustreli sr-ce kakke jadranske levjine. Srečno!

Da, srečen Tarzan! Zato je pa tem bolj hudo velikemu Don Juanu Fefu. Od ljub-

ljanske krasotice pričakuje prav zares kra-šen šopek ljubi. Pravi, da se doslej še ni prav nobeni zmeril. Simpatični Miki mu jih kot najboljši jugoslovanski saksofo-nist niti malo ne zaviha. Njemu je lahko. Sej ne bije, ne kadi — le oženjen je. Hm. Edini pobeg je miren. Igra in poslavlja se z njemu lastno angelško mirnostjo, ki jo uprav virtuosno obvlada in prebira svoj saksofon in bas neglede na posluh te ali one device. Seveda mu dobrodušna dobri-čina Sepi to angleško mirnost nadvse pri-jazno zaviha in je edini, ki ve, kaj je od slobega bolje: ne kadi, pač pa zato več pije.

V splošnem so s publiko zelo zadovolj-ni, ko dobesedno ljubijo. Sicer so kot nav-dušeni saksofonisti trdno prepričani, da je jazz pri nas prav zdaj na svojem zma-govitnem pohodu. Le to jim ni prav, da je ta ljubljanska, vsemu pristopna in malce konservativna ljubljanska publika tako skopka z aplavzom. Toda treba se je pač uživeti v orkester, ki je v kavarni le za-radi publike, ne pa publike zaradi orkestra. Ljubljanska publika zahteva zlasti koncertno glasbo, potem narodne pesmi in pesmece vseh narodov, tango, in šele prav nazadnje — v veliko jezo naših pe-tih fantov. Ljubi jazz.

Nu, ampak ta naša ljubljanska publika je res nesrečna. Vse večer je morajo po nekakrat zaigrati »Centropfen-tango«, potem »Rošniaki« in »Ljubej«, za tem pa lahko sledi Aida in podobne reči, da zdr-

kor ve vse skupaj, saj imam dost' lepih mladih, jo je nahirulil.

Zakitev po § 297. k. z. in vse je romalo na sodnijo.

Sosedov sin je natanko tako potrdil žal-itive, ki so razburile ves ženski spol v so-sedini hiši. Obtoženec ugovarja in pravi odločno: »Ti se izuži!« Sin, ki najbrž ve, da se na sodnijo ne sme žaliti priči in da je treba govoriti dostojno, »laž« pa ime-novati »nerenico«, mu takoj zagrozi: »Al' bomo spet na sodnijo hodili?« »Saj smo že tukaj!« se znaide obtoženi.

Predzadnjo besedo ima advokat: Prosi, da se obtoženca oprosti. Spor med sosed-i je že star in mnogo je v njem sovražna. Vse so že začeli vlačiti pred sodnika. »Ob-toženec pa se revež ne more braniti.«

»Kdo se ne more braniti?« se zadere zdaj obtoženi. Glasen grohot med poslušalci. Tako zlepa se ni pustil klient na ce-dilu advokata, ki je skušal omiliti doka-zano krivdo za ceno moške korajže.

Advokat ga pogleda, na tihem je gotovo zaklel, rekel pa le ni nič. Videl je, da bi mu bil še bolj polomil njegov sicer malo verjeten zagovor če bi ga pokaral.

Sodba: 200 Din v denarju ali 4 dni za-pora. Za strahopetca pa le ni hotel veljati!

Protitožba: Železničar toži sosedove za kleveto. Sosedov sin pravi: Točno ob tri-četrt na tri ponoči sem ga našel pod oknom in ga vprašal, koliko je ura. Videl sem razločno, ker je bila v Ančkinem oknu luč. Nisem se motil, kdo ne bo spo-znal sosedu še v temi!

Železničarju pa je sam Bog priča, da ni bil tam.

Neki sofer mu skuša pomagati in pravi, da je Ančki nagajal, ker ga je nekoč na-gnala, ko je prišel na obisk. Ne ve pa se spomniti, katere noči je bilo. Bil je pijan.

Zena, v 58. letu starosti: Tako je, kakor sem že prej povedala, ponoči je vedno do-ma. Včasih je v rožah, pa nobenemu nič noče.

»Ali hodi za dekletki?« vprašuje sodnik. »Oh niko!«, je že prestar! se smeje žena. Sosedovi pa vztrajajo pri svojih trdit-vah. In oproščeni so, ker se sodniku vse ta-ko zdi, da je možakar res trkal. Zena pa vrešči in zahteva, da bi sosedovi prisegli. Krivo so pričali!

Prepozno, sodba je že izrečena. Na hod-nik se razlega ženino vreščanje, kakor bi sama bila obsojena.

Zaradi »varnosti in reda« na sodišču ni bilo priporočljivo, da bi moške puščali že doma ali pa v gostilni, kjer namerava-jo zahteti likof. Predivje so.

Ciganke sleparijo lahkovorne ljudi

Ptuj, 28. marca.

V ptujski okolici so se spet pojavili ci-gani in peharji lahkovorne ljudstvo. Te dni so se zglasile ciganke Ana, Terezija in Marija Sarkoževe pri posestniki Ma-riji Kuharjevi na Grajeni ter ji natvezle, da bodo s čarovnijo obvarovale živino vsake bolezni. Izvabile so od posestnice 99 Din ter zahtevale, da jim da lonce. Denar so ciganke dale v lonec in se je ena izmed njih z njim napotila okoli hleva ter med potjo mrmrala nerazumljive besede. Ciganka je morala gospodinja na tej poti spremljati, tako da sta bili med tem ča-som ostali dve ciganki sami v hiši. Ko je ciganka čarovnijo opravila, je naročila gospodnji, da mora lonce postaviti v oma-ro, ki mora ostati zaklenjena. Nato so vse ciganke izginile. Ko je gospodinja čez ne-naj časa le pogledala v omaro, je dogнала, da je bila osleparjena. Izgrnil je denar in z njim vred razna obleka.

Iste ciganke so hotele poizkusiti svojo srečo še pri šivilji Kolarčevi Mariji v Ro-goznici pri Ptuj. Šivilja jih ni hotela sprejeti, vendar so bile ciganke tako na-dležne, da so se same vsilile v sobo in v njej enostavno prevajale svoje otroke. Ši-vilja se je med tem le za trenotek odstra-nila iz sobe, a po odhodu cigank je šele opazila, da so ji ženske ukradle 3 m vol-nenega blaga in en plašč. Orožniki cigan-ke zasledujejo.

knejo ljubitelji jazza na zadne takore-koč z Gavrisankarja v Ljubljano. Neš-fantje ustrežejo vsem, če le morejo. Vča-sih je pa le ves trud zaman. Če igrajo ta-ko imenovano umetniško glasbo, ljubijo spej in jim to ni prav, kader pa igrajo jazz, jim pa spet ni prav, ker publika noče razbijačev in nazadnje je res ed-i-na rešitev narodna pesem, ki je pa neka-teri spet ne morejo trpeti po saksofonu ali so pa preveč internacionalni. Vrh tu-tega se pa prijeti še to, da zaide v kavarno nek imeniten eksotičen gost. Tako je za časa evharističnega kongresa nekdo zahte-val, naj mu o polnoči naših pet trpinov zaigra evharistično himno. Himne sploh ni. Pač pa je napisan evharistični marš. Tega pa menda naši fantje ne znajo in dobili so zaradi tega ljubega gosta nena-vedno dolg nos.

Vendar je ta gost bil še hudo skromen. Sijajno ga je poskel tisti, ki je ob pol-dveh po polnoči poslal fantom liter vina s skromno željo, naj mu zaigrajo in za-po-jo Bethovnovo Deveto simfonijo. Toda namočeno, da bi mu zneli in zaigrali him-no Sreče in veselja, so svoje utrjene in-strumente lepo pospravili in se za rujno kamfijo še lepše zahvalili.

V sredo pa gredo zares. A zdaj povej-te, če se niso dobro predstavili ob slove-su. Še boljše in ne brez presenečenja se pa poslove v terek zvečer — polni nad.— In če jim bo sreča mila, poldejo z Reha-dalje v Egipt z ljubčijo do domovine v srcu, pa z malce grenko zavestjo, da ni nihče prerok v domovini.

IL CVETIN:

Zadnja stran

»Ali — gospod doktor — res vas ne razumem —!«
»Vlomilec leži zgoraj v moji pisalni sobi — teško ranjen — — če ni že mrtev! — Silobran!«

V prvem trenutku je bil videti Remec nemalo osupel. Potem je Moravca vprašujoče pogledal.

»Čujte, gospod doktor — ali je bilo res potreba? — Kar takole ustreliti človeka — pa naj bo desetkrat vlomilec!«

»Nič drugega nisem mogel, gospod komisar! — Vse vam pojasnim! — Torej, zalotil sem ga na delu v svoji pisalni sobi. Z vetrihi je odprl neki predal moje mize in jel bruskat po njem. — Na srečo sem imel pri sebi samokres, in tako sem ga ustrelil. Seveda sem se najprej prepričal, da ni oboževan. A videl me je ukam. V resnici je bil namreč položil svoj samokres na mojo pisalno mizo, kjer ga nisem takoj zagledal. V pripravnem trenutku je s pretno odvrnil mojo pozornost in zagrabil za orožje. Toliko da ni bilo prepozno, ko sem v zadnjem trenutku opazil njegov namen. — Vse je bilo na tem, kateri bo urnejši. Jaz sem sprožil prvi in sem ga zadel.«

»In — ali je mrtev?«

»Mislim — — da.«
Remec si je podgrnil podbradek, nato pa vrzel glavo vznak. »Pojdimo v vaše stanovanje, gospod doktor!«

Vsi štirje so združili v prvo nadstropje, tako

24

hitro, da so preskakovali kar po dve stopnici narahlo. Vrata na levi so bila na stežaj odprta.

»Tu noter —« je pokimal dr. Moravec in prvi stopil na dolgi hodnik, kamor je skozi odprta vrata na onem koncu padala prisrta svetloba.

»Tam zadaj je menda vaša pisalna soba?« je hlastno vprašal Remec.

Moravec je molče pokimal.

V tem so prišli do odprtih vrat. Moravec je vstopil prvi.

Na pragu je z vzkrikom brezmejnega osuplosti obstal.

»Kaj pa je?« Komisar je že stal zraven njega.

»Mrljč — — vlomilec — — —«

»Nu?«

»— izginil je!«

Malo minilo po tem presenečenju je Remec že vestno preiskoval sobo in vse ostalo stanovanje. Rdečkaste lise, ki jih je opazil zraven pisalne mize na preprogi, so bile nedvomno človeška kri.

Na drugih vratih, ki so bila samo priprta, se je našla različna sled. Voda so v kuhinjo, in kuhinjsko okno, ki je gledalo na dvorišče, je bilo na stežaj odprto.

Komisar se je nehote jezno nasmejal.

»Slab strelec morate biti, gospod doktor! Vlomilec, ki ste ga imeli za mrtvega, je bil očividno samo neznan ranjen. Ko ste nato zapustili sobo, da bi nam odklenili hišna vrata, je seveda porabil vabljivo priliko in se po francosko poslovil. — Seveda ni niti misliti na to, da bi ga zdaj zasledovali!«

»Zakaj ne?« Boris Moravec je bil videti resno vznemirjen. »Kdo ve kako daleč se ne more bit!«

»Prosim — povejte mi torej, v katero smer jo

je ubral? Z dvorišča ima vse možnosti na izbero. Če hoče, lahko pride v vzporedno ulico, ali pa lahko beži dalje, z dvorišča na dvorišče, dokler ne najde varnega prehoda na cesto!«

Dr. Moravec je počasi priklinal. »Vidim, da imate prav, gospod komisar! — In priznati moram tudi, da sem to neprijetnost sam zakrivil. Mar b. bil ostal v sobi in vam vrzel ključ na ulico, kakor ste rekli — —«

Remec se je bil naglo obrnil proč. Videti je bilo, da je le stežka skrival nejevoljo. Nato se je s koncipijentom in redarji vrnil v pisalno sobo.

»In — ali je lopov odnesel kaj dragocenega?« je vprašal čez čas.

Dr. Moravec je zmajal z glavo.

»V mojem stanovanju je malo takega, kar bi bilo vredno zanimanja teh gospodov,« usposod komisar!«

»Hm — in popisali bi mi ga lahko? Morda ga najdemo po albumu zločincev!«

»Da — bil je človek srednje rasti — in kakih petdeset let mu je utegnilo biti. Obraz mu je bil zagorel in ves razbrzdani od gub. Sivkasti lasje so bili zanemarljivi. Najbolj je pa udarjal v oči ostri kljukasti nos — —«

»In koga ste brke je imel, kaj ne da?« je hlastno vprašal komisar.

»Seveda — — ali — —«

»Torej spet neznanec!« je razburjeno vzkliknil Remec.

9. POGLAVJE

Komisar Remec je tako jezno zaloputnil okno svoje pisarne, da so šipe sumljivo zažvenketale.

Nato je nadaljeval izprehod po sobi, ki ga je bil v ta namen prekinil.

»Vražja vročina je danes!« je zastokal pri tem in se ozrl na skodelico, ki mu je stala na pisalni mizi. »Mrzla kava je edino, kar drži človeka še nekako pokonci — in pa seveda smotke, da teh ne pozabim!«

Dr. Potnik, ki je sedel v preprostem lesenem naslanjaču v najbolj oddaljenem kotu sobe, si ni mogel kaj, da se ne bi namuznil.

»Mislim, da vas najin znanec še vse bolj muči kakor vročina!«

Remec je obstal. »Prav imate —« je obotavljaje se priznal. »In stvar je konec koncev ta, da je vendar že treba storiti v Dolencevi zadevi kak korak naprej! — Sum imamo, indicije imamo, aretacija bi bila popolnoma opravičljiva — a vendar mi že mezinice pravi, da bi se utegnili ta aretacija kasneje izkazati kot prenaplajen korak!«

»Hm — in zakaj ne podvržete Marka Justina vsaj navzkrižnemu zaslišanju? Obremenitvah momentov je dovolj — seveda tudi zoper neznanca!«

»Neznanec! — — Neznanec! je obupan ponovil Remec. »Saj ta je tisti, zaradi katerega me glava boli! Če bi njega ne bilo, bi imel Marka Justina zdavnaj pod ključem — glede na indicije, ki prčajo zoper njega! — Vzemimo samo njegov pone-srečeni album, potem samokres, ki je izprva tažil, da ga ne pozna — in nazadnje še tisto snočnje istorijo v kavarni! — Glavo bi stavil, da ni bil človek, ki je z njim govoril, ko sem ga presenetil, nihče drug kakor neznanec!«

»S čimer bi bila zveza med Justinom in neznan-cem toliko kakor dokazana!« je mirno pripomnil dr. Potnik.

Iz življenja na deželi

Iz Škofje Loke

31. Koncert Ljubljanskega Zvona je bil v soboto v Škofji Loki. Dvorana ni bila preveč zasedena, kar pa pevec in pevk ni motilo. Posamezne narodne pesmi so občinstvo zelo navdušile in so morali več skladb ponoviti. Iskrena priznanja so bili deželni tudi solisti, predvsem pa seveda pevci. V odmoru je nagovoril pevec podstara Sokola br. Horvat, jim čestil k 30-letnemu jubileju in izročil v dar spominsko knjigo.

31. Nov zemljevid škofoškega okraja. V založništvo škofoškega podružnice SPD je izšel dolgo napovedani zemljevid škofoškega okraja (v velikosti 56 X 44 cm). Karla je izrisana v merilu 1 : 75.000 in nosi naslov »Škofoško pogorje«. Izdajatelj je vodila predvsem misel, dati naši javnosti ceneno in dovršeno delo, ki naj služi povzdi-turistične in turškega prometa v loškem območju. Pri sestavi zemljevida so se upoštevala prav vsa izkustva glede izdajanja takih del in je zato gotovo, da si bo karla utrla pot v široke vrste naših planincev in sploh vseh, ki imajo opravka v našem območju. Posebna pozornost se je med drugim posvetila smučiškim, markiranim pote-m, oskrbovanim in neoskrbovanim kočam. Prav-tako pa daje zemljevid natančno sliko ko-pališč, avtomobilskih zvez, avtoakcijev, vo-dovodov, jezov, studenčkov, stez, gradov, tvornic, razvalin, jam, električne razsvetlje-ve in vsega drugega, kar želi imeti pri roki človek, ki ga zanese pot v naše planine. SPD se tudi ni moglo strogo omejiti zgolj na škofoško območje in lo služila karla tudi dolinim, ki so jim na sru Polhov-grajski Dolomiti ali hribovje proti Bohinju, saj sega pregledna karla s svojimi podatki od St. Vidla do Bohinjske Bistrice, Državna meja kaže, da je naš okraj močno naslonjen na Italijo, saj imamo 41 km meje s sosedo Italijo. Izdajatelj, ki posega tako iniciativ-no v razmah turistične sporta in turškega prometa v našem območju na izdajanje be-titlamo z željo, da bi idealna stremiljena našla odziv v javnosti vsaj s tem, da bo po-družnica lahko krila izdatke, ki si jih je na-prčila z izdajo tega pomembnega dela. Ce-na izvodu je 6.- Din.

Z Jeseni

31. Občni zbor KJS na Jesenicah se je vršil pred kratkim. Vodila ga je predsed-nica ga. Vida Peruzzijska, ki je v uvodu pozdravila vse navzoče, posebno pa de-legatki iz Ljubljane gospe Pirkmajerjevo in Fakinovo, ki sta sporočili pozdrave pred-sednice centrale ge. Franje Tavčarjeve in podali zborovalkam mnogo smernic. Iz po-ročil funkcionarjev je razvidno, da je kolo doseglo zelo lepe uspehe. Na materinskem dnevu je obdarovalo 12 starih, sirovanih mater, med letom 20 sirot, za božičnico pa 94 ubožnih otrok in 13 starih ljudi. Kolo šteje po enoletnem obstoju že 242 rednih in 7 ustanovnih članic. Da so imele tako lepe uspehe, se morajo zahvaliti tudi jese-niskemu občinstvu, ki je članice v njih le-pem stremljenju zmerom rado podpiralo, in Kranjski industrijski družbi in banki upravi za podpore. Novi odbor sestavljajo: predsednica Vida Peruzzijska, podpred-sednici Mušičeva Matilda in Wohinzova Darinka, prva tajnica Čebuljeva Anica, druga Črnkova Mija, prva blagajničarka Mesarjeva Mici, druga Šlibarjeva Eleona-ra in tretja Zaklarjeva Tončka, prva go-spodarica Pristova Hilda, druga Truhla-jeva Mici in tretja Merkitetijeva Marija; odbornice: Marčičeva Justina, Pibrovčeva Ema, Majerjeva Marija, Segova Ivana, Čopova Marija, Sitarjeva Elizabeta, Me-šičkova Sabinka, Čopova Kati in Orazno-va Marija; nadzorstveni odbor: Obersne-lova Stefanija in Vovkova Ida.

31. Zvočni kino Radio predvaja danes v nedeljo ob 3. pop. in ob 8. zvečer vefilim »Bogovi se zabavajo«. Dodatki običajni. Sledi vefilim »Žene strajkajo«.

Iz Zagorja

31. Zagorje dobi meščansko šolo. Pro-svetno ministrstvo je dovolilo, da se usta-novi nova meščanska šola v Toplicah pri Zagorju. Pouk se bo začel baje že jese-ni.

31. Ponovna akcija za cestno zvezo med Zagorjem in Trbovljami. Pred dnevi je banovinska komisija z zastopniki občin Zagorja in Trbovlj pregledala teren ce-ste preko Slančnika, ki bi preko Bevskega imela zvezo s Trbovljami. O načrtu, ki je bil izgotovljen že pred 20 leti, sta se raz-pravljala občinska sveta v Trbovljah in v Zagorju. Zgradba te ceste bi stala okrog enega milijona dinarjev in bi nudila skoro za dve leti zaslužka našim številnim brezposelnim.

31. Združenje mesarjev in klobasničarjev za litijski srez je imelo na praznik občni zbor v Rancingerjevi gostilni. Zborovanje

je vodil agilni načelnik g. Štefan Košir iz Zagorja in v uvodu pozdravil zastopnika Zbornice za TOI g. Travnin in zastopnika okrožnega odbora g. Igliča iz Ljubljane. Po poročilih funkcionarjev je bila soglasno izrečena dosedanjemu odboru razrešnica. Pri volitvah je bil spet izvoljen odbor z načelnikom g. Koširjem. Ko so se obravnavale razne stanovske zadeve, je bil spre-jet sklep, da se glede na dvig cen živini povišajo cene govejemu, telečjemu in svinjskemu mesu za 2 Din pri kilogramu. Povišek cen velja od 29. t. m.

31. Na zadnji občinski seji je bil izvol-jen nov kopaljski odbor, čeprav prejšnja deba še ni potekla. Izvoljeni so bili gg. župnik Markež, Prosenec, Rancinger, Ko-privc in Drnovščak Rudolf. Zdravstvenemu in socialnemu odboru je bil občinski od-bor poveril, naj tudi v bodoče skrbi za prehrano brezposelnih.

31. Seznam rekrutov letnika 1916 je raz-položen na občini ob 31. t. m., na kar se opozanjajo vsi interesi.

Iz Ptuj

31. Smrtni strel v glavo. 15 letni Vese-njak Alojzij iz Moškanjeve je snel doma s stene star samokres in ga ogledoval. Fant ni vedel, da je orožje nabito, ko se je na-enkrat sprožil. Kroglja je zadel v gla-vo in je bil na mestu mrtev.

31. Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19. in pol 21. vefilim »Bosanski rapsojidi«. Predigra kulturni film in Foxov tednik.

Iz Kamnika

31. Dela na regulaciji Kamniške Bistri-ce iznad glavnega jezusa smodnišnice je ban-ska uprava začela ustaviti. Imamo tako spet nekaj več brezposelnih. Dela so ustav-ljena, ker pri sedanjih situaciji ni mogoče določiti globine bodoče struge, od katere so odvisna tudi nadaljnja regulacijska dela. Že z dosedaj izvršenimi deli sta obrežje in cesta na tem mestu popolnoma zavarovana. Dela na regulaciji tega dela struge se bodo nadaljevala, čim si voda sama napravi svoje stalno korito in so v ta namen tudi potrebna denarna sredstva rezervirana.

31. Zvočni kino Kamnik predvaja danes in jutri v ponedeljek filmsko opereto »Noč pred zarokom, dodatek pa Foxov zvočni ted-nik in kulturni film.

Iz Litije

31. Leto nalezljivih bolezni. V našem okraju imamo stalno nalezljiva obolenja. Davica, škrlatinka in druge bolezni so na dnevnem redu. Zdalj so spet novi primeri davice v tukajšnji meščanski šoli. Obo-lel je tudi otrok hišnice v domu na Stav-bah, kjer domuje naša meščanska šola. Bolnike so odpeljali z reševalnim avtom v Ljubljano, prostore meščanske šole pa raz-kužili.

31. KOČEVJE. Te dni je bila proračunska seja. Proračun je razdeljen na dva samo-stojna dela, in sicer na proračun ubožnega sklada ter na proračun razhodkov in do-hodkov. Proračun ubožnega sklada je ne-koliko večji kakor tekoči (71.900 Din na-sproti proračunu za l. 1935/36, ki je znašal 66.600 Din). Ta razlika je nastala zato, ker so se povišali krediti za vzdrževanje ubož-cev v posebnih oskrbnih in odgojnih zavo-dih za 3.900 Din. Za 1.000 Din se je zvišala tudi postavka za vzdrževanje poslopja me-stne ubožnice. Istotako se je zvišala za 1.000 Din postavka za kurjavo, luč in vodo v ubožnici. Znižala pa se je postavka za lenarne podpore mestnim ubogim od 20 tisoč na 18 tisoč Din. Dohodki za ubožni sklad so predvideni iz raznih taks in iz rispevka občinske blaginje v znesku 60.850 Din. Spričo velike bede, v Kočevju je pra-račun ubožnega sklada majhen. Seveda pa ga ni mogoče povečati, ker je mesto v hudi finančni težavi. Proračun mestne občine znaša za l. 1936/37. skupno 1.100.700 Din (za 114.000 Din manjši od tekočega proračuna). Zmanjšanje se je izvršilo na račun zmanjšanja prejemkov občinskih uslužbenecov, ki so zaradi tega zelo prizade-ti. Zmanjšanje se je pa izvršilo tudi pri materialnih izdatkih. Za prispevek Mestni hranilnici je določeno 100.000 Din. Dohod-ki so določeni takole: 80 odstotne občinske doklade (od predpisa 525.830 Din) 400.000 Din občinske trošarine 268.200 Din, občin-ske takse 375.100 Din, dohodki od posestev in občinskih podjetij 56.900 Din in nepri-čakovani dohodki 500 Din.

31. RADOVLJICA. »Moji doživljaji na vrvi-je dal naslov svojemu predavanju dr. Mi-ha Potočnik, naš priznani gorenski alpi-nist. Pod okriljem radovljske podružnice

SPD nas bo predavatelj povedel v četrtek 2. aprila v stene in prepade Julijskih Alp. Predavanje, ki ga bo spremljalo nad 100 diapozitivov, bo v salonu Kunstljere restavracije. Začetek ob 20.

31. RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes v nedeljo ob 1/4. popoldne in 8. zvečer zvočni film »Uspavanka«, (špan-ska romanca). Kot dodatek nov Para-mountov zvočni tednik in zvočni film »Evharistični kongres v Ljubljani«.

31. SV. MARKO NIZE PTUJA. Dne 25. t. m. se je zaključil četrti tečaj gospodinj-ke nadaljevalne šole, ki se je vršil v Novi vasi v Kolaričevi hiši. Tečaj je obiskovalo 15 deklet in žen in Nove vasi. Da bi mlade gospodinjke pokazale, česa so se nauči-le, so povabile na zaključek starše, do-mačega župnika, šolskega upravitelja, predsednika nadaljevalnega šolstva in taj-nika okrajnega kmetijskega odbora. V uvodu proslave so dekleta poročala o delu v šoli, voditeljica pa je gostom razložila pomen banovinskih gospodinskih nadalje-valnih šol. Nato so tečajnice udeležence pogostile. Več govornikov je poudarjalo pomen izobrazbe kmečke gospodinjke, ki »drži tri ogle« in izrekle priznanje ban-ski upravi, ki to šolstvo pospešuje, okraj-nega kmetijskega odbora v Ptuj, ki šolo izdatno podpira. Gospodinska nadaljeval-na šola se je v kraju udomačila in se že v dveh vaseh zanimajo za prihodnji tečaj.

31. ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM. Nedavno je »Slovenec« poročal o obnem zboru dirkal-nega društva v St. Jerneju. Kot značilno je označil, da so »tokrat izpadli iz odbora kar trije župani: g. Globečnik iz Skočjana, g. Selak iz Dobrave in bivši šentjernejski žu-pan g. Anton Radkovič.« Slovenec je po-zabil povedati, da sta izpadla iz odbora tu-di župan g. Lavoslav Bučar iz Kostanjevce in pa g. Fran Zupančič st. ki je bil 25 let predsednik konjerejskega društva za drav-sko banovino. Iz vsega poročila pa se vidi velika strankarska zagrizenost, ki je na žalost prešla že tudi na gospodarsko polje. Po vsem srezu in še daleč na okrog so Glo-bečnik, Selak in Radkovič, ki jih navaja »Slovenec«, znani kot najboljši konjerejci in poznavalci konj. Sedaj pa naj namesto njih vodijo konjerejo brivski in trgovski pomoč-niki, ki so po novem prišli v odbor. Boji-mo se da bo konjereja v srezu utrpela ve-liko škodo, če jo bodo vodili nestrokovnja-ki, odstranjevali pa se zaslužni in priznani konjerejci. Proč s politiko na gospodarskem polju!

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20.
Ponedeljek 30: Družinski oče. A.
Torek 31: Zaprt. (Generalica).
Sreda, 1. aprila: Gosposki dom. Red Sreda.
Četrtek, 2. aprila: Juarez in Maksimilijan.
Premiera. Izven.

Opera

Začetek ob 20.
Ponedeljek 30: Zaprt.
Torek 31: Zaprt.
Sreda, 1. aprila: Kavalir z rož. C.
Četrtek, 2. aprila: A propos, kaj dela An-dula? Red Četrtek.
Petek, 3. aprila: ob 15, Sveti Anton, vseh za-ljubljenih patron. Dijaška predstava po cenah od 15 Din navzdol.

31. Konec prihodnjega tedna bo premiera iz-virne operete »Pesem ljubecnice, ki jo je uglašil dirigent Josip Raha. Libreto, de-lo g. Simončiča, je izredno zabavne vsebine, vse glasbene točke pa se odlikujejo po sve-žem ritmu in lepi melodiki. Glavne vloge igrajo ga. Španova, gdna Čankarjeva, ter

KONKURZ za restavraterja

Sarajevski oficirski dom sprejme restav-ra-terja od 1. maja 1936. Konkurrirajo lahko samo resni in kvalificirani restavraterji. Število abonentov se giblje od 80—150 po letnem času. Kavgija 20.000 Din v gotovi-ni. Restavrater dobi brezplačno vse po-trebne prostore za restavracijo in lepo stanovanje za sebe in svoje osebe. Rok za vlaganje ponudb z dokumenti do 20. aprila 1936, za pogoje se obrnite na upra-vo doma.

gg. Franc, Peček in Zupan. V ostalih vlo-gah nastopijo ge. Rakarjeva, Škerjančeva, gg. J. Rus, Jelinkar, Simončič in drugi.

Šentjabsko gledališče

Nedelja 29: Na Trski gori.

Mariborsko gledališče

Nedelja 29: ob 15. Siromakovo jagnje. Ob 20. Majda. Globoko znizane cene. Za-njič.

Ponedeljek 30: Zaprt.

Torek 31: Siromakovo jagnje. B.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in ino-zemskih oddajnih postaj na kratkih, nor-malnih in dolgih valovih najdete v ilustri-rani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezplačno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Kna-ljeva ulica 5.

Izveleč iz programov

Ponedeljek 30. marca
Ljubljana 12: Valčkova ura (Plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Debussyjeva simfonična pesnitev »Morje na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: Obolenja pre-bavnih organov (dr. Bogomir Magajna). — 18.20: Cezar Frank: Simfonične variacije za klavir in orkester (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: Ljudviti Stiasny, šolnik in pisatelj (prof. Edvin Boje). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Koncert nemških sklada-teljev (Radio orkester). — 21: II. večer ljubljanskih konservatoristov. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Citraški koncert (g. Mezgitolski Emil).
Beograd 16.20: Koncert orkestra. — 19.50: Laska godba. — 20.20: Narodne pesmi. —

20.50: Leoncavallova opera »Humaček« na ploščah. — 22.20: Violinski koncert. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Godalni kvartet. — 20: Violinske skladbe. — 20.30: Pevski kon-cert. — 21: Ruska glasba. — 22.15: Laska in pesna muzika. — Praga 19.30: Koncert solistov. — 20.55: J. Sukova »Poletna prav-ljica«. — 22.15: Plošče. — 22.45: Laska in pesna muzika. — Varšava 20: Salonski or-kester. — 20.30: Schreckerjeva »Latodja pesem«. — 21: Laska godba orkestra. — 22: Simfoničen koncert. — 23.05: Plošče. — Dunaj 12.20: Plošče. — 16.05: Koncertna akademija. — 17: Melodije gora melodije nižav. — 20: Simfoničen koncert. — 21: Laska glasba. — 23.10: Sodobna komorna glasba. — 0.10: Šramel kvartet. — Berlin 18: Mojstri opere. — 19.15: Koncert so-listov. — 20.10: Kabaretni večer. — 21: Orkester in solisti. — 22.40: Melodije za la-hko noč. — München 18: Pesna muzika. — 19.15: Komorni koncert. — 20.10: Večer ko-rabnic. — 23: Prenos iz Berlina. — Stuttgart 18: Mešan glasbeni program. — 20.10: »Ob Renu in Moseli. — 22.30: Prenos iz Berli-na. — 24: Simfoničen koncert. — Rim 17.15: Laska glasba na ploščah. — 20.35: Koncert na harfo. — 21.40: Orkestralne skladbe. — 22.10: Pesna muzika.

Torek 31. marca
Ljubljana 11: Šolska ura: Ljubo doma, kdor ga ima (g. Vojko Jagodič). — 12: Ro-vija glasbil na ploščah. — 12.45: Vreme, po-ročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Slovenska glasba. (Radio orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: K uprizeritvi opere »Kavalir z rož« v ljubljanskem gledališču (predava in razlaga ob klavirju dr. Danilo Svara). — 18.40: Filozofsko predavanje (g. Fr. Terseglav). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: VII. ura slovenskih skladateljev: Matija Tome. Sodelujejo: pevsko društvo Ljubljanski Zvon in godalni kvartet (g. Milena Verbič-Štrkljeva, prof. Matija Tome, g. Srečko Koporc). — 21.15: Radio orkester. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Orkester New Melody Boys se poslavlja (prenos iz nebotičnika).

Zastopništva

išče predvojna beogradska banka, ki se je že bavila z reprezentacijo največjih domačih in tujih industrij in večjih trgovskih hiš. Vse pogojem potrebnim za to poslovanje odgovarja banka v polnosti.

Ponudbe na »Propaganda a. d., prej Jug. Rudolf Mosse a. d. — Beograd, pošt. pretinac 409 pod »Banka 530«.

Naš ljubljani in skrbni soprog, oče, stari oče, stric in svak, gospod

IVAN KNEZ

davčni upravitelj v p.

je okrepan s tolažili sv. vere po daljšem trpljenju boga-vdano umrl.

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, dne 29. marca ob 16.30 uri iz hiše žalosti, Kongresni trg št. 3. na pokopa-lišče k Sv. Križu.

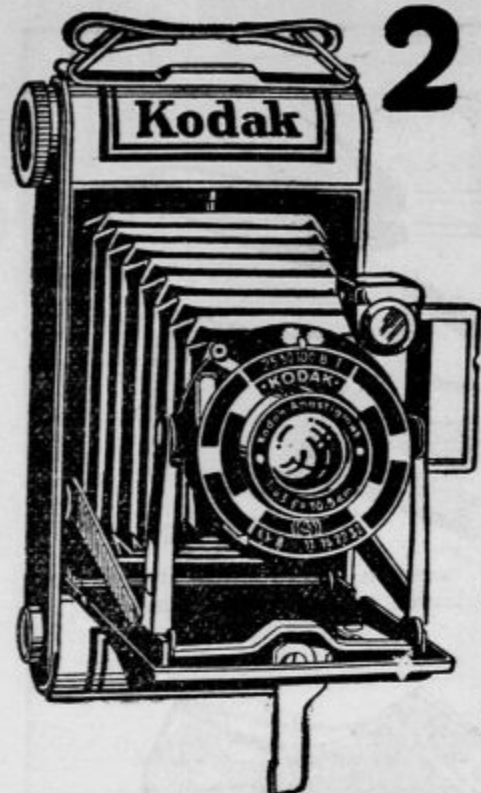
Sv. maša za dušnico se bo darovala v torek, 31. marca t. l. ob 7. uri v franč. cerkvi Mar. Oznanjenja.

LJUBLJANA, 27. marca 1936.

ZINKA, roj. MODIC, soproga; ALFONZ, STANKO, RUDOLF, OLGA, VLADKO, LEO — otroci ter ostalo sorodstvo.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

sporoča, da je danes po daljšem bolehanju umrl njen uradni sluga, gospod

2 dni sreče in zadovoljstva brezplačno

Vam nudi letošnja velika

KODAK prodajna akcija

Za eleganten Kodak Junior z optiko 1:6, 3 (z anastigmatom) precizno zaporo in avtomatskim sprožilcem na daljavo boste plačali

samo Din 460'— namesto Din 630'—

Ta prihranek od Din 170'— zadostuje za dva lepa dneva odpočitka v planinah ali na morju.

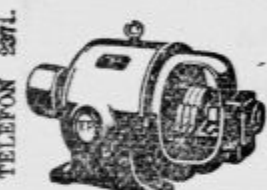
Izkoristite to edinstveno priliko z nakupom Kodak junior aparata s Kodak ali Pathé filmom.

Prospekti o akciji se dobe v vsaki fototrgovini.

Razno

TRENCHCOATE
ter vsa
UBLAČILA
v ogromni izbiri, odlično izdelana s nabavi najugodnejši
pri **PRESKERJU**
Sv. Petra c. 14
Telefon 38-83

Elektromotorji
novi i rabljeni za vse napetosti vedno v veliki izbiri na prodaj. Lastna delavnica za prevajanje in popravila dinamo, avtomatizacijo, elektromotorjev ter vseh elektroaparatur. Izvajamo vse električne instalacije za razsvetljavo in pogon.

ELEKTROPODJETJE
FRANJO PERCINČIČ
LJUBLJANA
Gospodarska cesta 16.

Za pomlad!
Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn

brez napak, pristno barvni, »Paket serija S« vsebina: 15—31 m. prama okostov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m. dolga. »Paket Serija S« istotako 15 do 31 m. za ženske pralne obleke, dečke (Dinid), v najlepših barvah, predpamiki itd. — Vsak paket poštno prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 30 m. platna, posteljina, ženske, moške in namizno perilo, barvasto, ter »Paket serija P« 15 do 15 m. istega najfinijejšega belega blaga. — Neprimerno vzamemo nazaj in zmanjšamo. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vseori brezplačno.

»KOSMOS«, razpoložljiva zastankov, Maribor, Dvorkova cesta št. 1.

IZDELOVALNICA HARMONIK

Fr. Lubas
in sin
Ljubljana, Tyrševa 36

Obti

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za filtrirni daljavo 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parne stroje
kompressorje, motorje, elektromotorske itd. montira, ureja in popravlja. Vse električne in strojne podjetje. Domitile, Stob. — Založba elektropotrebnosti.

78-30

Steznike
trebošne pasove, modrčke na prsa izdeluje po francoskih in ameriških krojih atelje Kranje. Terešija, Kote, Družbena ulica 23.

Moške klobuke
domačega izdelka. Vem nudim po konkurenčni ceni v vseh barvah in oblikah. Frane Bornik, Tyrševa c. 12, Ljubljana. Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

7395-30

Dopisi

vaki beseda 1 Din, davek 3 Din, za filtrirni daljavo 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Kuharici
pridni postelji bi poročili. Il resne gospode, kateri imajo stalno službo starost, 32 — 60. Udobni niso izključeni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Ljubljana«.

Ločenka
stara 31 let s enim otrokom, hiko in lepim posevom brez dolga. Šli spomniti gospoda od 32 let naprej. Le resne ponudbe s sliko na podružnico Jutra v Mariboru pod šifro »Ločenka«.

Ženitve
Vaska beseda 2 Din, davek 3 Din, za filtrirni daljavo 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Šofer
poročil gospodično ali vdovo s večjim kapitalom, ki si želi samo ljubozni in mirnega življenja. P. F. Aleksandrova cesta 15, Pobrežje-Maribor.

6066-25

Vdovec

višji zasebni uradnik, 42 let, oče 2 otrok se želi seznaniti v svrhu ženitve s izobraženo gospodično prireditelja, čaja in materinskih srčnem od 28 — 30 let, ter s primerno doto. Le resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Znančajna«.

6978-

Vsled pomanjkanja znanstva

186 dobro situiran gospod, 27 let star, poznava v svrhu ženitve s premožnejšo gospodično, lahko tudi s dekle, ki je čedne, suknjasti, staro do 35 let. — Ponudbe, če mogoče, s sliko na ogl. odd. Jutra pod značko »Simpatična 100«.

7305-25

Gospodična

32letna, inteligentna, premožna, lepe zunanosti, iz vseh vidov rodbine, želi poznanstvo s akademsko izobraženim ali veleposelnikom, zaradi pozneje moštve. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dietretno«.

7072-25

INERIRAJ V „JUTRU“

Gospodična
iz ugledne hiše, simpatična visoke postave, odkritega značaja, ki ima veselje do gospodinjstva s opravo in ostalo opremo, se želi spoznati s inteligentnim gospodom 30—45 let starim, po možnosti drž. uradnikom, ki bi hotel biti dober soprog in tovariš na skupni življenjski poti. Vdovci s 1-2 otrokoma niso izključeni. Tajnost zadržana. Le resne ponudbe pod značko »Prijeten domček na ogl. odd. Jutra«.

7007-25

Podjetno gospodično

s nekaj kapitala, ki bi se vložil v železniško trgovno želeni spoznati radi ženitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pomlad«.

7252-25

Obrtnik

45 leten s lastno delavnico, letnega prihoda Din 500.000 — strokovni izvedenec, 186 rad, sodno dokazane nesreče v zakonito družico s večjim kapitalom. Zvestoba predpogoj. Ponudbe s sliko in naslovom na pod. Jutra Maribor pod »Trajna zvestoba«.

7310-25

Obrtnik

186 gospodično s doto radi povečanja obrta. Člen dopolne roditelje na pod. Jutra Maribor pod šifro »Pomlad 1936«.

7312-25

INERIRAJ V „JUTRU“

Informacije
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za filtrirni daljavo 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prosimo

dotične osebe, katere bi kaj vedele o gospodu Antonu Blazniku pod iz. Škafarjevega lanskega leta živel v Boogradu, naj kakoj sporočijo na naslov, katerega se dobi v vseh post. Jutra

7307-31

Poravnave

med dotičniki in upniki izvršujemo hitro in uspešno. Gospodarsko pravna pisarna, Ljubljana, Selenburgova ul. 7/1.

7146-31

Hmeljarji pozor!

Din 500. — nagrade dobi kdor izloži tati, kateri je med 10. in 30. t. m. ukradel g. Mariju Šornu pos. iz Grajške vasi, iz hmeljskih čez 300 novih smrekovih okolišnih hmeljskih drogov.

5075-38

Podpisani

naznanjam da odprem 1. aprila 1936 trgovino špecerijskega kolonialnega, delikatesnega in raznega blaga, na Šmartinski cesti 24, v lojalni kavarni Vladimira v Ljubljani. — Vljudo se priporočam ter jamčim za točno in solidno posredstvo, po najnižjih cenah. Na zahvalo dostavljam blago na stanovanje. Točnim strankam tudi proti mesečnemu plačilu. — Širca Viktor.

7334-31

Informacije, inkase
discretno in uspešno izvršuje Informacijski zavod: Ljubljana, Selenburgova ul. 7/1.

7145-31

Cenjenemu občinstvu

namenjamo da sem odprl modern in higitjski frizerski salon za dame in gospode. Izvršujem prvotna vsa v stroko spadajoča dela, ter se spoštovanemu občinstvu najtopleje priporočam Rep. Viktor, frizer na dan me in gospode, Cledall, Ška. 8.

7335-31

Dražbe

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za filtrirni daljavo 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dražba lesa

Zač. državna uprava razpisanih gozdov v Ljubljani: Aleksandrova cesta 4/II, prodaja na dražbi.

7149-32

Dražba lesa

1.) Pri šumski upravi Koperje in Širada: cca 15.000 p.m. trdega in cca 33.000 p.m. mehkega tehničnega lesa na panju ter cca 17.500 p.m. buk. drv na panju dne 5. maja 1936.

2.) Revir Krvavpet: cca 700 p.m. mehkega in 16 p.m. hrastovega tehničnega lesa na panju, dne 7. maja 1936.

Pogoji in diskovine so na razpisu pri Zač. državni upravi v Ljubljani in pri navedenih šumskih upravah.

7149-32

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

INERIRAJ V „JUTRU“

IN

Kalinovska tovarna šamota d. d. Kalinovo ČSR

Stalno na zalogi za peči za žganja apna, za toplotnice, za kotle ter za kupole peči:

**Šamot, silikatni kamen,
C. R. specijalni kamen itd.**
Zastopstvo za Staro in Južno Srbijo: Ivan Savić, tehnična prodajalna Beograd — Kralja Milana ul. 48. — Za druge kraje Jugoslavije: Bačvanska tovarna cementnega blaga in stavbeno d. d., Subotica — Markovičeva 4.

Vrtne solnčnike

IZDELUJE
BELA FLETTMANN, ZAGREB
Masarykova 9.
Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik!
Prevzema tudi prevleke.

Najslajša in najboljša krepilna pijača je **B E R M E T - V I N O,** črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

VLAŽNA HIŠA — JETIČNO TELO!

Uspešno izoliranje proti mokroti, talni vlagi, ter proti hišni gobi, največjemu škodljivcu, izvrši zanesljivo in solidno po preizkušeni metodi, mestni stavbenik

HUGON SCHELL
LJUBLJANA — MAURERJEVA UL. 29.
Na zahtevo neobvezen ogled in proračun.

za pomlad

35.

3222-44801

Deški sportni čevlji iz močnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom.

59.

4944-03

Dekliski čevlji iz govejega boksa z lepim okrasom.

59.

2967-44800

Nenadomestljive sandale za toplejše dni, z usnjenim podplatom in gumijasto peto.

49.

5841-64805

Za deco čevlji iz najboljšega laka.

79.

4844-24

Lakast čevlji z okusnim okrasom iz kačje kože.

79.

1937 68022

Močan in praktičen čevlji iz govejega boksa z elastičnim gumijastim podplatom.

59.

6622-44709

Za živahne dečke iz najboljšega telečjega boksa z usnjenim podplatom.

99.

2695-16

Za pomladanske izprehode naše udobne in moderne troter-čevljičke.

149.

1637-44742

NAJNOVEJŠI MODEL, čevlji iz najboljšega telečjega boksa s perforiranim okrasom in širokim robom.

Rata

Zavarovalnica Rosija - Fonsier

podružnica v Ljubljani, Komenskega 18 izvaja vsa zavarovanja.
Sprejme zastopnike v vseh krajih Slovenije.

KALODERMA
Gelee
Specijelno sredstvo za negorok.

Elektrotehnika,

večega dela v elektr. omrežjih nizke in visoke napetosti in za zunanjo službo išče večje podjetje. Ponudbe je poslati na ogl. odd. »JUTRA« pod »UNIVERSAL«.

**Spomladansko darilo
"SORELE"**
Za bodočih 6 tednov izda SORELA posebno tubo za 2 — 3 pranja glave, ki stane samo Din 7.— Ta tuba nudi vsakomur priliko, da se prepriča o krasnem učinkovanju SORELE na lase in lasišče.

Dobiva se v vseh drogerijah, parfu-
merijah in boljših brivskih salonih.

V naše hiše
za naš denar

Le naše res domače praške

ADRIA

JAVNA ZAHVALA.

Podpisana se zavarovalnici KARITAS prav točno zahvaljujem za takojšnje izplačilo cele zavarovalne vsote (Din 8000.—) po mojem pokojnem možu Antonu Bider. To prekoristno in pošteno ustanovo vsem, posebno pa manj premožnim, prav toplo priporočam.

Šinkov turn pri Vodicah, 26. marca 1936.
BIDER KATARINA, 1. r.

GLASBILA
Schneider
priznani
50 od
umetnikov

Kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER

IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Nikoliceva ul. 10/4

Violine..... od Din 71.— navzgor
Kitare..... - 145.—
Mandoline..... - 98.—
Harmonike..... - 75.— najceneje.

Havajske kitare,
kromatične
harmonike, trube,
saksofoni in t.d.
najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!

**Perfekten
poročen strežaj**
ki ima že dolgo prakso kot sluga, zanesljiv in spreten,
dobi mesto takoj.
Reflektanti naj pošljejo svoje pismene ponudbe z navedbo plačilnih pogojev, in če možno, s sliko, na ogl. odd. Jutra pod »Perfekter Diener«.

Pravi golzarji in sploh vseh
vrst sportni čevlji vedno v
zalogi. — Izdeluje
tudi po meri —
Staro priznana
tvrdka

A. ZALOKAR
Mestni trg 19. —
Popravila se spre-
jemajo.

Na Aleksandrovi c. 5.

v novo otvoreni gostilni se točijo izbrana
vina. Prvovrstna kuhinja. Vsaki čas če-
vapčki in raznjiki. V sredah in petkah
skrbno pripravljene morske in sladko-
vodne ribe.

Pridite, da se sami prepričate
se priporoča
MARIJA KMETIČ.

PRILŽNOSTNI NAKUP!

Kino kamera

Siemens 16 mm. filmski objektiv 1:2,8,
komplekcijski special za Siemens in Mayer-
Linhoff kino stativ z vsem priborom po-
ceni naprodaj. Ponudbe pod »Siemens« na
ogl. od Jutra.

ZAHVALA

Za iskrene dokaze sočutja povodom
smrti naše ljubljene, dobre

MINKIE

se vsem najtopleje zahvaljujemo. Po-
sebno pa se zahvaljujemo g. prot.
Djordje Budimiru za v srce segajoč
govor pri odprtem grobu, policijski di-
rekciji Ljubljana, orožništvu D. M. Po-
lje za njihovo dobrohotno pomoč, vsem
darovalcem prekrasnih vencev in
cvetja ter vsem, ki so nam v teh tež-
kih dneh stali ob strani.

Kannik-Ljubljana, 28. marca 1936.
Valter Stuzzi, dentist-tehnik, soprog.
Viktor, Matilda Stuzzi, Ljubljana, tast
in tašča.

TRŽIŠKA POSOJILNICA r. z. z o. z.

TRŽIČ

vabi na

32. redni občni zbor

kateri se vrši v nedeljo dne 5. aprila 1936. ob pol 10.
uri dopoldne v salonu gostilne pri »Š T E R U«
s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka in razrešitev
upravnega odbora za leto 1935.
5. Volitev načelnstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

PRIPOMBA: Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, se
vrši drugi občni zbor ob 10. uri istega dne z istim
dnevnim redom ob vsaki udeležbi članov, kateri sklepa
brezpogojno.

Srečke državne razredne loterije

si oskrbite
čimprej pri
pooblašče-
nem prodaj-
alcu srečk
državne
razredne
loterije

pri Bančni poslovalnici BEZJAK, Maribor, Gosposka ul. 25.
Prihodnje žrebanje bo 6. in 7. aprila 1936.

RIMSKE- TOPLICE (SLOVENIJA)

Jugoslovenski Gastein. Sezona od 1. maja do 15. oktobra.
Pavšalno zdravljenje. V pred- in posezoni za 10 dni 600.—
Din. V glavni sezoni 800.— Din. Izpni prospekti brezplačno
pri potniških uradih ali pri kopališki upravi v Rim. Toplicah.

ZASTOPNIKA

za Maribor, eventuelno vso štajersko kakor tudi v osta-
lih večjih krajih v Dravski banovini iščem za
REMINGTON — PISALNE STROJE.
Resni interesi s stalnim sedežem naj pošljejo svoje
ponudbe z referencami na t. t. MATADOR — ZAGREB,
Ilica 5 (oktogen).

VSA SLOVENIJA

IN VSI SLOJI

govore danes le o pravkar izdani knjigi

Tvoja usoda

Knjiga o hiromantiji in astrologiji, spisana
od glasovite Mame Lantelme in dopolnjena
od priznanega jasnovidca L. SVENGALI-ja
bo tudi Vas presenetila s čudovito točnostjo
prorokovanja. Iz nje čitate Vašo preteklost
in vidite jasno pot k sreči in boljši bodo-
nosti. Cena knjige Din 20.—, poštne prosto. Razpošilja
založništvo »RADIO« LJUBLJANA, Krekov trg 10

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta šte. 26

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igrač-
nih-invalidskih vozičkov,
prevoznih tritikljev, šivalnih strojev. Cenik franco

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta šte. 26

ABOZA

prinaša za

velikonočne

praznike

največjo

izbiro

moških
kamgarn
šport in
delavskih
oblek,
pumparic
modnih hlač
letnih jopičev
Trench plaščev
poletnih plaščev
Hubertus plaščev
otroških plaščev
športnih in
mornarskih
oblek
tirolskih
hlače in
pumparic.

Kdor varčuje,
pri »ABOZI«
kupi!

PRODAJALNE:

Maribor: J. PREAC, Glavni trg 13
Maribor: M. KOTNIK Grajski trg 1
Celje: A. DROFENIK, Kralja Petra
cesta 11